

ПАНЕВРОПСКИ УНИВЕРЗИТЕТ

АПЕИРОН

ЏЕИКОИ

за мултидисциплинарне и виртуелне студије
Pan-European University for Multidiscipline & Virtual Studies

Бања Лука

Бања Лука: Босна и Херцеговина/РС, Пере Креце 13, Пошт. фах 51 Бања Лука 78102;
www.apeiron-uni.eu Студентска служба: Тел: +387 (0) 51 430 890; 430 892; 430 893; 430 894;
247 983; 247 984; 247 940 Фах: 430 891; **WEB mail:** info@apeiron-edu.eu; **Ректорат:** Тел: +387 (0)
51 247 920; Фах: 247 921; Е-маил: rektorat@apeiron-edu.eu; **Management – Управни одбор:** +387
(0) 51 247 920; **Директор:** +387 (0) 51 247 918; management@apeiron-edu.eu; **Библиотека:** +387
(0) 51 247 988; **Рачуноводство:** +387 (0) 51 247 945; Фах: +387 (0) 51 430 898; Е-mail:
finansije@apeiron-edu.eu;

СТАТУТ

Паневропског Универзитета

"АПЕИРОН"

Бања Лука

Бања Лука, децембар 2023. године

ПАНЕВРОПСКИ УНИВЕРЗИТЕТ

"АПЕИРОН"

За мултидисциплинарни и виртуелне студије

Pan-European University for Multidiscipline & Virtual Studies

СТАТУТ

Паневропског Универзитета

"АПЕИРОН"

Бања Лука

СТАТУТ

Паневропски универзитет "АПЕИРОН"
Pan-European University for Multidiscipline & Virtual Studies

Издавач:

Паневропски универзитет "АПЕИРОН"
Бања Лука
1. издање, година 2023.

Одговорно лице издавача,

издање приредио:
ДАРКО Уремовић

Уредник:

АЛЕКСАНДРА Видовић, проф.др

Лектор/коректор:

СЛАВИЦА Лукић, проф. др

Штампа:

"МАРКОС", Бања Лука,
дизајн&принт студио
Бања Лука

Одговорно лице штампарije:

ИГОР Јаковљевић

Тираж 200 примјерака

ЕДИЦИЈА:

Нормативна акта
књ. 3

ISBN 978-99976-87-28-9

САДРЖАЈ:

I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ.....	5
1. Визија, мисија и циљеви Паневропског универзитета	5
2. Правна основа.....	7
3. Статут	9
II ДЈЕЛАТНОСТ, НАЗИВ И СЈЕДИШТЕ	11
III ЗАСТУПАЊЕ И ОВЛАШТЕЊА	18
IV ОБРАЗОВНА ДЈЕЛАТНОСТ	19
1. Образовни исходи и педагошки принципи	19
2. Студије које остварује Паневропски универзитет.....	23
3. Студијски програм	28
4. Наставни план и програм	30
5. Метрика и методика студија	42
6. Наставни процес	49
7. Приступ студијама на Паневропском универзитету.....	53
8. Прелазак са друге високошколске установе и продужетак школовања	58
9. Евалуација знања и постигнућа студената	69
10. Правила основних студија првог циклуса	79
11. Учење на даљину.....	83
12. Завршни рад у студију I циклуса.....	89
13. Правила студија другог циклуса.....	93
14. Поступак одбране завршног-мастер рада.....	105
15. Докторски студиј трећег циклуса	107
16. Научна дјелатност Паневропског универзитета.....	107
V ЗАШТИТА ПРАВА И ОДГОВОРНОСТ СТУДЕНАТА	109
VI СТАЛНО СТРУЧНО ОБРАЗОВАЊЕ И УСАВРШАВАЊЕ.....	113
VII ПРИЗНАВАЊЕ СТРАНИХ ВИСОКОШКОЛСКИХ ИСПРАВА.....	113
VIII ЕВИДЕНЦИЈЕ И ЈАВНЕ ИСПРАВЕ	118
IX АКАДЕМСКО ОСОБЉЕ УНИВЕРЗИТЕТА.....	121
1. Звања наставника и сарадника	121
2. Услови за стицање звања наставника и сарадника.....	122
3. Избор у звање академског особља.....	126
4. Заснивање радног односа и ангажовање академског особља.....	130
5. Права, обавезе и одговорности наставника и сарадника.....	134
6. Услови и поступак за избор истраживача	138
X ОРГАНИЗАЦИЈА Паневропског универзитета.....	139
1. Опште одредбе	139
2. Катедра	140
3. Институт.....	141

4. Факултети и студијски програми.....	143
5. Одјељење (филијала)	151
6. Струковна академија.....	151
7. Ректорат	152
8. Стручна служба.....	152
9. Функционалне јединице	153
XI АКАДЕМСКА ТИЈЕЛА Паневропског универзитета.....	155
1. Сенат Паневропског универзитета	155
2. Научно-наставно вијеће факултета.....	158
3. Вијеће катедре.....	160
4. Вијеће за докторске студије	161
XII СТРУЧНИ ОРГАНИ Паневропског универзитета.....	163
1. Директор/финансијски директор	163
2. Ректор.....	166
3. Управни одбор	171
XIII СТУДЕНТСКО ПРЕДСТАВНИЧКО ТИЈЕЛО ПАНЕВРОПСКОГ УНИВЕРЗИТЕТА	174
XIV СТИЦАЊЕ СРЕДСТАВА.....	177
XV ИЗДАВАЧКА ДЈЕЛАТНОСТ.....	179
XVI ОБАВЈЕШТАВАЊЕ СТУДЕНАТА И ЗАПОСЛЕНИХ РАДНИКА	181
XVII ПОСЛОВНА ТАЈНА	181
XVIII ОПШТА АКТА Паневропског универзитета.....	181
XIX ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ.....	185

Полазећи од чланови 45, 46, 51. и 54. Закона о високом образовању („Службени гласник Републике Српске“, број: 67/20), Сенат универзитета на својој 3. ванредној сједници одржаној 1. децембра 2023. *д о н о с и*

СТАТУТ

Паневропског универзитета *Pan-European University for Multidiscipline & Virtual Studies*

І ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

1. Визија, мисија и циљеви Паневропског универзитета

Изјава о мисији

Паневропски универзитет **"АПЕИРОН"** своју визију будућности заснива на претпоставкама друштва у процесу промјена и реформи базираног на грађанском демократском друштву, којег карактеришу парламентарни плурализам, правна држава, владавина законитости, тржишна привреда са доминацијом приватног власништва, те стваралачка синтеза савремених тенденција и традиционалних вредности базираних на културном идентитету и људским правима. Без сумње је да је том новом времену потребно ново дубоко знање, које прије свега значи искорак из постојећег културно-цивилизацијског окружења ка новом погледу на свијет и другачијем приступу економији, правном систему, здравственој заштити, дисемнацији информација и стицању знања. Универзитет се базира на холистичком приступ феномену "добра" за сваког појединца што подразумева унапређење његовог индивидуалног и породичног здравља, демократизацију знања, слободно одлучивање и одговорност, осигуравање квалитете живљења и интеграцију појединца са његовим социјалним окружењем, породицом и локалном заједницом. У оквиру тих задатака Паневропски универзитет настоји преузети одговорност едукатора.

Универзитет са слоганом *"Школа европских знања"* полази од искуства социјално и економски успешних и технолошки развијених земаља. Наставним плановима и програмима, То значи да се процесом учења и образовним стандардима требају креирати кадрови едуцирани у мултидисциплинарним подручјима са оперативним знањима и фокусом на развој креативних способности студената.

Друштвена мисија универзитета је да образује будуће кадрове и лидере способне да креирају одрживе друштвене, економске и технолошке стратегије развоја, вреднујући људске ресурсе који ће квалификовати младу академску генерацију да се суочи са својим грађанским и економским окружењем и изазовима будућности.

Стога је дијалог систем образовања менторски подржан и осмишљен као креативна радионица наставног особља и ауторског тима које посједује научне и педагошке компетенције, али и искуства из праксе. Образовање студената се одвија примјеном савремених стандарда у систему оцјењивања, организацији студија, дидактичким методама и наставним плановима и програмима базираним на најбољим академским искуствима и традицијама европских универзитета и реформским принципима иницираних Болоњским процесом реструктурирања европског система високог школовања.

Дефинисан је оптималан број обавезних предмета, а студенту је омогућена слобода и иницијатива да самостално одабере изборне и факултативне предмете у оквиру мултидисциплинарних студијских програма, одн. да стиче додатна знања и вјештине у оквиру струковних академија, института и функционалних образовних јединица универзитета, индивидуализирајући и дизајнирајући властити студиј по мјери промјена свога социјалног окружења.

Студијски програми на Паневропском универзитету су усмјерени ка стицању знања које ће квалификовати студенте за послове у високотехнололизованом окружењу за које се тражи разумјевање процеса и способности управљања системима који посједују "мета" интелигенцију, али такође и иницијативност, предузетништво, способност психолошке евалуације сарадника и оркестрирања радних група и тимова, способности доношења одлука у дефициту времена, способност даљег цијеложивотног учења, способност фокусирања релевантних информација у окружењима информационог обиља и информационог загађења, способност процесирања више симултаних послова и способност креативне интеграције знања и праксе. Универзитет је орјентисан ка образовању прилагођеном потребама тржишта рада.

За потребе образовања и научно-истраживачког развоја ангажовани су кадрови са научним дигнитетом и високим коефицијентом компетентности базираним на њиховом знању, способности и спремности да преузму ризик и одговорност за функцију едукатора оспособљавајући студентску генерацију за обнову својих локалних и глобалних заједница у "друштва знања" (*society of knowledge*) и "друштва учења" (*society of learning*).

Зато је одређивање Паневропског универзитета да развија мултидисциплинарне студијске програме из рубних научних области које су занемарене на етаблираним студијама јавних универзитета, а које имају највећи потенцијал за будућност, те да имплементира савремене педагошке технологије засноване на интерактивној настави, креативним педагошким радионицама, виртуелним наставним окружењима и примјени информационо-комуникационих технологија у образовању.

Ефикасност и ефектност студија, атрактивност мултидисциплинарних наставних програма који кореспондирају са будућим изазовима, те психолошко и предузетничко анимирање студената кроз примјену интерактивних педагошких метода у организацији и извођењу наставно-научног процеса, производи високу пролазност и мотивисаност студената.

Универзитет ће у својој пракси примјењивати и принципе цјеложивотног учења (*life-long learning*) у остваривању основног људског права на учење и образовање, промовишући транспарентност студија, мобилност студената и професора, систем осигурања квалитета и управљања, контроле и евалуације квалитетом и образовање оријентисано ка студенту (*student-centred education*). Систем евалуирања и процјењивања знања и постигнућа студената је базиран на јавности, транспарентности и кумулирању свих облика рада, те процјени компетенција студената у свим облицима евалуирања постигнућа студената. Образовни процес дизајниран је у виду степенасте спирале у којем је акумулирање кредит-бодова за све облике рада студената услов за вертикалну проходност, индивидуализиране и кредибилне студије дизајниране према интелектуалној и психолошкој мјери студената, те свестрани развој истраживачких и пословних функција Универзитета као инкубационог и "career guidance" центра.

Универзитет обавља образовни процес као комбинацију дијалог система интерактивне наставе са менторским вођењем студента. На универзитету се реализује интегрисани мјешовити модел учења (*blended learning*) који претпоставља синтезу контактне наставе, дигиталне онлине наставе, образовања на даљину и мобилног образовања, одн. синтезу различитих облика испоруке наставних садржаја, различитих наставних метода поучавања и образовних стилова у оквиру којих се преферирају проблемско учење (*problem-based learning*), учење базирано на пројектима (*project based-learning*), симбиотско учење (*symbiotic learning*) и истраживачки одн. практични рад.

2. Правна основа

Члан 1.

Паневропски универзитет "АПЕИРОН" (у даљем тексту "*Паневропски универзитет*") је **образовно-научна високошколска установа** која, у оквиру своје матичне дјелатности, самостално и/или у сарадњи са партнерима обавља основне академске и струковне студије првог циклуса, специјалистички усмјерене, професионалне и истраживачке студије другог циклуса и докторске студије трећег циклуса, кратке програме студија, програме цјеложивотног учења (*life-long learning*) и програме стручног оспособљавања и усавршавања.

Паневропски универзитет самостално, или у сарадњи са другим образовним и истраживачким организацијама и установама, обавља основна и примјењена истраживања и истраживања која су у функцији развоја образовне дјелатности.

Паневропски универзитет може обављати и друге послове, који су у функцији његових регистрованих дјелатности, у складу са Законом о високом образовању и овим Статутом.

Дјелатност и организација Паневропског универзитета уређују се овим Статутом.

Члан 2.

Паневропски универзитет неће вршити **дискриминацију** у погледу општих и специјалних људских права према било којем лицу по основу расе, вјероисповјести, националног или етничког порјекла, животне доби (*након пунољетства*), пола, сексуалне оријентације, брачног или родитељског статуса, инвалидности или било којег физичког хендикепа, цивилног статуса и држављанства, извора прихода, те материјалног статуса, а посебно права на упис на Универзитет, права на продужетак студија и права на образовање, услова студирања и оцјењивања постигнућа студента, приступа слободним ресурсима Универзитета, третмана и ангажовања на Универзитету одн. могућности запослења на Универзитету.

Заштита од дискриминације из претходног става односи се и на академско особље и друго запослено особље на Паневропском универзитету

Члан 3.

Паневропски универзитет је **правно лице**.

Паневропски универзитет је наставно-научна, високошколска установа у приватном власништву, која своју дјелатност обавља на основу рјешења Министарства просвјете и културе Републике Српске број **6-01-3535/05** од **19.10.2005.** године и лиценце установе број: **07.2-4777/07** од **01.08.2007.** године, те дозволе за рад бр. **07.2-9624/07** од **28.12.2007.** године за извођење студијских програма у сједишту и за извођење "образовања на даљину".

Паневропски универзитет је такође уписан у регистар високошколских установа под бројем **11/И** рјешењем Министарства просвјете и културе РС број **07.023/600-3919/08** од **10.06.2008.** године.

Универзитет је уписан као високошколска установа у судском регистру Основног суда у Бањој Луци под бројем: **У/И 4847/05** од дана **17.03.2006.** године.

Паневропски универзитет обавља дјелатност високог образовања ван сједишта у лиценцираним студијским програмима и циклусима у Бијељини према рјешењу Министарства просвјете и културе Републике Српске бр. **07.023/612-86-2/10** од **06.09.2010.** године и у Новом Граду према рјешењу Министарства просвјете и културе Републике Српске бр. **07.023/612-35-2/10** од **06.12.2010.** године.

Рјешење о испуњавању услова и дозвола за рад и извођење лиценцираних студијских програма су јавни документи које Паневропски универзитет излаже на увид јавности путем своје интернет странице и на друге погодне начине.

Члан 4.

Чланице универзитета могу да буду и друге установе, институти и клинике чија је дјелатност у вези са дјелатношћу Универзитета са којима се закључи споразум о приступању у складу са законским прописима и који тиме постају организационе јединице универзитета.

Члан 5.

Паневропски универзитет послује средствима у приватној својини.

Универзитету је зајамчена **слобода образовног и научног стваралаштва**, која укључује и право академског особља и студената да критички разматрају примљена знања, да нуде нове идеје и контроверзна мишљења без излагања евентуалним репресалијама, те право на слободу говора које може бити ограничено само законом.

Паневропски универзитет је **аутономан** у обављању своје дјелатности.

Простор Универзитета је **неповредив** у складу са Законом.

3. Статут

Члан 6.

Статут је основни акт високошколске установе којим се прописује:

- 1) организација високошколске установе,
- 2) органи, тијела и начин њиховог рада,
- 3) организација и надлежност чланица универзитета,
- 4) управљање и руковођење високошколском установом,
- 5) заступање и представљање високошколске установе,
- 6) студијски програми,
- 7) организација и обављање научноистраживачког и стручног рада,
- 8) начин остваривања права и обавеза наставног и административног особља, те студената,
- 9) организовање наставног и административног особља и студената,
- 10) начин остваривања прихода, управљање средствима и имовином,
- 11) академска и финансијска овлашћења и одговорности чланица

универзитета,

- 12) обавезе високошколске установе према оснивачу,
- 13) евиденције,
- 14) испитни рокови и термини
- 15) друга питања у складу са овим законом.

Статут високошколске установе садржи и одредбе које:

- a) осигуравају особљу и студентима високошколске установе слободу говора, организовања и окупљања у складу са законом,
- b) штите особље и студенте високошколске установе од дискриминације према било којем основу, као што је: пол, раса, сексуална оријентација, родни идентитет, брачни статус, боја коже, језик, вјероисповијест, политичко или друго мишљење, национално, етничко или социјално поријекло, повезаност са неком националном заједницом, имовина, рођење или било који други статус,
- c) осигуравају слободу академском особљу и студентима да, у складу са овим законом, испитују и тестирају примљена знања и да нуде нове идеје и мишљења, а да се тиме не излажу опасности од губитка свог статуса или било које друге привилегије коју евентуално у високошколској установи уживају,
- d) пружају правичне и непристрасне механизме рјешавања дисциплинских питања која се тичу наставног и административног особља и студената.

Члан 7.

Статут високошколске установе доноси сенат, уз претходно прибављено мишљење управног одбора и уз сагласност Министарства.

Високошколска установа доставља приједлог статута Министарству, ради добијања сагласности. Сагласност на приједлог статута високошколске установе даје Министарство у име Владе у року од 60 дана од дана подношења захтјева за сагласност.

Измјена статута високошколске установе врши се на начин и у поступку прописаном за доношење статута.

II ДЈЕЛАТНОСТ, НАЗИВ И СЈЕДИШТЕ

Члан 8.

Паневропски универзитет је **самостална образовна установа**, која дјелује на принципима партнерства јавног и приватног сектора.

Паневропски универзитет дјелује у кооперацији са домаћим и иностраним партнерима на основу закључених споразума и уговора чиме се остварује интернационални и европски карактер високошколске установе, те синергија образовних, пословних, социјалних и хуманитарних ефеката у раду установе.

Пуни назив високошколске установе је: Паневропски универзитет "АПЕИРОН" – за мултидисциплинарне и виртуелне студије, Бања Лука.

Енглески назив Универзитета је: Pan-European University for Multidiscipline & Virtual Studies "АПЕИРОН" Бања Лука,

Скрачени назив Универзитета је: Паневропски универзитет (*како се појављује у даљем тексту*). Као замјеница дугог назива у текстовима се може користити израз "*Универзитет*".

Сједиште Паневропског универзитета је у Бањој Луци у улици Пере Креце бр. 13.

Члан 9.

Паневропски универзитет има **логотип и знак**.

Паневропски универзитет има **амблем** (*защитни знак*).

Паневропски универзитет има **слоган**: "*Школа европских знања*" и/или "*Универзитет европских знања*", који се исписује испод амблема и на другом, за то одређеним мјестима.

Паневропски универзитет има **маскоту**.

Паневропски универзитет има своју свечану пјесму или **химну** универзитета.

Паневропски универзитет има и универзитетска академска обиљежја: ректорски ланац и тогу за ректора.

Садржину и употребу логотипа, знака, амблема, слогана, маскоте и других обиљежја одређује Сенат универзитета.

Паневропски универзитет има "*Дан универзитета*" који се обиљежава 15. фебруара сваке школске године. На "*Дан универзитета*" установа ради са

скраћеним радним временом. Дан универзитета се обиљежава по правилу са свечаном академијом, промоцијом доктора наука који су одбранили докторате на Паневропском универзитету, те додјелом почасних звања, призања и награда.

Дан универзитета може бити помјерен у складу са актуелним календаром студија за текућу школску годину.

Члан 10.

Паневропски универзитет има 15 **печата и штамбиљ** и то: печат овалног облика у мокрој изведби пречника 35 мм, шест печата округлог облика у мокрој изведби од којих је четири пречника 40 мм и два су пречника 45 мм, три печата округлог облика у сувој изведби од којих је један пречника 45 мм а два су пречника 48 мм и пет округлих печата пречника 20 мм у мокрој изведби.

За печате пречника 40 мм, текст печата је исписан у овалним/концентричним круговима око заштитног знака Паневропског универзитета и почев од спољашњег круга гласи *"Пан-европски универзитет"* – текст исписан у горњој секцији круга, те текст *"за мултидисциплинарне и виртуелне студије"* исписан у доњој секцији круга одн. у унутрашњем кругу печата у горњој секцији круга текст *"Школа европских знања"* и текст *"School of European Knowledge"* исписан у доњој секцији круга. У дну печата испод заштитног знака Универзитета уписано је сједиште – Бања Лука.

За печат пречника 20 мм, текст печата је исписан у концентрачким круговима око заштитног знака Паневропског универзитета и почев од спољашњег круга гласи: *"Паневропски универзитет"*. У дну печата уписано је сједиште – Бања Лука

Текст печата је исписан на српско-хрватско-бошњачком језику и исписан је латиничним и ћириличним писмом.

Печати се зависно од облика и величине користе како слиједи:

- ✂ Печати пречника 40 и 45 мм (округли и овални) се употребљавају за овјеру јавних исправа и других аката којима се одлучује и службено обраћа са другим правним и физичким лицима.
- ✂ Печат пречника 20 мм употребљава се за упис и овјеру семестра, књижица, легитимација, положених испита и сл.
- ✂ Печат у сувој изведби пречника 45 и 48 мм се употребљава за овјеру свједочанстава (диплома) и других трајних исправа.

Ради пријема и разврставања поште Универзитет има штамбиљ.

Сваки примјерак печата има редни број. Сваки печат се према свом броју дужи лично од стране овлашћеног лица које га користи. Оштечени печати и печати одн. штамбиљи који се не користе комисијски се уништавају. О свим израженим печатима који су у употреби и који су се престали употребљавати, води се засебна евиденција. Увођење нових и додатних печата регулише се одлуком Управног одбора Паневропског универзитета.

Начин употребе печата који се користе у студентској служби одређује Ректор.

Организационе јединице Универзитета могу имати властите печате и штамбиље. Увођење, облик, садржај и начин употребе печата и штамбиља појединих организационих јединица регулише се Одлуком о образовању организационе јединице.

Студентско представничко тијело Паневропског универзитета има властити печат. Увођење, облик, садржај и начин употребе печата Студентског представничког тијела регулише се Статутом Студентског парламента Паневропског универзитета.

Члан 11.

Пословна дјелатност Паневропског универзитета је одређена основним оснивачким актом, судским регистрационим документима и овим статутом.

Основна дјелатност Паневропског универзитета је:

85.42 Високо образовање.

Обухвата стицање академског и струковног образовања након средњег које за исход има стицање дипломе у првом, другом и трећем степену високог образовања на нивоима 5 и 6 ИСЦЕД-а у складу са прибављеним лиценцама. Обухвата образовање које се стиче редовним и ванредним студијима као и наставом у систему учења на даљину.

85.51 Образовање у области спорта и рекреације.

Обухвата пружање формално организоване обуке, инструктаже и тренинга који не спадају у високо образовање из различитих спортских дисциплина за групе или појединце, као и припремну обуку за полагање пријемних испита и других специфичних испита на Факултету за спорт и физичку културу.

85.59 Остало образовање

Обухвата дјелатност центара за обуку и учење који нуде помоћ при учењу, припремне курсеве за полагање испита, обуку из језика и конверзационих вјештина, обуку из рачунара и кориштења ИТ технологија.

- 85.60 Помоћне услужне дјелатности у образовању
Обухвата услуге које помажу образовном процесу као што су савјетовања у области образовања, савјетовања које се односи на професионалну оријентацију, организације програма размјене и мобилности студената и професора.
- 72.11 Истраживање и експериментали развој у природним, техничким и технолошким наукама
Обухвата основна и примјењена истраживања, теоријски рад и експериментални развој намјењен стицању нових знања о темељним основама научних појава, те изворним истраживањима намјењеним рјешавању практичних проблема, као и системски рад базиран на истраживањима усмјерен на производњу нових материјала, производа и уређаја и нових технолошких поступака.
- 72.20 Истраживање и експериментали развој у друштвеним и хуманистичким наукама
- 74.90 Остале стручне, научне и техничке дјелатности
Обухвата услужне дјелатности које захтијевају веће стручне, научне и техничке вјештине и техничка савјетовања која нису непосредно обухваћена у другим специфичним класификационим разредима.

Остале дјелатности Паневропског универзитета

У оквиру осталих дјелатности Паневропски универзитет обавља научно-истраживачку, експертно-консултантску, информационо-рачунарску и издавачку дјелатност.

- 18.13. Услуге припреме за штампу и објављивање
- 18.20 Умножавање (репродукција) снимљених записа
- 46.12. Посредовање у трговини горивима, рудама, металима и индустријским хемикалијама
- 46.13 Посредовање у дрвеном грађом и грађевинским материјалом
- 46.14 Посредовање у трговини машинама, опремом за индустрију, бродовима и авионима
- 46.15. Посредовање у трговини намјештајем, робом за домаћинство и робом од метала и гвожђа
- 46.16 Посредовање у трговини текстилом, одјећом, крзном, обућом и производима од коже
- 46.17. Посредовање у трговини храном, пићима и дуваном
- 46.18 Посредовање у трговини специјализованој за одређене производе или групе осталих производа
- 46.19. Посредовање у трговини разноврсним производима
- 47.61. Трговина на мало књигама у специјализованим продавницама

- 47.62 Трговина на мало новинама, папиром и писаћим прибором у специјализованим продавницама
- 47.64 Трговина на мало спортском опремом у специјализованим продавницама
- 47.77 Трговина на мало сатовима и накитом у специјализованим продавницама
- 47.79 Трговина на мало половном робом у специјализованим продавницама
- 47.91 Трговина на мало преко поште или интернета
- 47.99 Остала трговина на мало изван продавница, тезги и пијаца
- 55.90 Остали смјештај
- 56.10 Дјелатности ресторана и услуге доставе хране
- 56.29 Остале дјелатности припреме и послуживања (доставе) хране
- 58.11 Издавање књига,
Обухвата издавање књига, брошура и других публикација у штампаном, електронском или аудио облику и на интернету.
- 58.14 Издавање часописа и сличних периодичних издања (*научног и стручног карактера у штампаном или електронском облику и на интернету*);
- 58.19 Остала издавачка дјелатност.
Обухвата издавање осталог штампаног материјала (укључујући и издавање публикација на Интернету).
- 58.29 Издавање осталог софтвера
Обухвата издавање стандардног системског или апликативног софтвера, спремног за употребу, укључујући и његово прилагавање.
- 59.11 Прозводња филмова, видео-филмова и телевизијског програма
Обухвата производњу образовних и документарних филмова, видео-филмова и телевизијских емисија или телевизијских рекламних порука на филмској траци, видео-траци или диску за директно приказивање првенствено на академској телевизији универзитета.
- 59.12 Дјелатности које слиједе након производње филмова, видео-филмова и телевизијског програма
Обухвата дјелатности монтаже, пребацивање филмова/трака, синхронизацију, додавање наслова и поднаслови, као и пријевода, израда рачунарске графике, анимације и специјалних ефеката.
- 59.20 Дјелатности снимања звучних записа и издавања звучних записа
- 60 Емитовање програма**
Обухвата дјелатности стварања образовних и документарних садржаја и емитовање њих садржаја примјеном различитих технологија, бежичним путем, кабловском мрежом или путем Интернета.
- 62.01 Рачунарско програмирање

Обухвата дјелатности развијања (писања), мијењања, тестирања и одржавања системског или апликативног софтвера, база података и интернетских (веб) страница укључујући израду структуре и садржаја рачунарског кода и прилагођавање софтвера потребама корисника.

62.02 Дјелатности савјетовања о рачунарима тј. о рачунарским системима

62.03 Управљање рачунарском опремом и системом

62.09 Остале услужне дјелатности које се односе на информационе технологије и рачунаре

63.11 Обрада података, хостинг и припадајуће дјелатности

Обухвата специјализоване дјелатности хостинга интернетских страница, хостинга апликација, пружање апликацијских услуга и дјелатности обраде података:

63.12 Интернетски портали

Обухвата рад интернетских страница који дјелују као портали на Интернету, првенствено као што су медијске странице и образовни портали које периодично осигуравају ажурирани садржај.

68.10 Куповина и продаја сопствених некретности

69.10 Правне дјелатности (осим нотарских и адвокатских услуга)

69.20 Рачуноводствене, књиговодствене и ревизорске дјелатности; дјелатности савјетовања које се односе на порез

70.22 Савјетовање које се односи на пословање и остало управљање

Обухвата савјетовање, усмјеравање и пружање оперативне помоћи предузећима и другим организацијама о питањима која се односе на управљање, као што је стратешко и организационо планирање, пословни реинжењеринг, промјена система управљања, смањење трошкова и остала финансијска питања; маркетиншки циљеви и политика; политика, пракса и планирање који се односе на људске потенцијале; стратегија накнада и пензионирања; израда планова производње и контрола планирања.

71.11. Архитектонске дјелатности

72.11. Истраживање и експериментални развој у биотехнологији

72.19. Остало истраживање и експериментални развој у друштвеним и хуманистичким наукама

72.20. Истраживање и експериментални развој у друштвеним и хуманистичким наукама

73.11 Агенције за рекламу и пропаганду

73.12. Услуге оглашавања (представљања) преко медија

73.20 Истраживање тржишта и испитивање јавног мњења

Обухвата истраживање тржишног потенцијала, обавијештеност, прихваћеност и препознатљивост производа и услуга, куповне навике

потрошача у циљу унапређења продаје и развоја нових производа и услуга, обухватајући статистичке анализе резултата, испитивање јавног мњења о политичким, економским и друштвеним питањима, као и статистичку анализу испитивања.

- 74.30 Дјелатности преводилаца и тумача
- 74.90 Остале стручне научне и техничке дјелатности
- 77.33 Изнајмљивање и давање у закуп (лизинг) машина и опреме за канцеларије, обухватајући рачунаре
- 78.10 Дјелатности агенција за запошљавање
- 82.11 Комбиноване канцеларијско-административне услужне дјелатности
- 82.19 Фотокопирање, припрема докумената и остале специјализоване канцеларијске помоћне дјелатности
- 82.30 Организација састанака и пословних сајмова
Обухвата организацију, промоцију и/или вођење догађаја као што су пословни и трговачки сајмови, конгреси, конференције и састанци, са или без услуга управљања и уступања персонала за провођење и опремање простора у којим се одржавају ови догађаји.
- 85.41 Образовање након средњег које није високо
- 91.10 Дјелатности библиотека и архива
Обухвата документационе и информационе дјелатности универзитетске библиотеке, читаонице, слушаоница и просторија за гледање и јавних архива, које пружају услуге специјалним корисницима као што су студенти, научници, универзитетски персонал и грађани као екстерни корисници библиотеке. Такође обухвата позајмљивање и чување књига, и других публикација у писаном и у електронском облику.
- 93.11 Рад спортских објеката
- 93.12 Дјелатности спортских клубова
- 93.13 Фитнесс центри
- 93.19 Остале спортске дјелатности
- 94.11 Дјелатности пословних удружења и послодаваца
- 94.12 Дјелатности струковних удружења

Паневропски универзитет може обављати и друге послове које су у функцији обављања основне делатности, као што су штампање стручне литературе и образаца за своје потребе, издавање интерних периодичних публикација стручног карактера, умножавање материјала фотокопирањем, репродукција звучних, видео записа и компјутерских медија везаних за ауторизована предавања и вјежбе одн. друге видове обуке, поправка сопствених средстава, пружање услуга студенског ресторана и кафетерије, те друге пратеће дјелатности, које су у функцији обављања основне дјелатности.

Универзитет може у оквиру основне дјелатности да обавља и друге послове којима се комерцијализују резултати научно-истраживачког рада.

Члан 12.

О промјени и допуни дјелатности одлучују оснивачи на начин како је то регулисано оснивачким актима универзитета.

Измјене дјелатности уписују се у одговарајући регистар.

Паневропски универзитет у правном промету са трећим лицима може да закључује уговоре и врши правне радње у оквиру регистроване дјелатности и у вези са том дјелатношћу, а у складу са Законом.

III ЗАСТУПАЊЕ И ОВЛАШТЕЊА

Члан 13.

Паневропски универзитет **заступа** директор универзитета, а универзитет представља у академским пословима Ректор универзитета.

Директор има овлашћења утврђена законом, оснивачким актима универзитета и овим Статутом.

Директор представља и заступа Паневропски универзитет, без ограничења.

Директор може пуномоћјем пренијети поједина овлашћења за заступање на друга лица.

Директор одговара и руководи пословањем Универзитета у складу са законом и одредбама овог Статута. Стручним радом у академском домену Паневропског универзитета руководи Ректор у складу са одредбама овог Статута.

Ректора у одсуству замјењује Проректор за наставу и/или директор.

Члан 14.

У правном промету са трећим лицима, Паневропски универзитет иступа у своје име и за свој рачун и у своје име за рачун других.

За преузете обавезе Паневропски универзитет одговара цјелокупном својом имовином. Оснивачи не одговарају за обавезе Универзитета, а носе ризик за његово пословање до висине уложених средстава.

Паневропски универзитет обавља пословање преко јединственог жиро-рачуна.

Пословање Паневропског универзитета ће се пратити аналитички, а по

потреби и на посебним трансакционим подрачунима отвореним за организационе јединице универзитета, што се регулише Одлуком о образовању организационе јединице у складу са одредбама овог Статута.

Овлаштена лица за трансакционе подрачуне отворене за организационе јединице располажу самостално средствима са рачуна до нивоа дефинисаног у благајничком максимуму.

Члан 15.

Паневропски универзитет је овлаштен да:

- располаже и управља земљиштем и зградама које су у његовом власништву, у складу са законом и овим статутом;
- прима и управља средствима из било ког законитог извора;
- одређује и убире школарину и друге накнаде у складу са законом;
- запошљава особље;
- склапа уговоре за робу и услуге;
- установљава правне односе са студентима;
- оснива комерцијална предузећа у образовне, консултантске и истраживачке сврхе;
- оснива високошколска одјељења у Републици Српској у складу са законским одредбама и одјељења одн. високошколске установе у иностранству у складу са прописима тих држава.
- улази у споразуме и уговоре са предузетима, агенцијама и другим установама ради унапређења наставно-научног процеса, обезбјеђења студентске праксе, те потпунијег вршења регистрованих дјелатности;
- улази у споразуме са другим високошколским институцијама у БиХ и иностранству;
- има друга овлаштења неопходна за ефикасно обављање својих функција и дјелатности;

IV ОБРАЗОВНА ДЈЕЛАТНОСТ Паневропског универзитета

1. Образовни исходи и педагошки принципи

Члан 16.

Исходи учења су наводи (изјаве) о томе шта појединац зна, разумије и може учинити по завршеном процесу учења. Исходи учења исказују ниво способности коју је студент постигао током савладавања неке образовне

јединице што је потврђено испитивањем и вредновањем Исходи учења вежу се уз поједине компоненте програма и уз програме у цјелини. Исходи учења се примјењују у контексту Европскога квалификационог оквира и националних квалификационих оквира при описивању нивоа поједине квалификације.

Члан 17.

Способности које је студент стекао савладавањем студијског програма у опште (генеричке) које је студент стекао савладавањем образовног програма у цјелини и произилазе из нивоа апстрактности и методологије стицања научних и стручних знања и предметно специфичне, стручне способности које се утврђују за сваку струку или област студија.

Студијски програми студија првог и другог циклуса који се организују на Паневропском универзитету обезбјеђују развој и стицање **општих (генеричких) академских компетенција** код студената које обухватају али се не исцрпљују са сљедећим способностима и вјештинама: *способношћу анализе и синтезе, рјешавању проблема, способност планирања и организовања, способност доношења одлука, способност стварања нових идеја (креативност) и прилагођавања новим ситуацијама, вјештине управљања информацијама (способност да се добије и анализира информација из различитих извора), тимски рад и способност рада у интердисциплинарним тимовима, интерперсоналне вјештине, способност примјене знања у пракси и истраживачке вјештине, способности и вјештине креирања и управљања (менаџмент) пројектима, способност самосталног учења, усмена и писана комуникација на матерњем и страном језику, етичка посвећеност*, затим стицање продубљеног **основног општег знања утемељеног у основном професионалном знању** везаних за шире научне области и научна поља која су предмет студија, *(која укључују теоријско-методолошка знања битна за разумјевање ширих теоријских поставки и концепата и општих методолошких оквира научних области)*, те стицање **специфичних академско-стручних компетенција** везаних за уже научне области и предмете *(који укључују теоријско-методолошка, научно-стручна и опште-стручна предзнања битна за разумјевање садржаја предмета или уже научне области, актуелни садржај специфичног знања односног предмета/дисциплине, приступ предмету, развој специфичне методологије предмета и начина рјешавања проблема у тој специфичној области, примјену знања)*.

Студијски програми студија трећег циклуса који ће се организовати на Паневропском универзитету у складу са Законом о високом образовању Републике Српске и дозволама за извођење студија трећег циклуса на

одређеним студијским програмима, обезбјеђују развој и стицање **научних компетенција** које обухватају али се не исцрпљују: *способношћу доктораната да изведу независно, оригинално и објављиво истраживање у једној или више научних подручја која се односе било на фундаментална или на примјењена сазнања, да посједују истраживачке способности и креативност, да покажу систематско разумијевање подручја студија и владање вјештинама и методама истраживачког рада, способношћу да дефинишу студијски пројекат истраживања, да оригиналним истраживањем дају властити научни допринос који проширује границе спознаје у датој области, да су способни за критичку анализу, вредновање и синтезу нових и сложених идеја, да су оспособљени за развој нових идеја или приступа.*

Члан 18.

Савладавањем студијског програма студент стиче сљедеће опште предметно-специфичне способности:

- темељно познавање и разумијевање дисциплине одговарајуће струке;
- рјешавања конкретних проблема уз употребу научних метода и поступака;
- повезивања основних знања из различитих области и њихове примјене;
- праћења и примјене нових достигнућа у струци;
- развоја вјештина и спретности у употреби знања у одговарајућем подручју;
- употребе информационо-комуникационих технологија у овладавању знањима одговарајућег подручја.

Стручне компетенције обухватају знања, вјештине и способности везане за струку и научне области студијског програма. Утврђују се дијалогом протагониста развоја студијског курикулума тј. академског особља, струковних тијела и експерата у оквиру сектора привреде и друштва у којима ће квалификације које дају образовни програми бити употребљиве, студената и шире јавности.

Утврђивање компетенција одн. исхода учења је кључан корак у развоју студијских програма.

Члан 19.

На нивоу студијског програма потребно је израдити матрицу веза исхода учења и образовно-предметних јединица Наставног плана и програма.

Матрица веза омогућава увид у међусобну усклађеност исхода учења на нивоу студијског програма и на нивоу свих предмета који се изучавају током студија на начин да исходи учења сваког предмета морају придоносити исходима учења на нивоу циклуса студија, те да сви исходи учења на нивоу циклуса морају бити остварени кроз различите предмете.

Исходи учења су дефинисани у складу са неком од постојећих методологија користећи различите хијерархијске нивое учења (чињенично знање, разумијевање, примјену, анализу/синтезу, вредновање и креирање).

Члан 20.

Универзитет ће у извођењу студија примјењивати **методолошке принципе** којима се подстиче интерактивни карактер образовног процеса, самосталност студента и улога студента као активног субјекта образовног процеса:

- Промјењена **улога наставника као ментора, савјетника и мотиватора** који омогућава да студент сагледа значај и мјесто одређене научне дисциплине у систему знања, који посредује у развијању способности разумјевања, али и примјене знања, који преузима улогу медијатора интереса и потреба студента, који сагледава специфичне способности студента и недостатке у текућем знању одн. у претходном курикулуму студента, те на основу тих увида асистира студенту у критичној селекцији дидактичких материјала и извора и у организацији образовних сценарија и ситуација;
- **Образовање оријентисано ка студенту** и његовим стварним могућностима и способностима учења одн. нивоу његовог улазног предзнања - захтјевајући већи степен учешћа (*интеракције*) студента у настави и истраживању, да би се развиле способности студента у самосталном управљању изворима информација и пројектима, те способност евалуације информација и резултата истраживања;
- **Остваривање веће педагошке релевантности процеса евалуације** знања студента увођењем континуиране и комплексне евалуације свих фактора постигнућа студента и додавањем специфичних индикатора који омогућавају прецизније и прилагођеније мјерење учинака образовног процеса;
- **Промјена у приступу образовним активностима** кроз посредовање у научно-истраживачком раду студента, подстицање личног систематског учешћа студената у индивидуалном и групном

савладавању педагошких садржаја, у личним и групним презентацијама тих садржаја у процесу учења и у континуираном сагледавању резултата истраживања и учења;

- **Промјена у организацији и методологији образовног процеса** кроз развој интерактивне наставе и иновативних начина партиципације студената у образовном процесу у виду увођења истраживачких елемената у систему учења, промјене контекста учења, промјене приступа организацији учења, укључивања концентрованих програма, рационализације и индивидуализације наставних планова, дефинисања флексибилнијих програма и педагошких метода при обради наставних садржаја којима се обезбјеђују непосредне консултације и директна менторска подршка студентима.

2. Студије које остварује Паневропски универзитет

Члан 21.

Паневропски универзитет у складу са Законом о високом образовању организује студије првог циклуса у трајању од:

- три године, као шестосеместралне студије које се вреднују са минимално 180 ECTS кредит-бодова;
- четири године, као осмосеместралне студије са могућношћу усмјерења које се вреднују са минимално 240 ECTS кредит-бодова;

студије другог циклуса у трајању од:

- двије године, као четверосеместралне студије које се вреднују са 120 ECTS кредит-бодова за студенте који имају завршен трогодишњи ниво првог циклуса са улазним нивоом од 180 ECTS кредит-бодова;
- једне године, као двосеместралне студије које се вреднују са минимално 60 ECTS кредит-бодова за студенте који имају завршен четворогодишњи ниво првог циклуса са улазним нивоом од 240 ECTS кредит-бодова;

тако да у збиру са првим циклусом укупно акумулирани кредит-бодови након завршеног студија другог циклуса износе 300 ECTS.

студије трећег циклуса у трајању од:

- три године, као шестосеместралне студије које се вреднују са минимално 180 ECTS кредит-бодова;

тако да у збиру са првим и другим циклусом укупно акумулирани кредит

бодови, након завршеног студија трећег циклуса износе 480 ECTS.

Услов за завршетак студија првог циклуса у трајању од 4 године које су вредноване са 240 ECTS бодова је израда и одбрана дипломског рада.

Услов за завршетак студија другог циклуса у укупном трајању од пет година, које су са студијем првог циклуса вредноване са 300 ECTS бодова је израда и одбрана завршног "мастер" рада.

Услов за завршетак докторских студија у складу са ставом 2 овог члана је израда и одбрана докторске дисертације.

Лице које заврши академски студиј првог циклуса у трајању од три, односно четири године, који се вреднује са најмање 180, односно 240 ECTS бодова, стиче академско звање "дипломирани", односно "дипломирани инжењер" из одговарајуће области уз навођење броја бодова, тј. 180 ECTS, односно 240 ECTS бодова.

У дипломи и додатку дипломи на енглеском језику за носиоца звања из претходног става користи се назив "Bachelor", уз назнаку струке у одговарајућој области образовања и броја бодова, тј. 180, односно 240 ECTS бодова.

Лице које заврши академске студије другог циклуса и стекне минимум **300** ECTS бодова у збиру бодова првог и другог циклуса, те изради и одбрани завршни рад у складу са овим Статутом стиче академско звање "**мастер**" уз назнаку струке у одговарајућој области образовања. У дипломи и додатку дипломи на енглеском језику за ова лица се користи назив "Мастер" у одговарајућој области образовања.

Лице које заврши докторске студије у складу са ставом 2 овог члана и успјешно одбрани докторску дисертацију стиче научни степен "**доктор наука**" уз навођење одговарајуће области образовања.

Звања која се стичу на интердисциплинарним, мултидисциплинарним и трансдисциплинарним студијским програмима формирају се комбиновањем цјелина или дјелова двије најважније образовне области студијског програма које се заједно са њиховим редосљедом утврђују на основу релативне величине наставног градива и броја ECTS бодова који се додјељују за одговарајућу образовну област садржаним у интердисциплинарним студијским програмима према Међународној стандардној класификацији образовања – ИСЦЕД.

Члан 22.

Листу академских, стручних и научних звања која се стичу на студијским програмима Паневропског универзитета утврђује Сенат универзитета у Номенклатури стручних, академских и научних звања који се стичу на студијским програмима Паневропског универзитета, која је јавни општи акт Паневропског универзитета.

Академска, стручна и научна звања из Номенклатуре стручних академских и научних назива Паневропског универзитета утврђена су на основу звања дефинисаних у акредитованим студијским програмима која су усклађена са Законом о звањима која се стичу завршетком високог образовања.

Називи академских одн. стручних звања са одговарајућим скраћеницама утврђују се и на енглеском језику и наводе се у одговарајућим јавним исправама као и у додатку дипломи.

Члан 23.

Код студија првог и другог циклуса у чијим студијским програмима постоји и уже усмјерење, након навођења звања у одређеној области образовања, односно у научном пољу, и броја стечених ECTS бодова наводи се и назив ужег усмјерења из којег је лице похађало студиј.

Члан 24.

Паневропски универзитет обавља образовну дјелатност у научним областима и научним пољима у којима су матични акредитовани студијски програми за које универзитет има дозволу за рад и у којима су матичне организационе јединице за **остваривање образовних и других едукативних дјелатности** које се налазе у његовом саставу.

Матичност факултета и студијских програма дефинисана је у Наставним програмима студијских програма који се изводе на тим организационим јединицама.

Члан 25.

Високо образовање на Паневропском универзитету може се стицати редовно или ванредно, у складу са студијским програмом и овим статутом. Универзитет у структури студијског програма прописује облике и начине извођења наставе за редовни и ванредни студиј.

Ванредни студиј се изводи тако да се у седмичном распореду посебно организују блокови наставе за ванредне студенте који су прилагођени могућностима тих студената да присуствују настави, тако да се планирају у

послијеподневним часовима, а један блок наставе се обавезно организује суботом у пријеподневним сатима. Ванредним студентима је у организацији наставе омогућено да испуњавају и све остале наставне обавезе планиране у оквиру сваког предмета или модула у оквиру наставног плана уписаног студијског програма, тако да ванредни студенти стичу ECTS бодове, као и на редовном студију.

Универзитет организује студијске програме и путем извођења наставе на даљину. Услови и начини остваривања учења на даљину ближе се прописују Правилником о студију образовања на даљину уз примјену стандарда за почетну акредитацију.

Члан 26.

Паневропски универзитет обавља образовну, научно-истраживачку, експертно-консултантску и издавачку дјелатност. Универзитет може у оквиру своје дјелатности да обавља и друге послове којима се комерцијално исказују резултати научно-истраживачког рада.

У оквиру студија другог и трећег циклуса Паневропски универзитет самостално, или у сарадњи са другим образовним и истраживачким организацијама, обавља основна и примјењена истраживања и истраживања која су у функцији развоја образовне дјелатности.

Члан 27.

У складу са прибављеном дозволом за рад на акредитованим студијским програма, универзитет обавља према **врсти студија** академске и струковне студије, а према **начину извођења** редовне, ванредне и студије путем извођења наставе на даљину. Универзитет реализује и поједине наставне и образовне облике методом "учења на даљину" (*distance learning*) у научним пољима која су компатибилна са начином извођења наставе у систему "учења на даљину" и када је то спојиво са природом студија.

Начин извођења учења на даљину је дефинисан стандардима за почетну акредитацију и *Правилником о студију образовања на даљину Паневропског универзитета "АПЕИРОН"* којег доноси Сенат универзитета.

Универзитет обавља образовни процес као комбинацију дијалог система интерактивне наставе са менторским вођењем студента. На универзитету се реализује интегрисани мјешовити модел учења (***blended learning***) који претпоставља синтезу контактне наставе, дигиталне онлине наставе, образовања на даљину и мобилног образовања, одн. синтезу различитих облика испоруке наставних садржаја, различитих наставних метода поучавања и образовних стилова у оквиру којих се преферирају **проблемско**

учење (*problem-based learning*), **учење базирано на пројектима** (*project based-learning*), **симбиотско учење** (*symbiotic learning*) и истраживачки одн. практични рад.

Члан 28.

Паневропски универзитет дјелује у кооперацији са домаћим и иностраним партнерима на основу закључених споразума и уговора чиме се остварује интернационални и европски карактер студија, те синергија образовних, пословних, социјалних и хуманитарних ефеката у раду установе.

Паневропски универзитет може са једном или више акредитованих високошколских установа у земљи и иностранству успоставити заједнички студиј, на основу заједнички утврђеног студијског програма и општег акта високошколске установе.

Заједнички студијски програм који изводе Паневропски универзитет и иностране високошколске установе мора бити акредитован у складу са прописима из области обезбјеђења квалитета у земљи у којој се изводи и у земљи у којој је сједиште, односно одјељење ван сједишта високошколске установе која изводи студијски програм.

Успостављање, извођење, завршетак заједничког студија и издавање заједничке дипломе дефинишу се уговором између високошколских установа које га изводе, а у складу са одредбама закона и општим актом високошколске установе.

Студијским програмом који организује и изводи двије или више високошколских установа које имају дозволу за рад стиче се **двојна** (*double degree*), **заједничка** (*joint degree*) или **вишеструка** (*multiple degree*) **диплома**.

Универзитет може организовати са једном или више високошколских установа интердисциплинарни и мултидисциплинарни студијски програм који обухвата материју из два или више научних поља/поља образовања из исте или различитих научних области/области образовања.

Начин извођења заједничког или интердисциплинарног-мултидисциплинарног студијског програма дефинише се *Правилима о заједничком, интер-дисциплинарном и мултидисциплинарном студију и мобилности студената* које доноси Сенат универзитета.

Члан 29.

Настава на Паневропском универзитету за све видове студија изводи се на једном од службених језика Републике Српске по властитом избору

наставника или академских одн. стручних сарадника, или на једном од страних језика уколико је дефинисано студијским програмом.

На Паневропском универзитету су у равноправној употреби ћирилично и латинично писмо.

У јединицама основаним са иностраним партнерима, настава се изводи на једном од свјетских језика, одн. на језику земље у којој се настава изводи.

3. Студијски програм

Члан 30.

Циљевима студијског програма дефинишу се образовне политике и поступци за постизање компетенција и академских вјештина, као и методе за њихово стицање. Циљеви укључују и развој креативних способности и овладавање специфичним практичним вјештинама потребним за обављање професије. Циљеви студијског програма се усклађују са захтјевима одређене научне области, тржишта рада и оквиром квалификација.

Сврха студијског програма је образовање студената за препознатљиве и јасне професије и занимања. Студијски програм обезбјеђује стицање друштвено оправданих компетенција.

Циљеви студијског програма и исходи учења су упоредиви са истим и/или сличним програмима на високошколским установама у БиХ и иностранству.

Члан 31.

Студијски програми су усклађени са научним и образовним стандардима и достигнућима одређене научне области, захтјевима сродних научних области у циљу стицања мултидисциплинарних знања, захтјевима тржишта рада и међународним стандардима, као и професионалним стандардима квалификације која се стиче.

Студијским програмом утврђује се:

- Назив, циљеви и сврха програма;
- Модел студијског програма;
- Матичност студијског програма према областима образовања;
- Врста и ниво студија;
- Обим студија;
- Исходи процеса учења на нивоу студијског програма са дефинисаним компетенцијама знања, вјештина и способности које треба добије студент након савладавања програма;

- Струковно, академско односно научно звање одн. квалификације које се стиче завршетком студијског програма;
- Услови за упис на студијски програм из Републике Српске, БиХ односно иностранства;
- Листа обавезних, изборних и факултативних предмета и других наставно-образовних програмских јединица који чине студијски програм са оквирним садржајем, циљевима и описом предмета;
- Начин извођења студија и полагања испита;
- Мјеста извођења наставе;
- Потребно вријеме за извођење појединих облика студија;
- Предвиђени број часова за поједине предмете и њихов распоред по годинама;
- Бодовна вриједност сваког предмета исказана у складу са ECTS бодовима;
- Бодовна вриједност завршног рада исказана у складу са ECTS бодовима;
- Начин процјене резултата сваког појединог облика студија и сваког предмета;
- Услови уписа студента у сљедећи семестар, односно сљедећу годину студија, те предуслови за упис поједних предмета и групе предмета;
- Начин избора предмета из других студијских програма;
- Могућност извођења наставе на страним језицима;
- Услови за прелазак са других студијских програма;
- Силабуси (курикулуми) наставних предмета и других наставно-образовних јединица са исходима процеса учења и компетенцијама које треба да добије студент након савладавања тих програмских садржаја;
- Обавезна и помоћна литература и други извори потребни за савладавање наставног програма сваког појединог предмета;
- Проходност према даљим студијима и професионални статус;
- Критеријуме и начине осигурања квалитета;
- Обавезе студената и динамику студирања;
- Друга питања од значаја за извођење студијског програма.

Паневропски универзитет дефинише у структури студијског програма у оквиру Наставног плана и програма, облике и начине извођења наставе за

ванредни студиј, као и посебне услове и начин остваривања учења на даљину.

Измјене студијског програма врше се по поступку утврђеном за његово доношење.

Измјене и допуне студијског програма за који је Паневропски универзитет добио дозволу за рад, а које се врше ради његовог усклађивања са организацијом рада и достигнућима науке у складу са прописаним стандардима за акредитацију студијских програма, не сматрају се новим студијским програмом.

Измјене и допуне студијског програма не могу укључивати измјену области образовања којој припада студијски програм, назива студијског програма, нити звања које се стиче његовим завршетком.

Развој, израда, одржавање, евалуација и обезбјеђење квалитета студијских програма је сложена дјелатност универзитета дефинисана у Правилнику о осигурању квалитета на Паневропском универзитету и описана у Процедури развоја предлагања и усвајања студијских програма. Примјењени су извори за методологију развоја и осигурању квалитета студијских програма дефинисани у оквиру Европских стандарда и упутства за развој квалитета у високом образовању (тзв. ЕСГ стандарди)

4. Наставни план и програм

Члан 32.

Наставним планом (*syllabus*) утврђује се распоред наставно-образовних јединица (*наставни предмети, наставни модули, семинари, студентска пракса, научна истраживања, научни и стручни радови, стажирање и волонтирање и друго*) према наставним блоковима, семестрима и годинама студија са припадајућом метриком студија, као и структура предметних јединица према типу, према припадности предметној области одн. ширем и ужем научном подручју, према нивоу сложености/апстракције и према обавезности предмета.

Наставни план још обухвата и структуру студијског програма разрађену према наставним и образовним јединицама, циљеве, изворе и критерије одабира изборног програма, изворни и модулари изборни програм, преглед узајамно размјењивих компатибилних студијских програма, изборни програм из компатибилних студијских програма и изборни програм студија изборних усмјерења.

Наставним планом Паневропског универзитета дефинише се и начин реализације изборног програма, режим интензивних студија, програм специјализација, међусобна компатибилност студијских програма у размјени програмских садржаја, те листа изборних и факултативних предмета систематизована према студијским областима са специфичним условима везаним за избор и полагање изборних предмета (*пререquisities*). Студенти су дужни да поштују критерије и правила реализације изборног програма дефинисаних Наставним планом.

Наставним програмом (*curriculum*) утврђују се циљеви предмета са очекиваним исходима и компетенцијама знања и вјештина и оквирни садржај наставног предмета, предуслове за похађање предмета, облици и методологија извођења наставе, начин евалуације знања, као и списак обавезних уџбеника, приручника, остале литературе и других извора на основу којих се полажу испити из тог наставног предмета.

Паневропски универзитет обезбјеђује интердисциплинарност, мултидисциплинарност, те интер-национализацију наставног плана и програма, интеракцију са професионалном праксом, реализацију практичне наставе и активно учешће студената у научном истраживању у оквиру студијског програма.

Члан 33.

Наставни план обавезних, изборних и факултативних предмета и осталих програмских активности доноси Сенат Паневропског универзитета на основу приједлога Наставно-научних вијећа факултета и Вијећа за докторске студије.

Наставни план студија које се изводе по Споразуму са другим високошколским установама доносе органи тих установа или заједнички органи.

Члан 34.

Наставни програм за поједине предмете доноси Сенат универзитета, на приједлог предметног наставника. Наставни програм се дизајнира према савременим педагошким принципима уважавајући једносеместрални карактер предмета и структуралне захтјеве из студијског програма.

Прије усвајања наставног програма појединих предмета/модула Сенат може да прибави и мишљење Наставно-научних вијећа факултета или Вијећа за докторске студије, односно Катедре којој припада предмет/модул.

Члан 35.

Наставни план и програм обухвата компоненте обавезног, изборног, диференцијалног и факултативног наставног програма подјеленог у теоријско-методолошки обавезни блок и специјалистичко-апликативни обавезни и изборни блок, компоненте истраживачко-акционог програма, те компоненте дипломског, приступног и завршног рада.

Обавезни програм обезбјеђује стицање општих, генеричких компетенција студената, те специфичних компетенција везаних за теоријско-методолошка, научно-стручна и опште-стручна знања битна за разумјевање садржаја предмета или уже научне области.

Изборни програм обезбјеђује стицање додатних стручно-апликативних и специјалистичких компетенција студената у области студија и у окружењу теме дипломског или завршног (мастер/магистарског) рада.

Диференцијалним програмом студент стиче недостајуће улазне компетенције за студиј, уколико има завршен студиј првог циклуса или завршену вишу школу који обезбјеђује дјелимичну матичност на уписаном програму. Диференцијални програм замјењује дјелимично или у цјелости изборни програм студија уколико је мањи или једнак броју ECTS бодова изборног програма. Уколико је диференцијални програм према комисијском вредновању већи од изборног програма тада у цјелости замјењује изборни програм, а разлика ECTS повећава укупно планирани фонд ECTS бодова студија. Диференцијални програм не може бити вреднован са више од 60 ECTS бодова. Уколико је диференцијални програм већи од 60 ECTS бодова студент се упућује да упише додатну годину у студију првог циклуса.

Факултативни програм је намјењен напредним студентима који намјеравају да током основног студија или у двогодишњем студијском програму другог циклуса стекну и одговарајуће специјалистичко усмјерење одн. који служи као припрема за наставак вишег циклуса образовања, или за наставак студија на другим високошколским установама.

Факултативни програм не може да буде вреднован са више од 30 ECTS бодова.

Истраживачко-акциони програм обухвата активности везане за истраживачки рад студената током основног студија, или у оквиру дипломског рада одн. мастер рада/тезе што укључује и истраживање извора, учешће студента у другим научно-истраживачким одн. стручним пројектима, одбрањене или објављене радове студента, учешће на научно-стручним скуповима, радна, стручна, клиничка и лабораторијска пракса и ауторство у иновацијама и патентима.

Начин вредновања појединих компоненти истраживачко-акционог програма разрађен је у одјељку "Евалуација знања и постигнућа студената" овог Статута.

Студент је обавезан да изради и одбрани завршни дипломски одн. мастер рад који мора да задовољи критерије дефинисане у овом Статуту и који се процјењује са не мање од 5 и не више од 15 ECTS. У двогодишњем студију другог циклуса студент је обавезан да изради и одбрани приступни рад који мора да задовољи критерије дефинисане у овом Статуту и који се процјењује са не мање од 5 и не више од 10 ECTS. Приступни рад не може да замјени мастер рад.

Члан 36.

Циљеви изборног програма у **индивидуализацији** студија су:

- ✧ Стицање додатних научно-стручних, опште-стручних и специјалистичких знања интердисциплинарног карактера из ужих научних области које покривају специфичне аспекте изабраног усмјерења у оквиру уписаног студија, одн. који покривају специфичне аспекте везане за изабрану тему завршног рада.
- ✧ Стицање *специфичних знања одн. вјештине* који нису у оквиру обавезног програма, а за које студент има лични афинитет, или су неопходни у наставку студија, у научно-истраживачком раду или у професионалној каријери;
- ✧ Реализација интердисциплинарног студија кроз комбиновање различитих ужих научних области чиме студент потврђује свестраност властите личности;
- ✧ Стицање додатних специјалистичких знања током студија у комбинацији са факултативним програмом и у режиму интензивног студија;
- ✧ да се кроз изборни програм припреми за прелазак на другу високошколску установу или за *наставак студија у земљи или у иностранству*.
- ✧ да током студија лакше прелази са текућег студијског програма у нови студијски програм који је лоциран на другим факултетима Паневропског универзитета,
- ✧ да савладавањем одређеног изборног програма смањи или анулира диференцијални програм који је студенту одређен због преласка са

друге високошколске установе;

Члан 37.

Студент дизајнира изборни програм у сарадњи са одговорним професорима одн. ментором студија из следећих извора:

- одабиром **изворних изборних предмета одн. модула** који су планирани за уписани студијски програм.

Студент може да изабере изворне изборне предмете и других студијских програма који су компатибилни са његовим уписаним програмом у складу са *"Матрицом размјењивости изворних изборних предмета"*;

- Одабиром **компатибилних предмета из других студијских програма** који се изводе као обавезни предмети на тим студијским програмима и који су понуђени у размјену као могући извор изборног програма, уз услов да су ти предмети **размјењиви** са студијским програмом којег је студент уписао. Размјењивост обавезних предмета студијских програма акредитованих на Паневропском универзитету је дефинисана у *"Матрици размјењивости компатибилних изборних предмета"*.

- Одабиром **паушално-компатибилних предмета** између студијских програма на истом факултету. Изузетак су интердисциплинарни студијски програми.

Студенти у свом изборном програму могу да преузимају предмете из свих студијских програма у оквиру истог факултета, при чему општи услови приступа предмету (претходна знања и вјештине) представљају једино ограничење приликом избора. Услови за приступ предмету су дефинисани у курикулуму (опису) предмета и представљају садржаје из појединих претходно положених предмета према наставном плану уписаног студијског програма.

- **комисијским вредновањем и признавањем испита** положених на другим високошколским установама, уколико ти испити припадају научним областима матичности уписаног студијског програма;
- вредновањем одбрањених **семинарских радова** у оквиру студија одн. **радова објављених** у категорисаним стручним и научним публикацијама, уколико задовољавају прописане критерије за признавање у изборном програму;
- вредновањем **учешћа на стручним одн. научно-истраживачким пројектима** одн. вредновање властитог истраживачког рада, као и **учешћа на научним или стручним скуповима** са презентовањем рада;
- Вредновањем **радне, стручне, клиничке и лабораторијске праксе,**

волонтирања и стажирања студената који према актима Паневропског универзитета могу да буду извори изборног програма;

- **ауторством у иновацијама и патентима** који су званично признати одн. сертификовани;

Члан 38.

Изворни изборни програм је скуп свих изборних предмета једног студијског програма у оквиру којег студент може да изврши одабир појединих предмета за испуњавање наставних обавеза везаних за изборни програм студија.

Наставни план изборног програма Паневропског универзитета сортиран по научним пољима утврђује Сенат универзитета сваке школске године на основу резултата студентске анкете о изборном програму која се спроводи међу студентима сваке године у периоду од 15. октобра до 15. новембра, водећи притом рачуна и о могућности формирања минималне наставне групе за поједине изборне предмете, те о расположивости академског особља за извођење наставе и осталих образовних активности на изабраним изборним предметима.

Универзитет по правилу неће обезбједити изучавање изворних изборних предмета за који се одредили мање од 7 студената у текућој школској години. Менаџмент универзитета може да због интереса Универзитета одобри извођење појединих изборних предмета за које се одредили и мањи број студената. У том случају примјенит ће се режим консултативне наставе, а студенти припремају предмет за који се организује консултативна настава **самостално** при чему користе и сва информационо-комуникациона средства и технологије учења на даљину који су уведени на Паневропском универзитету, као и упутства која су добили на консултацијама са наставним особљем.

Члан 39.

Приликом одабира изборних предмета студент мора да води рачуна о следећим критеријима:

- (1.) Број ECTS кредит-бодова из одабраних изборних предмета мора да заједно са кредит-бодовима из обавезног програма студија, те бодовима стеченим из осталих извора изборног програма обезбиједи прописан број ECTS кредит-бодова школске године (*60 ECTS бодова*).
- (2.) Студент не може одабрати изборни предмет уколико не испуњава предуслове за приступ предмету у складу са наставним програмом

предмета тј. уколико не посједује специфична претходна знања одн. компетенције који су предуслов за успјешно савладавање изабраног предмета.

Критеријуми и процедуре стицања и признавања ЕCTS бодова из појединих специфичних извора изборног програма ближе се разрађују Наставним програмом студија.

Члан 40.

Студент може да оствари изборни програм полагањем компатибилних предмета из других студијских програма акредитованих на универзитету. Сви студенти Паневропског универзитета имају право да реализују свој изборни одн. факултативни програм без обзира на којем Факултету се организује наставни процес за одређени предмет.

Листа компатибилних предмета, са узајамно размјењивих студијских програма која укључује матрицу размјењивости је саставни дио наставног плана Изборног програма универзитета. Уколико се изабрани предмет реализује у оквиру редовног и обавезног програма у појединим студијским програмима других факултета Паневропског универзитета, тада се студент слободно прикључује групи студената на том студијском програму и у оквиру исте групе савладава све наставне обавезе предвиђене за тај предмет.

Члан 41.

Студент може да оствари дио изборног програма путем комисијског признавања испита положених на другим високошколским установама, или на другим студијским програмима у оквиру Паневропског универзитета, у складу са одредбама Статута универзитета које регулишу признавање испита.

Студенту се као извор изборног програма не могу комисијски признавати испити положени током студија истог циклуса на уписаном студијском програму.

Члан 42.

Факултативни програм представља скуп изборних и обавезних предмета који се предају на неком од студијских програма Паневропског универзитета и који су уведени у наставу са циљем да се омогући подршка надареним и напредним студентима да на законом дозвољен начин стекну додатне образовне садржаје током свог редовног студија. Правила одн. критеријуми који важе за могућност приступа предмету и начин одабира изборног програма, примјењују се и приликом одабира факултативних предмета одн. приликом извођења факултативног програма у режиму интензивних студија.

Факултативни програм обухвата избор од највише два додатна предмета у сваком семестру (*укупно четири предмета за годину дана*), који се бирају уколико су положени сви предмети обавезног програма који су предвиђени наставним планом за тај семестар. Број факултативних предмета који се могу изабрати у једној школској години зависи од њихових тежинских фактора изражених у кредит-бодовима, тако да укупан број остварених кредит бодова у току школске године из свих програмских извора тј. из обавезног програма, изборног програма и факултативног програма у режиму интензивног студија не може бити већи од **75 ECTS**.

Интензивне студије са предложеним факултативним програмом одобрава ректор универзитета на основу формалног захтјева студента уз анализу постигнућа студента у претходној студију и укупних способности и капацитета студента за успјешно савладавање интензивних студија и факултативног програма.

За реализацију факултативног студијског програма у режиму интензивних студија, Ректор може да именује ментора факултативног програма.

Члан 43.

Да би поред дипломе из уписаног студијског програма студент стекао и **другу диплому** на неком од осталих лиценцираних студијских програма Паневропског универзитета, мора да се упише на другом студијском програму у законским уписним роковима, са отварањем студентске књижице индекса и уписом у матичну књигу тог студијског програма. Студент може да упише други лиценцирани студијски програм Паневропског универзитета током трајања првог уписаног студијског програма као паралелан студиј по посебном одобрењу ректора.

Да би се одобрило извођење паралелног студија на два студијска програма потребно је да студент ажурно и успјешно испуњава све обавезе везане за остваривање плана и програма првог уписаног студијског програма и да нема заосталих испитних обавеза из претходних година студија.

У случају паралелног студија на два блиска студијска програма студент мора да положи све обавезне предмете првог уписаног студијског програма, а у оквиру изборног програма може да полаже разлику обавезних предмета другог уписаног студијског програма.

Комисија за признавање испита и вредновање студијских програма врши еквиваленцију програмских садржаја које је студент положио на редовном студијском програму са програмским садржајима другог уписаног студијског програма у складу са одредбама овог Статута и Правилником о признавању испита и вредновању студијских програма, тако што признаје

студенту све предмете из заједничких студијских основа, све предмете из изборног и/или факултативног програма којег је студент положио на основним студијама а који чине обавезни програм другог уписаног студијског програма и може да призна остале положене предмете из редовног студијског програма као изборни програм другог студијског програма под условом да припадају научној области матичности другог студијског програма. Комисија такође утврђује садржаје диференцијалног програма који још преостаје студенту да положи да би стекао диплому другог уписаног студијског програма.

Ректор универзитета доноси одговарајуће рјешење по основу налаза и препорука **Комисије за признавање испита и вредновање студијских програма**, при чему може, ради контроле успјешности студија да именује и ментора студенту који студира паралелно на два студијска програма.

Изузетак од првог става овог члана је транзициони студиј у оквиру истог студијског програма који је акредитован и у трогодишњем трајању од 180 ECTS и у четворогодишњем трајању од 240 ECTS. Студент који је уписан на четворогодишњи студиј и има статус активног студента може да упише трогодишњи студиј и у току трајања школске године и да продужи паралелан студиј на оба студијска програма. Комисија за вредновање студијских програма и признавање испита утврђује предмете и остале програмске садржаје који се студенту признају из његовог текућег студија и одређује годину студија на коју студент прелази одн. постојање диференцијалног програма.

Члан 44.

Студент може да обнови годину студија уколико није испунио све програмске обавезе из текуће године и није стекао услове за упис више године студија као и због извршавања преосталих обавеза које се због природе студија нису могле извршити у редовном трајању међу којима су израда и одбрана дипломског или мастер рада, стицања додатне дипломе у факултативном програму, рјешавање обимнијег диференцијалног програма, а у складу са Законом о високом образовању Републике Српске.

Студент има право у обновљеној години на бенефиције у плаћању школарине у складу са Правилима о висини накнаде за студирање и цијени услуга на Паневропском универзитету.

Члан 45.

Збир од 60 ECTS бодова одговара просјечном укупном ангажовању студента у оквиру 40-часовне радне седмице током једне академске године,

а састоји се од наставе, самосталног рада, колоквијума, испита, израде завршних радова, практичног рада, стручне праксе и обављања волонтерског рада у складу са прописима којим се уређује ова област.

Паневропски универзитет у структури студијског програма наставним планом и програмом прописује који су облици ангажовања из претходног става овог члана обавезни за студенте на том студијском програму.

Члан 46.

Студентима завршних година четворогодишњег студија првог циклуса, или двогодишњег-четверосеместралног студија другог циклуса, омогућено је да у оквиру свога студијског програма одаберу изборна усмјерења. Студент који жели да оствари одговарајуће изборно усмјерење дужан је да поднесе захтјев студентској служби на почетку школске године.

Уколико се студент опредјели за одговарајуће усмјерење у оквиру студијског програма којег је уписао, дио његовог изборног програма је предодређен наставним програмом усмјерења који је дефинисан Наставним планом и програмом уписаног студијског програма. У том случају и тема завршног рада студента мора да буде из области усмјерења.

Члан 47.

Наставни предмети на студију који се организује на Паневропском универзитету "АПЕИРОН" су једносеместрални.

Бодовна вриједност сваког предмета у изборном програму исказана у складу са ECTS може да има три различита нивоа тежинског фактора зависно од обима утрошеног рада и врсте додатних образовних садржаја који се примјењују у обради изборног предмета одн. зависно од обима додатних поглавља обавезне литературе и обима допунске литературе;

- модуларна бодовна вриједност, примјењује се на садржаје изборног програма и предмете који се обрађују у оквирима изборних модула. Ова вриједност има најмањи тежински фактор;
- стандардна бодовна вриједност представља уобичајену вриједност тежинских фактора која се примјењује на све предмете, првенствено у студију првог циклуса;
- напредни ниво примјењује се за изборне предмете у студију другог и трећег циклуса и подразумева додатне одн. проширене образовне садржаје и проширене одн. додатне изворе за учење;

Тежински фактори појединих изборних предмета утврђују се методологијом

калкулације радног оптерећења студената у оквирима метрике кредитног система бодовања.

Члан 48.

Класификацијом предмета према различитим категоријама постиже се уравнотежена структура студијског програма са становишта изградње курикулума и постизање планираних образовних исхода. Предмети на Паневропском универзитету се класификују:

Према **предметној одн. функционалној области** (*субјект ареа*) предмети припадају следећим студијским модулима:

- опште – предмети заједничких основа који развијају тзв. „преносиве“ вјештине који дају опште (*генеричке*) компетенције цијелог студијског циклуса.
- основне, који представљају базу научне области којој припада студијски програм а чија је намјена да студентима дају општа знања неопходна за савладавање стручних предмета,
- стручне, који чине основу квалификације и дају студентима критичну масу академских и струковних компетенција за бављење изабраном професијом,
- уско-стручне и стручно-апликативне, који представљају специјализовано проучавање неке уже стручне дисциплине или примјену стечених знања и вјештина у ужој области,
- комплементарне, који припадају другим областима, али су повезани са матичном облашћу и доприносе достизању исхода учења у матичној области и

Према **тежинском фактору** предмети су:

- *семинарни (seminar)* - предмети мањег обима и краћег трајања, облик практичне наставе ради учвршћења и продубљења знања.
- *специјалистички (specialised level course)* – намјењени изградњи знања и искуства у специјалним подручјима или дисциплинама;
- *основни (basic level course)* - дају уводна знања;
- *средњи (intermediate level course)* - намјењени да продубе основна знања
- *виши-средњи (higher intermediate)* - намјењени да продубе теоријско стручна знања
- *напредни (advanced level course)* – намјењени свестраној теоријско-методолошкој и опште-стручној елаборацији предмета

Према **статусу предмета** у зависности од улоге предмета у конкретном наставном програму и њиховој обавезности:

- **обавезни предмети** (*compulsory*) пружају садржаје који су неопходни за стицање одговарајућих општих и стручних компетенција студента;
- **изборни предмети** (*elective*) омогућају специјализацију и индивидуализацију студија;
- **студијски модули** (*modules*) као комплекси од више повезаних предмета и осталих наставних активности који се изучавају јединствено са циљем да дају мултидисциплинарна знања из специфичне области примјене која се функционално интерпретирају на јединствен и цјеловит начин
- **факултативни предмети** су намјењени за испуњавање допунских циљева на студију одн. као припрема за наставак студија на другим високошколским установама или на наредном циклусу студија;

Поdjелом према **типу предмета** дефинише се ниво апстракције предмета који су битни за дефинисање академског карактера студија у односу на струковне студије. По овом критерију предмети се дијеле на:

- **академско-општеобразовни**, (скр. "опште-образов.")
- **теоријско-методолошки**, (скр "теориј.-методол.")
- **научно-стручни или опште-стручни**, (скр. "опште-стручни")
- **стручно-апликативни** или уже-стручни одн. специјалистички, (скр. "стручно-апликат.")

Према **скупности** одн. **функцији** предмета дефинише се састав и распоред компетенција које поједини предмети дају студентима током студија. По овом критерију предмети се дијеле на:

- **Опште-образовне заједничке основе** (скраћено: "**заједнички-општи**"), су предмети заједничких основа свих студијских програма који дају студентима опште (*генеричке*) компетенције.
- **Заједничке основе научних области** (скраћено: "**заједнички-за област**"), су предмети који се предају на свим или на већини студијских програма једног факултета, који припадају једној научној области и који студентима дају општа и теоријска знања неопходна за савладавање стручних предмета, те за даљу вертикалну проходност (према вишим циклусима) у оквиру академски студија.

- **Заједничке основе научних поља (скраћено: "заједнички-стручни",** су предмети једног научног поља који омогућавају специјалистичка усмјерења студената и даљу проходност у студију.
- **Стручно-матично језгро, (скраћено: "матично језгро"),** су предмети који припадају истом матичном пољу студија и дају студентима критичну масу академских и струковних компетенција за бављење изабраном професијом.

Према начину обраде предмета, наставном процесу и образовним исходима предмети могу да буду:

- модуларни, (скр. "Мод.") **модуларна бодовна вриједност,** примјењује се искључиво на садржаје предмета који се обрађују у оквира модула. Ова бодовна вриједност има најмањи тежински фактор;
- стандардни, (скр. "Станд."); **стандардна бодовна вриједност** представља уобичајену вриједност тежинских фактора која се примјењује на све предмете;
- напредни, (скр. "Напр."); **напредни ниво** примјењује се за предмете у студију другог и трећег циклуса и подразумева додатне одн. проширене образовне садржаје и проширене одн. додатне изворе за учење;
- остале педагошке активности, (скр. "Остало");

5. Метрика и методика студија

Члан 49.

Академска година почиње по правилу 1. октобра текуће године и траје годину дана.

Наставна година траје од 1. октобра текуће године до 31. јула наредне године. Мјесец септембар је намјењен за полагање пропуштених испита. У мјесецу августу су љетни празници у трајању од 5 седмица, а у мјесецу фебруару су зимски празници у трајању од 2 седмице.

Годишња настава се организује у два семестра а у оквиру семестара у наставним блоковима који појединачно нису већи од 6 седмица.

Зимски и љетни семестри трају 15 седмица, што укључује и испитне рокове. По правилу зимски семестар почиње 1. октобра текуће године, а љетни семестар почиње 1. марта наредне календарске године.

Сенат универзитета усваја по основу приједлога Управног одбора, Календар студија сваке школске године са графичким и текстуалним прилозима. Календаром студија се дефинише радно вријеме установе, датуми почетака, трајање и датуми завршетка свих наставних јединица (*школска година, семестри, предметни блокови, модуларни блокови, зимски и љетни распуст, завршни испитни блок*), нерадни дани и дани празника, дани предвиђени за специјалне намјене (*Дан универзитета и сл.*) и дани са скраћеним радним временом.

Члан 50.

Радно оптерећење (*workload*) представља укупно вријеме потребно за обављање свих студијских активности како би се постигли планирани образовни исходи што укључује све аспекте који су од утицаја на временску функцију при постизању тих педагошких исхода одн. кумулатив времена утрошеног за све предметне облике који су планирани у настави, трајање различитих типова наставних активности и активности везаних за учење и индивидуални рад студента, начин презентације и испоруке резултата образовних активности, те утрошак времена за све врсте процјене образовних исхода.

Универзитет ће радно оптерећење студената и обрачун одговарајућих ECTS бодова појединих предметних јединица вршити на основу слиједећих параметара **метрике студија**:

- Укупно седмично ангажовање студената 40 сати
- Број часова наставе (*контакт-сати*) седмично..... 20 < час < 25
- Трајање предметног блока < 6 седмица
- Трајање семестра > 15 седмица
- Настава зимског семестра почиње 01.10. текуће године)
- Настава љетњег семестра почиње од 01.03. наредне године
- Полагање заосталих испита 01.09. – 30.09. наредне године 4 седмице
- љетна пауза - распуст (15.07. – 31.08. наредне године) 5 седмица
- Зимска пауза 2 седмице
- Укупно радних седмица у школској години 45 седмица
- Укупан фонд сати рада (*workload*) школске године 1.800 сати
- Укупно сати рада (workload) по 1 ECTS 30 сати
- Стандардни годишњи број ECTS бодова (*европска норма*) 60 ECTS
- Стандардни семестрални број ECTS бодова (*европска норма*) . 30 ECTS

- Интензиван студиј (пуне календарске године) < или = 75 ECTS
- Дипломски – специјалистички рад (< 300 сати рада) < 10 ECTS
- Мастер рад (< 450 сати рада) < 15 ECTS

Метрика укупног седмичног ангажовања студената и седмичног броја часова контактне наставе разликује се код ванредних студената у односу на редовне студенте по своме садржају обзиром да ванредни студенти преузимају 40 % од укупног обима контактне наставе а фокус наставног процеса је на индивидуалном раду, консултацијама и инструктивној настави, те методама учења на даљину.

Члан 51.

Кредит-бодови су нумеричке вриједности алоциране за поједини предмет, модул, односно појединачну педагошку активност студента који се засебно вреднују и представљају квантитативно изражену норму рада потребног да би се успјешно завршио наведени предмет или едукативни модул одн. обавила тражена активност студента. Кредит-бодови одражавају квантитативну количину рада потребну за успјешно завршавање сваког појединачног предмета, едукативног модула одн. педагошке активности у односу на укупни квантитативно изражени рад потребан да би се комплетирао пуна година академских студија. Процјена уложеног рада обухвата мјерење учешћа студента на предавањима, практичном раду, семинарима, вјежбама, пројектима, индивидуалном учењу, истраживању извора, радионицама и симулацијама, те вријеме потребно за евалуацију и друге облике процјењивања активности студента.

Укупан број кредит-бодова алоцираних за поједини предмет, модул или појединачну педагошку активност зависи од врсте и карактера предмета, степена апстракције предмета и укупног радног оптерећења предвиђеног наставним програмом, а неопходног да би се успјешно завршио наведени програм и процјенила успјешност студента у савладавању тог програма.

Кредит-бодови се по правилу изражавају цјелобројним вриједностима.

Систем ECTS кредит-бодова у оквиру Наставног плана и програма Паневропског универзитета "АПЕИРОН" представља истовремено и систем трансфера кредит-бодова у оквиру европског система мобилности студената и транспарентности високошколског образовања, као и систем акумулације кредит-бодова у оквиру метрике студијских програма и вертикалне проходности студената на студију.

Члан 52.

Ангажовано академско особље, вријеме, простор и начин остваривања планираних облика наставе и других педагошких активности, те термини полагања испита и евалуације знања студената у току семестара и у току школске године утврђују се годишњим **распоредом рада** који се дефинише за сваки студијски програм посебно.

Годишњи распоред рада доноси Сенат универзитета.

Члан 53.

Облици и методе којима се остварује наставно-едукативни процес омогућавају високу **мотивацију студената**, активан однос студената кроз **интеракцију и партиципацију** у наставном процесу, те остваривање наставног процеса као дијалога у педагошким радионицама у којима студент истовремено открива и преузима од наставника који је у улози предавача али и у улози ментора и који заједничким напорима остварују активну педагошку комуникацију и планиране педагошке исходе.

На универзитету се примјењују следећи облици и методе педагошког рада:

- ✚ Дијалог систем интерактивне наставе са менторским вођењем студента базиран на интегрисаном мјешовитом моделу студија и учења (*blended learning*) који претпоставља синтезу контактне наставе, образовања на даљину и мобилног образовања, одн. синтезу различитих облика испоруке наставних садржаја и различитих наставних метода поучавања
- ✚ Универзитет развија и подстиче образовне стилове проблемског учења (*problem-based learning*), симбиотског учења (*symbiotic learning*) и учење базираног на пројектима (*project based-learning*).
- ✚ Програмирано и контролисано извођење **наставе за редовне и засебне наставе за ванредне студенте** према утврђеном распореду уз кориштење савремених презентационих и демонстрационих средстава и телекомуникационих технологија.
- ✚ Интерактивном методом рада са студентима и задавањем да самостално припремају наредне наставне јединице стиче се увид у њихова предзнања и специфична искуства заснована на обрађиваној проблематици на основу којих се дјелимично индивидуализује наставни процес и контролише континуитет савладавања градива.
- ✚ Студентима су прије почетка обраде наставних предмета

обезбјеђени одговарајући уџбеници одн. други извори за самостално учење у писаној и електронској форми. Уџбеници и остали извори за учење представљају обавезни дио академског портфолија ангажованог наставног особља. Литература или уџбеници који нису обухваћени издавачком делатношћу Универзитета обезбјеђује се путем библиотеке Универзитета одн. бесплатно се умножавају и дистрибуирају студентима у виду компендијума или скрипти.

- Студентима су доступни сви дидактички и **едукативни садржаји у електронској и дигиталној форми** (који укључују снимљена предавања и вјежбе, електронске и аудио књиге, електронске презентације), путем интернета у систему учења на даљину, путем дигиталне интерактивне телевизије (*Apeiron TV Channel*), или на различитим видео-презентационим медијима (*видео-касете, интер-активни мултимедијални оптички медији и др.*).
- На Универзитету су уведене и инсталисане **информационо-комуникационе технологије** које омогућавају студентима да кроз компјутерски подржано учење и истраживање (*Computer Assisted Learning & Research*) остваре активан однос у процесу стицања знања, да остваре дубљу интеракцију са наставним садржајима и да примјене истраживачке методе већ у самом процесу стицања основних знања. Систем компјутерски подржаног учења који се примјењује на Универзитету укључује одговарајући мултимедијални образовни софтвер (*Learning Management System*), примјену рачунарских симулација, индивидуално стицање знања кориштењем рачунарских, мултимедијалних и мрежних технологија, сталну повратну информацију о напредовању студената и реалније вредновање процеса стицања и аквизиције знања и вјештина, кориштење мрежних и интернет медија за истраживање извора директним приступом претраживачима база са научним часописима на које је универзитет претплаћен и за емпиријска истраживања уз употребу адекватног софтвера.
- **Менторско вођење** студената са програмираним непосредним **консултацијама** одн. "on-line" консултацијама путем теле-конференсинг система инсталираног на универзитету.
- **Извођење вјежби, практикума и тренинг сесија** намјењених за стицање практичних вјештина и елаборирање практичних аспеката основних тема кроз анализе студија-случаја и комплексна педагошка моделирања у педагошким радионицама са подјелама улога (*role-playing радионице, симулације суђења, правне клинике и сл.*).
- На универзитету се као специфични облици вјежби примјењују разне форме **групног учења** које развијају иницијативност,

креативност, комуникационе вјештине и тимски рад, те значајно доприносе ефикасности процеса учења.

Колаборативно и кооперативно учење гдје студенти уче на основу ресурса и вјештина свих учесника у групи, што поред групног учења укључује и рад на групним пројектима, групним задацима и решавању проблема. У колаборативном моделу чланови тима раде заједно на истој ствари, док у кооперативном моделу, чланови тима подјеле задатке које рјешавају независно и самостално а потом их спајају.

Репетиторији су облик групног учења гдје сарадници демонстратори припремају студенте за полагање испита нудећи им концизни преглед главних тачака одређеног предмета

Конверзаторији су облик групног учења у којима студенти продубљују знање из појединих подручја у виду самосталних излагања појединих тема, дијалога и расправа на студентским округлим столовима.

✚ **Семинари и семинарски радови** са јавном презентацијом резултата који се евалуирају и оцјењују од стране свих учесника примјеном ЛЕГ-скеале за евалуацију говорника.

✚ **Проблемске радионице (workshops)** у којима се садржаји везани за одређене теме представљају у виду конкретног проблема чије се рјешење треба понудити кроз индивидуалну и групну интеракцију.

На универзитету се примјењују и специфичне радионице обраде **"студија случаја"** (*case-study analysis*), као и **"психолошке радионице"** намјењене за продубљивање и развој интерперсоналних и интраперсоналних способности и вјештина студената.

✚ Систем **ВИП панела (веру импортант персон панел), округлих столова и трибина** имплементиран кроз рад у секцијама и форумима;

✚ **Симулације** у којима се симулира реална ситуација настала примјеном научених знања и вјештина, као и симулације са **подјелом улога (role-playing games)**, одн. симулације у виду **моделирања** реалних ситуација и односа које омогућавају да студенти издвајају битне елементе предмета представљеног моделом и да аналитичком методом и контемплацијом долазе до њихове структуре и функција, омогућавајући мисаоне операције анализе и синтезе.

Симулације представљају завршну фазу осталих интерактивних форми рада у којој се сумирају закључци претходних фаза тако да студенти морају да креативно примењују знања и вештине претходно стечене кроз предавања, радионице и тренинге.

- ✚ **Континуирано евалуирање** прогреса у раду студента кроз систем предиспитних и испитних обавеза са процјенама акцептирања наставних садржаја од стране студента и дубинског разумијевања предмета учења.
- ✚ **Консултативна и инструктивна настава** која се примјењује за мале групе студената, ванредне студенте, у настави *"један на један"* и за студенте у постдипломској и докторској школи.
- ✚ Систем **љетних и зимских инструктивних кампова** који се примјењују у организацији семинара и трибина, те у постдипломској и докторској школи.
- ✚ **Клиничка и стручна пракса, научно-истраживачки радови и стручни пројекти** студената.

Специфичан облик стручне праксе је **"интерна пракса"** коју студенти обављају у стручним јединицама организованим на Универзитету као што су: *Бизнесс инкубациони центар, Центар за вођење каријере - Career Guidance Centre, Центар за односе са јавношћу - Public Relation Centre, Институт за интегрални менаџмент, реинженеринг и транзицију.*

- ✚ **Студентски "пословни" пројекти** у оквиру *Бизнесс-инкубационог центра* и наставног модула *"Иновативног предузетништва у пословним инкубационим центрима"* намјењеног за иницијацију студентских предузетничких пројеката у форми малог бизниса у оквиру којег универзитет обезбјеђује агрегацију микро-финансијске подршке.
- ✚ Развој и учешће у **научно-истраживачким пројектима** током студија другог и трећег циклуса, као и **студентским акционим истраживањима.**

Члан 54.

Универзитет спроводи у континуитету поступак самовредновања и оцјењивања квалитета својих студијских програма, рада свих организационих јединица универзитета и општих услова рада, као и самовредновање квалитета наставе и рада наставног особља за сваки предмет непосредно након завршетка обраде предмета.

Самовредновање се спроводи на начин и по поступку прописаном *Правилником о осигурању квалитета на Паневропском универзитету "АПЕИРОН" и "Правилником о студентском вредновању и анкетирању"*.

Извјештај о самовредновању и оцјени квалитета Паневропског универзитета објављује се тако да је доступан академском особљу и студентима. Извјештаји о оцјени квалитета рада академског особља у реализацији појединачних наставних планова и програма разматрају се на Сенату универзитета.

6. Наставни процес

Члан 55.

У складу са метриком студија дефинисаном у Статуту Паневропског универзитета, наставни процес појединог предмета организује се у оквирима наставног семестра чије укупно трајање није веће од **15** седмица одн. наставног циклуса чије укупно трајање није веће од **6** седмица. Унутар једног семестра може да се организује више наставних циклуса.

Блок наставе одн. консултација чине укупно два академска сата рада.

Наставно и административно особље морају редовно водити евиденцију присуства настави, консултацијама и практичној настави. Наставник је дужан да попуњени образац на крају наставе достави у секретаријат факултета или у библиотеку универзитета.

Члан 56.

За мале групе студената примјењују се консултативна и инструктивна настава, за ванредне студенте и студенте у режиму учења на даљину, приликом обраде изборних предмета, те за студенте на појединим наставним активностима у другом и трећем циклусу.

Универзитет нема обавезу да организује редовну наставу за предмете које похађа мање од 5 студената, већ се студенти упућују да тај предмет обраде у режиму образовања на даљину уз организовање једног блока консултација уживо са физичким присуством наставника и студената, те једног блока онлине консултација у сваком испитном року који се организује за предмет.

Члан 57.

Консултативна настава може да се организује за предмете које похађа наставна група од 5 до 8 студената и подразумијева до 6 сати консултација које професор изводи студентима у највише три наставна блока са циљем да

се студенти ближе упознају са структуром наставног предмета, са специфичним захтјевима везаним за критичну масу знања који су услов за пролазну оцјену, са изворима за учење, са испитним питањима, те са предиспитним обавезама које чине саставни дио евалуације знања из наведеног предмета. Студент припрема предмет за који се организује консултативна настава самостално при чему користи и сва информационо-комуникациона средства и технологије учења на даљину који су уведени на Паневропском универзитету као и упутства која је добио у консултацијама са наставним особљем.

Члан 58.

Инструктивна настава може да се организује за предмете које похађа наставна група од 9 до 15 студената и подразумијева највише до 12 контакт-наставних сати који се испоручују студентима у највише 6 наставних блокова (2 - 4 седмице) са обрадом свих планираних наставних активности у скраћеном облику. Студент припрема предмет за који се организује инструктивна настава у интеракцији са наставним особљем и колегама студентима, при чему је фокус припреме на самосталном раду студента.

Инструктивна и консултативна настава укључује и организовање свих испитних рокова одн. термина дефинисаних Статутом Паневропског универзитета у складу са објављеним Распоредом.

Члан 59.

Дио предавања уживо која се дешавају у виду класичне наставе уз *физичко присуство наставника и студената* емитује се паралелно на интернету путем онлине интернет пројекције у Систему за подршку учењу на даљину на одговарајућем каналу којем припада предмет.

Овај вид наставе ће се организовати за предмете у којима је планирано присуство више од 50 студената.

Тиме се уводи просторно-асинхрони модел дигиталног наставног процеса, као додатни вид подршке категорији студената који нису у могућности због читавог низа разлога, да непосредно из учионице конзумирају наставни процес.

Члан 60.

Снимци свих предавања за све предмете и осталих педагошких активности и дешавања у класичној настави бит ће доступни у универзитетском Систему за подршку учењу на даљину најкасније два дана од дана извођења тих предавања. Снимци се постављају на одговарајућем каналу којем припада

предмет. Студенти могу неограничено да одгледају предавања у било које вријеме приступом универзитетском Систему за подршку учењу на даљину.

Студентима су такође на располагању монтирани снимци свих предавања за одређени предмет из последње три школске године, те необрађени снимак комплетних текућих предавања сваког предмета појединог студијског програма.

Члан 61.

На крају завршеног циклуса предавања организује се обавезно за све предмете и модуле један блок консултација уживо у оквиру задњег термина предавања који је и предвиђен за одржавање консултација и за припреме за полагање испита. Припреме за полагање испита одн. консултације треба да се обаве у оквиру седмице која претходни седмици испитних рокова и која је планирана за консултације у минимално једном наставном блоку, или континуирано за одређене видове консултација. План одржавања консултација публикује се на електронској огласној табли факултета у оквиру распореда наставних и испитних активности.

Обавезне онлине консултације се организују и прије сваког додатног испитног рока и засебно се планирају у распореду без обзира да ли је тај испит већ претходно организован у неком од ранијих рокова. Консултације се организују само за први испитни термин уколико испитни рок има више термина. Обавезне онлине консултације се обављају према публикованом распореду по правилу у једном наставном блоку у оквиру седмице која претходни седмици испитних термина. Обавезне онлине консултације су дио уговорених обавеза наставника за сваки предмет који је наставнику додјељен уговором о радном ангажовању, без обзира на врсту и карактер радног ангажовања.

Поред испитних онлине консултација студенти имају право и на континуиране онлине консултације са наставним особљем.

Консултације са студентима се врше по правилу у виду онлине консултација, путем видео-телеконференсинга, или путем писане или електронске поште, путем осталих телекомуникационих и програмских алата у оквиру апликације MS Teams (објаве, ћаскање/поруке, обавјештења, састанци, колаборативни рад), затим путем Microsoft Mail сервиса који је успостављен на универзитету и телефонским путем. Уколико је обавезно лично присуство студента приликом консултација, тада се тај сусрет по правилу унапријед најављује и договара са наставним особљем. Видео-телеконференсинг разговор као вид консултација се треба унапријед најавити и договорити са наставним особљем.

Континуиране консултације које се обављају у писаном облику публикује наставник на упите студената постављене путем mail порука или текстуалних порука на MS Teams каналу предмета. Наставник треба да рационализује овај вид конверзације са студентима тако да писане одговоре даје на релевантне упите, да студенте упућује на изворе и да обједињава један одговор на више сличних упита. Такође, одговори наставника једном студенту требају да буду доступни и свим осталим студентима из групе.

Начин обављања консултација и припрема за испит зависи од врсте и карактеристика наставног предмета и разрађује га наставно особље одговорно за тај предмет у договору са секретарима факултета и студентима. План одржавања консултација публикује се на огласној табли факултета и на WEB страници универзитета. Наставници се упућују да остваре писане, аудио или видео консултације са студентима користећи првенствено MS Teams алате и Microsoft Mail сервисе.

Сви наставници и сви студенти имају отворене активне налоге у софтверским пакетима поменутим у претходном параграфу, чије је коришћење лиценцирано од стране универзитета, а отворени су канали за све предмете у оквиру група које чине факултети одн. организационе јединице универзитета. Логирање (пријава) у систем Microsoft Teams сервиса врши се непосредно са WEB странице универзитета.

Детаљније инструкције везане за придруживање софтверском пакету подршке учењу на даљину и коришћење MS Teams алата и Microsoft Mail сервиса публиковане су на WEB страници универзитета у оквиру посебног упутства под називом **"Microsoft Teams за образовање - Водич за брзи почетак за студенте"** и **"Microsoft Teams за образовање - Водич за брзи почетак за предаваче"**. У вези кориштења дигиталних сервиса на Паневропском универзитету студенти прве године студија ће проћи посебну обуку у оквиру курса под називом **"Орјентација на студију"** која се организује у првом наставном циклусу у трајању од 5 седмица.

Члан 62.

Практична настава се изводи у зимском семестру у просторијама, лабораторијама и кабинетима универзитета, као и у установама и организацијама ван универзитета са којима универзитет има склопљене одговарајуће уговоре о сарадњи. Практични рад, настава и испити се организују и у просторијама здравствених установа које учествују у збрињавању пацијената

Трајање наставних блокова практичне наставе може се скратити на неопходни минимум потребан да се стекну предвиђене вјештине у договору са надлежним наставним особљем.

7. Приступ студијима на Паневропском универзитету

Члан 63.

У прву годину основних студија првог циклуса може се уписати лице које има завршено **четверогодишње средње образовање** у Републици Српској и БиХ или еквивалентно образовање у иностранству.

Члан 64.

На студиј другог циклуса може се уписати лице које има завршен студиј првог циклуса у трогодишњем или четверогодишњем трајању.

Могућност уписа на одговарајући студијски програм другог циклуса зависи од научне области студија првог циклуса којег је кандидат завршио:

📖 Уколико је студиј првог циклуса у области матичности уписаног студија другог циклуса, кандидат се уписује без додатних педагошких обавеза;

📖 Уколико је студиј првог циклуса дјелимично матичан са научним областима матичности уписаног студија другог циклуса, кандидату се одређује диференцијални програм којим се надокнађују недостајуће компетенције;

Садржај диференцијалног програма одређује Комисија за признавање испита и вредновање студијских програма. Диференцијални програм не може да буде већи од 60 ECTS.

📖 Уколико студиј првог циклуса није матичан са научним областима матичности уписаног студија другог циклуса, могућности уписа кандидата зависе од специфичности основног научног подручја студијског програма, што се регулише Правилима студија другог циклуса на Паневропском универзитету и Наставним програмом студија за сваки студијски програм другог циклуса који је акредитован на Паневропском универзитету.

Члан 65.

Поред испуњавања услова за упис на студиј утврђених Законом о високом образовању и Правилником о квалификационом испиту и упису на Паневропски универзитет, студент је дужан и да испуни услове уплате

уписнине одн. школарине у складу са *Правилима о висини накнаде за студирање и цијени услуга*, које доноси Управни одбор Универзитета.

Члан 66.

Кандидат приликом уписа закључује Уговор о студирању којим обје уговорне стране, Паневропски универзитет и студент који се уписује, преузимају обавезе и стичу одређена права у процесу студирања.

Члан 67.

Странац се уписује на први и други циклус студија на Паневропском универзитету под истим условима као и држављанин Републике одн. БиХ.

За лица која су средњу школу завршила у иностранству надлежни орган спроводи поступак признавања јавне исправе о стеченом нивоу образовања.

У циљу наставка школовања, странацу који се уписује на студиј другог циклуса, Комисија за признавање испита и вредновање студијских програма Паневропског универзитета врши вредновање и признавање његове високошколске исправе ради наставка образовања односно укључивања у нивое високог образовања у систему високог образовања Републике Српске. Комисија затим утврђује матичност признатог степена и дефинише даљу процедуру уписа.

Студенти који су образовање стекли на подручју бивше СФРЈ могу да продуже школовање на Паневропском универзитету под истим условима као и студенти из БиХ у складу са Законом о високом образовању Републике Српске. Студенти који су образовање стекли на подручју новонасталих држава бивше СФРЈ након 6. априла 1992. године могу да продуже школовање на Паневропском универзитету након претходно спроведеног поступка признавања стране високошколске исправе у складу са Законом о високом образовању и одредбама овог Статута.

У складу са Споразумом о узајамном признавању докумената у образовању и регулисању статусних питања ученика и студената ("Службени гласник Републике Српске", број 79/05), студенти држављани Републике Србије, имају иста права и обавезе као студенти домаћи држављани и не подлежу признавању стране високошколске исправе.

Члан 68.

Универзитет расписује јавни **Конкурс за упис** студената на одговарајућој школској години у свим студијским програмима за које има дозволу за рад или за поједине студијске програме у свим или само појединим типовима и врстама студија одн. студијским циклусима, на основу одлуке Управног

одбора Универзитета и уз претходно прибављено мишљење Сената Универзитета.

Конкурсом се утврђује број кандидата за упис на одговарајуће студијске циклусе, типове и врсте студија одн. студијске програме према расположивим капацитетима Универзитета, уз задовољавање предвиђених параметара квалитета студија.

Универзитет може да расписује више конкурса за пријем студената у истој школској години све до попуне планираног броја студената и уколико термин конкурса не угрожава параметре квалитета студија и дефинисану метрику студија.

Упис на студије другог и трећег циклуса регулишу се Статутом Паневропског универзитета и Правилима студија другог и трећег циклуса.

Члан 69.

Општи критеријуми за рангирање кандидата за упис на Паневропски универзитет су:

1. врста и ниво претходног образовања,
2. успјех у претходном образовању и
3. резултати постигнути на пријемном испиту или резултати постигнути на испиту за провјеру склоности и способности.

За упис на прву годину студија првог циклуса кандидати полажу **пријемни** одн. **квалификациони испит** у складу са Правилником о квалификационом испиту и упису на Паневропском универзитету.

Квалификациони испит може да се организује за појединачне студијске програме или за поједине организационе јединице – факултете или истовремено за више студијских програма одн. организационих јединица.

Квалификациони испит може да обухвати знања из програмских садржаја уписаног студијског програма релевантна за уписани програм која су стечена у претходном образовању кандидата или да обухвати резултате постигнуте на испиту за провјеру склоности и способности кандидата.

У циљу припреме студената за упис и савладавање уписаног студијског програма студентима се могу организовати одговарајући колоквији семинарског типа припремне наставе из критичних научних области природних наука, математике и страних језика. Припремни семинари су организовани као предмети са утврђеним наставним планом и програмом семинара и провјером знања уз додјелјивање одговарајуће оцјене. Семинаре изводе наставници универзитета. На основу одлуке декана факултета

семинари се могу сматрати као дио пријемога испита за упис одговарајућег студијског програма.

Квалификациони испит односно испит за провјеру склоности и способности кандидата се полаже у писменој форми.

Врста и ниво претходног образовања се рангирају из Матрице тежинских фактора релевантности претходног образовања према образовним профилима за упис студијских програма на Паневропском универзитету.

Успјех у претходном образовању се рангира на основу општег успјеха у средњој школи израженог просјечном оцјеном оствареном за све четири године средње школе.

Поред општих критеријума из првог става овог члана, Паневропски универзитет може утврдити за поједине студијске програме и посебне критеријуме на основу којих се обавља класификација и избор кандидата за упис на високошколску установу.

Квалификациони испит и утврђивање ранг-листе кандидата обавља комисија коју именује Ректор Универзитета.

Пристап студијама на Паневропском универзитету, начин уписа, полагање квалификационог испита и бодовање уписних листа детаљније се регулише Правилником о квалификационом испиту и упису на Паневропски универзитет.

Члан 70.

Уколико законским актом или другим обавезујућим актом надлежног Министарства није другачије одређено, редосљед кандидата за упис на студиј утврђује се на основу збира бодова остварених по основу:

- ❑ Бодовања општег успјеха у студију првог циклуса, тако што се просјечна оцјена из студија првог циклуса израчуната на двије децимале помножи са бројем 10. Максималан број бодова остварен по овом основу је 50.
- ❑ Оцјена релевантности врсте претходног образовања студента за уписани студијски програм утврђује се из Матрице тежинских фактора релевантности претходног образовања за упис студијских програма на Паневропском универзитету. По овом основу студенти могу да добију максимално 25 бодова.
- ❑ Успјеха на квалификационом испиту. Максималан број бодова по овом основу је 50.

Кандидат може остварити максимално 100 бодова по свим основама.

Члан 71.

Кандидати који имају **посебне захтјеве** у смислу стицања образовања, а који су изван рјешења овог Статута и Програма, могу исте остварити на основу писаног поднеска којег разматра Сенат Универзитета, а одобрава Ректор Универзитета.

Упис на студије који Паневропски универзитет "АПЕИРОН" организује по основу Споразума са другим високошколским установама из земље и иностранства врши се у складу са правилима која су дефинисана тим Споразумима и у складу са законским прописима који важе у Републици Српској и БиХ.

Члан 72.

Паневропски Универзитет "АПЕИРОН", прије расписивања конкурса за упис нових студената, дефинише и јавно објављује висину накнаде за студирање и цијену услуга које се наплаћују на Универзитету, а који се односе на трошкове студија за једну школску годину.

Висина накнаде за студирање и цијене услуга које се наплаћују на Универзитету зависе од конкурентске способности високошколске установе, параметара тржишта образовних услуга и тржишта трошкова у области високог образовања, те од реалне куповне моћи различитих категорија корисника услуга Паневропског универзитета.

Накнаде за школарине могу да варирају зависно од студијског програма који уписује кандидат, типа студија, обима допунских образовних услуга, године студија, географске регије у којој се налази мјесто боравка кандидата или других параметара који утичу на тржишну позицију Паневропског универзитета и његових организационих јединица у којима се организује студијски процес.

Студент може да **уплати школарину** и/или друге услуге Универзитета у **ратама** у складу са *Правилима о висини накнаде за студирање и цијени услуга*.

Уколико студент обавезе по основу школарине уплаћује у ратама тада је дужан да аликвотне износе уплаћује према динамички предвиђеној у *Правилима о висини накнаде за студирање и цијени услуга*. Измирење обавезе уплате прве рате је услов уписа школске године. Измирење обавеза уплате *средње* рате је услов за овјеру првог семестра и продужетак студија

у другом семестру. Измирење обавезе уплате *задње* рате је услов за овјеру и за завршетак текуће школске године.

Студент не може да упише наредну школску годину уколико није измирио све финансијске обавезе према Универзитету из претходних година.

Члан 73.

Чланови уже породице радника запослених на Универзитету и уже породице чланова Управног одбора Универзитета, студенти из породица из којих на Паневропском универзитету студира више од једног члана уже породице, таленти који су постигли висок успјех у претходном школовању, студенти који на Паневропском универзитету студирају више образовних циклуса у континуитету, студенти који уплате цијели износ школарине прије почетка текуће школске године, као и друге категорије корисника услуга Универзитета које утврди Управни одбор Универзитета својим посебним одлукама, имају право на одговарајуће **попусте/повластице** одн. право на утврђивање специфичног износа школарине у складу са критеријумима разрађеним у *Правилима о висини накнаде за студирање и цијени услуга*.

Члан 74.

Паневропски универзитет доставља Министарству приједлог плана уписа студената у прву годину првог, другог и трећег циклуса студија, најкасније до 31. јануара за наредну академску годину. План уписа садржи број редовних, ванредних студената и студената страних држављана, за упис у прву годину сва три циклуса студија.

Паневропски универзитет доставља Министарству податке о студентима уписаним у прву годину студија најкасније до 30. новембра академске године.

8. Прелазак са друге високошколске установе и продужетак школовања

Члан 75.

Признавање и пренос ECTS бодова може да се врши између различитих студијских програма, као и између акредитованих високошколских установа у Републици, БиХ и у иностранству у складу са одредбама овог Статута, Правилником о признавању испита и вредновању студијских програма и у складу са специфичним критеријима које утврђује Сенат Паневропског универзитета.

Прелазак са друге високошколске установе врши се у складу са Законом о високом образовању Републике Српске, те условима за прелазак са друге високошколске установе дефинисаним у оквиру Студијског програма.

Студенту који у току године прелази са друге високошколске установе, или студенту који има положених испита у претходном школовању признају се положени испити одлуком декана Факултета, а на основу приједлога Комисије за признавање испита и вредновање студијских програма.

Комисију за признавање испита и вредновање студијских програма бира Научно-наставно вијеће Факултета. Начин избора и рад ове комисије детаљније се прописује одговарајућим правилником којег доноси Сенат универзитета. За рад комисије студент је дужан да уплати накнаду предвиђену у *Правилима о висини накнаде за студирање и цијени услуга*.

Испити положени у претходном школовању одн. на другим високошколским установама могу да се студентима признају у обавезном или у изборном програму.

Признавање испита из претходног става врши се на основу увида у овјерене и аутентичне документе којима се доказује план и програм претходног школовања, положени испити и остварени успјех као што су: препис оцјена, увјерење о положеним предметима са постигнутим оцјенама, оригинал студентске књижице, додатак дипломи (*диплома супплемент*), транскрипт оф рекордс, наставни план и програм или извод из наставног плана и програма претходног школовања и други документи који имају својство јавне исправе и који су утврђени законским и подзаконским актима.

Комисија признаје студенту положене испите из претходног школовања одн. испите положене на другим високошколским установама у обавезном програму из оних наставних предмета који се по садржају према свом наставном програму преклапају бар 60 % са наставним програмом одговарајућег предмета који се изучава на Паневропском универзитету.

Комисија признаје у изборном програму студента, испите положене у претходном школовању на другим високошколским установама уколико ***припадају матичном студијском подручју студијског програма*** којег је студент уписао, а нису планирани у редовном и изворном изборном програму уписаног студијског програма. Ови испити признају се студентима у оквиру изборног програма, под називом и са садржајем које ти предмети имају на високошколским установама са којих студенти долазе.

Усклађеност са матичним студијским подручјем предмета који су студенту признати као изборни, као и обим ECTS кредит-бодова који се признају,

утврђује Комисија за признавање испита и вредновање студијских програма, а одговарајуће рјешење о признавању тих предмета потписује декан Факултета.

Предмети који не припадају ни основним нити споредним областима матичности студијског програма којег је студент уписао не могу се признати нити у редовном нити у изборном програму.

У складу са принципом цјеложивотног учења и признавања права на образовање као основног људског права, Универзитет ће омогућити приступ високом образовању одн. продужетак школовања и неће дискриминисати студенте који прелази са другог универзитета, или студенте који имају диплому из претходног школовања, или студенте који имају положених испита у претходном школовању по било ком основу (*диплома стечена у некој од република бивше Југославије, диплома стечена у вишој школи, диплома стечена у школи која је престала са радом, политичка структура предавача итд.*) у складу са матичним областима Универзитета и одредбама овог Статута.

Члан 76.

Уколико су испити који се преносе положени на високошколској установи **која је матична** из истих научних области у којима је матичан студијски програм којег студент уписује, тада може да упише исту годину студија у односу на годину студија на којој је упис на тој високошколској установи.

Уколико су испити који се преносе положени на високошколској установи **која није матична** у истим научним областима у којима је матичан и Универзитет, тада студент може да упише ону годину студија која одговара броју признатих кредит-бодова и то:

- Минимум 45 признатих кредит-бодова за упис у другу годину студија,
- Минимум 105 кредит бодова за упис у трећу годину студија
- Минимум 165 кредит бодова за упис у четврту годину студија

За уписану годину студија по основу преласка са друге високошколске установе, или по основу продужетка школовања, студент плаћа пуну накнаду школарине.

Студент је дужан да у даљем школовању на Универзитету положи сву разлику испита и да стекне број кредит-бодова предвиђен за упис у наредне године студија у складу са одредбама Закона о високом образовању и овог Статута.

Да би стекао диплому, студент је дужан да до краја школовања испуни све

обавезе предвиђене студијским програмом, тј. да положи све планиране испите у обавезном програму и све испите предвиђене диференцијалним програмом, те да стекне минимум кредит-бодова предвиђен уписаним степеном студија. Студент може да стекне већи број кредит-бодова у односу на минимум кредит бодова предвиђен уписаним степеном студија.

Члан 77.

Студенти који имају диплому првог циклуса и по том основу посједују одговарајућу јавну исправу, могу да продуже школовање на наредној години Факултета и студијских програма који су организовани на Паневропском универзитету, уколико је матичност те више школе одн. високошколске установе у складу са матичности студијских програма Паневропског универзитета.

Студенти који имају диплому више школе стечене у предболоњском периоду по Закону о вишој школи или студенти који су степеновали стечено образовање на неком од факултета на подручју БиХ према прописима Закона о универзитету могу да наставе школовање на одговарајућем студијском програму на Паневропском универзитету уколико је виша школа матична у научниј области матичности студијског програма. Студентима се признаје улазни ниво од 120 ECTS кредита и комисијски одређује индивидуални Наставни план треће године студија на основу комисијске процјене недостајућих компетенција студента за стицање обављање одговарајуће квалификације.

Матичност високошколске установе и усклађеност са матичности Паневропског универзитета утврђује Комисија за признавање испита и вредновање студијских програма изабрана на Факултету. Уколико Комисија утврди подударност матичности високошколске установе на којој је студент стекао диплому у претходном школовању са матичности Паневропског универзитета, студенту се омогућава продужетак школовања на наредној школској години матичног студијског програма Паневропског универзитета, те се на основу претходног образовања студенту признаје улазни ниво од 120 или 180 ECTS кредит-бодова.

У поступку процјене усклађености матичности високошколске установе у којој је студент стекао диплому у претходном школовању са матичности Паневропског универзитета, Комисија претходно врши вредновање студијског програма високошколске установе на којој је студент завршио претходни циклус високог образовања, те вредновање врсте и новог постигнутих знања и вјештина студента у складу са Законом о високом

образовању Републике Српске. Једном извршено позитивно вредновање студијског програма важи за све наредне случајеве.

Комисија након извршеног вредновања страних студијских програма упоређује ове програме са студијским програмима Паневропског универзитета, те утврђује постојање еквивалентног програма, као и степен усклађености програма кроз додјелу атрибута матичан, дјелимично матичан и нематичан.

Студенти којима се вреднује јавна високошколска исправа доказују легалитет те исправе одговарајућим документима који су према законским прописима признати као јавне исправе, а које је издала високошколска установа или други надлежни орган одн. установа.

Студенти који су диплому стекли на високошколским установама чија се матичност дјелимично подудара са матичности одговарајућег студијског програма Паневропског универзитета, могу да продуже школовање уз услов полагања диференцијалног програма којим се употпуњавају недостајуће компетенције и стручно језгро студијског програма.

Академска комисија за признавање испита и вредновање студијских програма дужна је да једнозначно дефинише и садржај диференцијалног програма којег студенти полажу паралелено са програмом наставка школовања.

На основу приједлога комисије, Декан факултета издаје одговарајуће Рјешење о условима уписа и продужетка школовања за студенте који продужавају школовање.

Студенти су дужни да до стицања дипломе првог степена стекну минимално 180 или 240 ECTS кредит-бодова савладавајући наставни програм уписане године и савладавајући програм диференцијалног студија уколико је такав програм одређен Рјешењем о наставку школовања на Паневропском универзитету.

Уколико је студенту који продужава школовање комисијски признат испит за предмет који се изучава у програму наставка његовог школовања на Паневропском универзитету, тада декан Факултета одређује замјену за овај предмет водећи рачуна да студент оствари број ECTS кредит-бодова којима је вреднована студијска година према Закону о високом образовању и да испуни све програмске обавезе предвиђене акредитованим наставним планом и програмом студијског програма којег је студент уписао.

9. Евалуација знања и постигнућа студената

Члан 78.

Успјешност студената у савлађивању појединог предмета континуирано се прати током наставе и обраде тог предмета.

При утврђивању коначне оцјене за поједини предмет одн. активност студента која се оцјењује, оцјењивач је дужан да обухвати све аспекте и да вреднује резултате укупног рада студента током савладавања одређеног предмета или модула знања тј. не само знања и вјештине које је студент стекао и научио током обраде тог предмета (што се утврђује на испиту), већ и резултате студента постигнуте у свим облицима едукативног и педагошког рада, који су планирани и изведени за односни предмет укључујући и процјену активности и интеракције студента на предавањима, вјежбама, колоквијумима, семинарима, радионицама, округлим столовима, те другим облицима наставе и педагошког рада (*предиститне обавезе*).

Члан 79.

Орјентациона дистрибуција процентуалног учешћа различитих форми евалуације рада и постигнућа студената у коначној оцјени је сљедећа:

- ☒ **Испитне активности** – "exams" (укључује различите форме испита које су примјењене у процесу евалуације, као и све парцијалне испите, те коначан испит уколико се организује) 50 % - 60 %
 - ☐ Провјера активног знања студента (различите форме испита) учествује 30 - 35 %
 - ☐ Оцјена приступа студента у практичној примјењивости знања учествује..... 10 %
 - ☐ Иновативност и креативност у презентацији знања . 10-15 %
- ☒ **Учешће (активности) студента у контактном раду** - "*цласс партиципацион*", (као што су интеракција на предавањима, учешће на вјежбама, лабораторијски рад, учешће на радионицама, клиникама, сесијама обраде студија случаја итд) 20 % - 30 %
 - ☐ Оцјена учешћа (активности) студента у раду на предавањима, менторским вежбама и радионицама 10-15 %
 - ☐ Оцјена учешћа (активности) студента на клиникама, лабораторијском раду, практичним вјежбама 10-15 %

- ☑ Различити облици самосталног рада или колаборативног рада студената (рад у групама) ван директног наставног процеса – "Assignments & Homeworks" (семинарски радови, домаћи радови, проблемски задаци, студентска пракса, и др.)20 % - 30 %

На универзитету се даје првенство писменим испитима у односу на усмене испите. У оквиру писмених испита првенство се даје тестовима у односу на писмене испите типа "микро-есеја".

Тестови који се примјењују на Паневропском универзитету морају да буду тестови комбинованог типа или проблемски тестови и морају да задовоље стручне и метријске карактеристике поузданости, валидности и објективности.

Члан 80.

Општа структура оцјене, обзиром на критериј вредновања постигнућа студената на испитима и предиспитним обавезама из претходног става, је сљедећа:

Ред. бр.	Врста евалуације	Парцијалн а/ коначна	Опциона / обавезна	Процена т Учешћа
01	Учешће у контактном раду - интеракција на предавањима	предиспит на обавеза	обавезна	10-20 %
02	Активност на вјежбама /лабораторијски рад	предиспит на обавеза	опциона	20-30 %
03	Учешће у педагошким радионицама	предиспит на обавеза	опциона	20-30 %
04	Оцјена студентске стручне/клиничке праксе	предиспит на обавеза	опциона	20-30 %
05	Семинарски/стручни радови студента	предиспит на обавеза	опциона	20-30 %
06	Испитне активности – парцијални тест (проблемски/комбиновани тест)	парцијалн и	обавезна / опциона	10-20 %
07	Испитне активности – финални писмени испит (проблемски /комбиновани тест)	коначни	обавезна	30-60 %
08	Испитне активности – финални испит	коначни	обавезна	30-60 %

Наставник може да прецизније разради опште структурне оквири процјене резултата рада студента из горње табеле у оквиру предмета/модула које обрађује, руководећи се врстама планираних педагошких активности и специфичностима предмета/модула дефинисаним Наставним планом и програмом. Наставник је дужан да води одговарајућу евиденцију о процјени различитих аспеката у формирању коначне оцјене студента, у форми дневника рада.

Члан 81.

Студент стиче право да полаже испит из наставног предмета када има испуњене следеће услове:

A. Статусне услове:

1. статус активног студента;
2. овјерен уписни семестрални статус;

B. Педагошке услове:

1. студент је извршио све предиспитне обавезе утврђене наставним програмом;
2. студент током школске године, по основу свих студијских активности које се бодују, није стекао више од 75 ECTS кредит-бодова;
3. студент испуњава све додатне педагошке услове из Правилника о евалуацији знања и постигнућа студената и Закона о високом образовању Републике Српске;

C. Финансијске услове

1. студент нема заосталих финансијских обавеза према Универзитету чији је укупан износ већи од дозвољеног негативног салда утврђеног Правилима о висини накнаде за студирање и цијени услуга;
2. Студент нема неизмирених материјалних и/или финансијских обавеза по основу штете коју је проузрочио на универзитету, а која је утврђена правоснажним рјешењем у дисциплинском поступку;

Члан 82.

Све провјере знања студента су **јавне**. Полагање свих испита на Универзитету је **јавно и транспарентно**. Испит се **не смије** полагати у дискрецији између испитивача и студента. Приликом полагања испита, поред студента и испитивача мора бити присутно бар још једно независно лице из реда студената или овлашћених контролора испита. Испити се по

правилу снимају, а видео-снимке испита се каталогизирају и архивирају.

Студенти имају права да присуствују полагању било којег испита уколико својим присуством не ометају ток и одржавање испита и уколико се полагање испита организује усмено, те у складу са просторним могућностима Универзитета.

Студенти полажу испите на једном од службених језика Републике по властитом избору или на једном од свјетских језика.

Члан 83.

Испити се могу полагати само у службеним просторијама Универзитета у објектима наведеним у дозволи за рад, те у лиценцираним одјељењима Паневропског универзитета. Високошколска установа може, у складу са студијским програмом, организовати полагање испита ван сједишта ако се ради о испиту из наставног предмета чији карактер то захтијева, или уколико се полагање испита организује у лиценцираним одјељењима универзитета.

Студент са инвалидитетом има право да полаже испит на начин прилагођен његовим могућностима, али се при том морају обезбиједити услови јавности и транспарентности испита у складу са одредбама статута универзитета и Правилника о евалуацији знања и постигнућа студената. Одлуку о специфичним захтјевима испита за сваког хендикепираног студента појединачно доноси Ректор Универзитета.

Провјере знања могу да се врше у и акредитованим партнерским високошколским установама са којима Паневропски универзитет организује и изводи студијске програме ради стицања заједничке дипломе, или са којима Паневропски универзитет организује програме мобилности студената.

Члан 84.

Метријске карактеристике писмених тестова (поузданост, валидност, објективност), кредибилитет усмених испита, те методологија процјене различитих извора оцјене студента, предмет су периодичне евалуације независног тијела у складу са Правилником о осигурању квалитета на Универзитету.

Члан 85.

Испит је јединствен. Провјера знања студената у току школске године врши се на начин утврђен програмом наставног предмета. Предметни наставник је обавезан да у току обраде наставних садржаја студентима прецизира и начин евалуације тих садржаја током испитних активности. Садржај испита мора

бити у складу са наставним планом и програмом, те са садржајем предавања и вјежби које су организоване у току обраде предмета.

Одговорни наставник је дужан да као дио свог академског портфолија на предмету дефинише испитна питања којих по свим основама не може бити мање од **50** и више од **300** одн. да студенте на почетку наставе упозна са специфичним захтјевима и методологијом организације наставе, праћења и оцјењивања, карактером и садржином завршног испита, структуром укупног броја поена и начином формирања оцјене.

Члан 86.

У пракси Паневропског универзитета, као могуће **врсте евалуација**, појављују се:

- ✧ Оцјена/процјена учешћа (активности) студента у контактном раду (*class participation*), као што су интеракција на предавањима, учешће на менторским и другим вјежбама, радионицама, клиникама, лабораторијама, припреми наставних блокова (*reading assignments*);
- ✧ Оцјена/процјена учешћа студената у осталим формама рада;
- ✧ Оцјене различитих предиспитних активности специфично дефинисаних за сваки предмет;
 - домаћи рад;
 - задаци;
 - пројекат;
 - проблемски задаци;
 - други облици процјена предиспитних активности студената;
- ✧ Тестовни испити;
 - тестови вишеструког избора;
 - тестови "кратких одговора" (или надопуне);
 - комбиновани тестови са елементима вишеструког избора, кратких одговора и проблемских питања;
- ✧ Усмени (орални) испити;
- ✧ Писани испити;
 - Писани испити са питањима (микро-есеји);
 - Проблемски - писани испити;
 - Писани испити типа "Есеја";
 - Есеј о "програмској/наставној јединици знања";
 - Есеј "студија случаја";
 - Есеј са подјелом улога (преузимањем улоге);
 - Одбрана семинарског рада;

- Одбрана дипломског рада;
- ♣ Отворени испити (испити са отвореном изворима);
- ♣ Практични рад;
 - Извјештај о практичном раду;
 - Извјештај о студентској пракси;
 - Лабораторијски рад – напомене и процјене;
 - Процјена извођења (неке вјештине одн. процедуре);
 - Оцјена креираног материјала/производа;
 - Практични испити (клинички испити итд.);
- ♣ Групни пројекти (групни/тимски рад);
- ♣ Упитници за самооцјену;

Члан 87.

Врста евалуације знања одређује и примјењену методологију одржавања испитне активности, мјесто одржавања испита, начин процјењивања резултата испита и квантитативне показатеље постигнуте оцјене.

Уколико је то предвиђено Наставним програмом, због специфичности предмета, провјера знања се може организовати у **више парцијалних испита** током обраде односног предмета. У том случају коначна оцјена студента се формира на основу резултата свих парцијалних испита, као и оцјене предиспитних активности студента.

Контролисане услове приликом полагања испита обезбјеђује присуство бар једне од особа задужене за обезбјеђење регуларности испита. Контролори испита могу да буду: предметни наставник (наставници), испитна комисија, предметни сарадник (сарадници), ментор студента, административни радници универзитета који су опуномоћени као контролори испита, друга лица у својству овлашћених контролора испита (*проктор*). Испит обезбјеђују по правилу два лица у својству контролора испита.

За испите у писаном облику одговорни наставници су дужни да обезбједе испитна питања за конкретни испит која достављају лично, уколико присуствују испитима или путем е-маила, искључиво декану одн. секретару факултета. Уколико су испитна питања достављена раније декану факултета или секретару факултета они су дужни да обезбједе одговарајућу заштиту и чување испитног материјала, као и заштиту приликом умножавања испитног материјала. Испитна питања се умножавају према броју пријављених студената за полагање и то истог дана у којем се одржавају испити. Испитна питања се по правилу не могу умножавати и штампати прије дана у којем се одржавају испити.

Сви наставници и сарадници универзитета су уједно и овлаштени контролори испита.

Оцјену студенту даје наставник односно испитна комисија. Наставник се прије давања оцјене може консултовати са ментором који води студента. Положен испит је доказ да је студент савладао предвиђени програм предмета и да је способан да усвојена знања користи у пракси. Положени испит је основа за акумулацију кредит-бодова предвиђених у Наставном плану и програму за односни предмет и студијски програм.

Уколико одговорни наставник не преузме лично попуњене испитне материјале након одржаног испита, служба је обавезна да скенира испитне материјале истог дана кад су одржани испити, или дан након одржаних испита, уколико су поједини испити одржани у касним послјеподневним терминима, те да скениране садржаје испита достави одговорном наставнику путем е-маила, а оригинале да запечати у коверту ради касније архиве одн. вршења контролних функција.

Члан 88.

Студенти полажу испит у првом испитном термину **непосредно по завршетку наставног циклуса који је планиран у оквиру Наставног плана и програма** универзитета и Распореда наставних и испитних активности за текућу школску годину одн. након завршетка наставе из одређеног наставног предмета на начин предвиђен студијским програмом, у складу са Правилником о евалуацији знања и постигнућа студената. Оквирни термини испитних активности су планирани у Календару студија за текућу школску годину. Наставни план и програм свих студијских програма, Распоред наставних, испитних и осталих педагошких активности и Календар студија се усвајају на Сенату универзитета за сваку школску годину.

Студенти полажу предиспитне обавезе у току обраде наставног предмета.

Студентима су током наставне године омогућена најмање два **редовна испитна рока** од којих сваки садржи по два испитна термина. Студентима је омогућено допунско полагање свих испита из текуће школске године у оквирима **општег септембарског испитног рока**.

Други испитни термин се организује не раније од 7 дана и не касније од 15 дана након првог испитног термина и намјењен је за студенте који нису успјели положити испит у првом термину, односно за студенте који због разлога више силе нису приступили полагању испита у првом испитном термину.

Допунски испитни термини се организују на основу одлуке Сената универзитета у случајевима пријеке потребе, или из разлога више силе.

Општи септембарски испитни рок се организује за све предмете студијског програма који су изучавани у школској години и намјењен је за полагање заосталих испита како би се студентима омогућио упис у наредну школску годину.

Октобарски испитни рок може да се планира са једним испитним термином за студенте којима је остао један испит да би испунили законски услов од 45 ECTS за упис више године студија или један испит да би испунили све услове предвиђене Наставним планом и програмом за стицање дипломе на трогодишњем студију првог циклуса, или одбране завршног дипломског рада на четвородишњим студијама првог циклуса, односно мастер рада на студијама другог циклуса. Одбрана дипломског/мастер рада одржана до 15. октобра припада октобарском испитном року. Октобарски рок се мора завршити најкасније до 15. октобра текуће школске године.

Ванредни испитни рокови се организују одлуком Ректора универзитета, по основу захтјева студената за које ректор процјени да су основани.

У поједином испитном року студенти могу да полажу све предмете који су у цјелости завршени до тог испитног рока. Студенти који имају пренесених предмета из претходних година студија, као и студенти који имају предмете из диференцијалног програма могу да полажу ове предмете у јануарским испитним терминима након трећег наставног циклуса, у априлским испитним терминима након петог наставног циклуса, у јунским испитним терминима након седмог наставног циклуса и у општем септембарском року.

Изузетак од наведеног правила чине испити из предмета чије савладавање представља услов за приступ и полагање бар два или више предмета у текућој години студија. За ове предмете могу да се организују испити и у осталим роковима под условом да је студент одслушао те предмете и испунио све планиране предиспитне обавезе о чему одлуку доноси ректор универзитета.

Полагање испита и (пред)испитних обавеза, као и испитни термини појединих парцијалних испита организују се по правилу у другој седмици након завршетка обраде наставног предмета и завршетка планираних наставно-педагошких активности на тим предметима у складу са Наставним планом и програмом предмета.

Уколико се процјена знања и постигнућа студента за одређени предмет врши на основу парцијалних испитних рокова, наставник је дужан да разради посебан план полагања ових испита у редовним и допунским испитним

роковима, те у општем септембарском испитном року, односно у ванредним испитним роковима, уколико се организују, те да разради специфичну методологију процјене знања и постигнућа студената у парцијалним испитним роковима. Наставник може за ове предмете да организује и интегрално полагање испита у допунском, општем и ванредном испитном року.

Студенти имају право полагати испите у оба испитна термина у роковима у којима се организују испити са два испитна термина. Други испитни термин се организује не раније од 7 дана и не касније од 15 дана након првог испитног термина.

Послије три неуспјела полагања истог испита, студент има право да, на лични захтјев, полаже испит пред **испитном комисијом** која броји три члана, а коју именује Ректор универзитета у договору са деканом факултета или ментором студента. Одговорни наставник предмета у којем се организује комисијско полагање не може бити члан испитне комисије, али има право да присуствује испиту.

Након три неуспјела полагања истог испита, студенти сnose трошкове свих накнадних полагања истог испита, као и трошкове комисијског полагања испита према *Правилима о висини накнаде за студирање и цијени услуга*.

Члан 89.

Термини свих испитних рокова планирају се у служби виших референата-секретара факултета у координацији са наставним особљем задуженим за предмет и деканом факултета.

Термини свих испитних рокова се објављују на огласној плочи универзитета и на електронској огласној плочи на интернет страници универзитета најкасније 7 дана прије дана предвиђеног за полагање испита. Распоред свих испита у општем септембарском року објављује се на огласној плочи Универзитета најкасније 15 дана прије термина првог испита.

Секретаријати факултета или студентска служба могу по потреби непосредно (*лично*) да обавјесте студенте о заказаним роковима испита путем електронске поште, SMS поруке, телефона, интернета или кориштењем других телекомуникационих средстава. Непосредно (*лично*) обавјештавање студената о заказаним роковима испита не искључује обавезу објављивања термина испита на огласној плочи.

Наставник задужен за предмет је обавезан да испитне термине заказује и одржава уз претходно обавјештавање и координацију са студентском службом због благовременог достављања испитних пријава, спискова

студената записника о полагању испита и друге испитне документације.

Члан 90.

На Паневропском универзитету се води **евиденција о полагању испита** и обрађује документација о положеним испитима која је прописана законским и подзаконским актима, статутарним и другим актима Универзитета.

Приликом сваког полагања испита води се званичан записник/протокол са полагања испита као и остале прописане евиденције о полагању испита. Испитни наставник одн. комисија уписују оцјену студента постигнуту на испиту у прописаним документима и потврђују оцјену својим потписима. Оцјена се не може потврдити факсимилом потписа надлежног професора.

Поред електронских и помоћних евиденција на Универзитету се о положеним испитима воде и слиједећи физички документи: пријава за полагање испита, записник/протокол са полагања испита, списак студената који полажу испит у одређеном термину, дневник рада студената на предмету који се полаже, студентска књижица – индекс, и матична књига.

Наставник је дужан да документује наставни и педагошки процес, те процес евалуације знања и постигнућа студената путем дневника рада који се води прописаном административном процедуром са прописаном методологијом у складу са Статутом универзитета и Правилником о евалуацији знања и постигнућа студената.

Секретари факултета су дужни да доставе наставницима (у електронском или у одштампаном облику) ажурне дневнике рада са листом студената који могу приступити поједином испиту из које је видљив и потенцијални број студената на испиту. Техничка служба је дужна да достави податке о броју мјеста и квадратури сваке од учионица.

Коначна оцјена студента се уписује у индекс, пријаву испита и на Записник/протокол са полагања испита. Оцјена *"недовољан"* **Ф-5** се не уписује у индекс, али се евидентира у испитним базама података.

Евиденцију и документацију о положеним испитима воде овлашћени радници студентске службе. Руковање са документацијом и евиденцијама о положеним испитима је дозвољено само овлашћеним радницима студентске службе и Ректору универзитета.

Руковање са службеном евиденцијом и документацијом је дозвољено само у службеним просторијама Универзитета и у другим просторима наведеним у дозволи за рад.

Члан 91.

Успјех студента на испиту изражава се квалитативно **"оцјеном"** и квантитативно бројем **"кредит-бодова"** (или *кредита*).

Алфабетска ознака оцјене, нумеричка оцјена и описна оцјена са придруженим бројем поена, представљени су у слиједећој табели:

Словна оцјена (ECTS стандард)	Бројчана оцјена	Описна оцјена / дефиниција оцјене	Описна ознака / дефиниција (енглески текст)	Број поена
А	10	ИЗВАНРЕДАН - изврстан наступ без грешака	EXCELLENT/EXCE E- outstanding performance without errors	91-100
Б	9	ОДЛИЧАН – изнад уобичајеног стандарда, али са мањим грешкама	EXCELLENT- above the average standard with only minor errors	81-90
Ц	8	ВРЛО ДОБАР – генерално цјеловит рад са појединим грешкама	VERY GOOD - generally sound work but with some errors	71-80
Д	7	ДОБАР - јасан одговор, али са са одређеним бројем упадљивих грешака	SATISFACTORY- fair but with a number of notable errors	61-70
Е	6	ЗАДОВОЉАВА – наступ студента задовољава минимум	SUFFICIENT - performance meets the minimum criteria	51-60

		критерија са значајним недостацима /манама	with significant shortcomings	
Ф	5	НЕ ЗАДОВОЉАВА – захтјева се знатан даљи рад	FAIL- considerable further work is required	≤ 50

Студент који није постигао задовољавајући успјех на испиту и предиспитним обавезама добија оцјену *"није задовољно"* која не представља основ за акумулацију ECTS кредит-бодова.

Члан 92.

Студент може поднијети **приговор на оцјену** добијену на испиту ако сматра да испит није обављен у складу са законом или овим Статутом.

Студент подноси приговор Ректору универзитета у року од два дана од дана саопштавања оцјене.

Ректор доноси рјешење по приговору студента у року од пет дана од дана пријема приговора.

Уколико се усвоји приговор студента, студент поново полаже испит пред испитном комисијом у року од седам дана од дана пријема одлуке из претходног става.

Члан 93.

Студент који је незадовољан висином позитивне оцјене утврђене у редовном испитном року, може изразити своје **неслагање** са висином оцјене непосредно након завршетка испита и тражити да се позитивна оцјена не уважи.

Студент је обавезан да испит из предмета из кога му је поништена оцјена поново полаже до краја текуће академске године и да сноси трошкове ванредног полагања.

Члан 94.

Студент **не може приступити полагању** испита без одговарајућег документа о пријави испита. Испит је започео када се студенту саопште питања (задаци) или му се предају тестови.

Ако студент не дође у заказано време на почетак пријављеног писменог испита, сматра се да је одустао од испита. Студенти не могу да улазе у

просторију у којој се организује писмени/тестовни испит. Студенти могу да улазе у просторију у којој се организује усмени испит на паузама.

Члан 95.

Писмени испит може трајати максимално три сата. Наставник је обавезан да објави резултате писменог испита у року од **7** дана од дана одржавања испита. Уколико је поред писменог предвиђен и усмени дио испита, може да се одржи истога дана када је објављен резултат писменог дијела испита одн. до краја испитног рока.

Студенти који нису положили писмени дио испита имају право увида у свој рад непосредно после објављивања испитних резултата.

Истога дана студент може полагати највише два испита из истог студијског програма.

Између наредних испита које полаже исти студент, по правилу мора да постоји временска разлика од **7** дана. Ректор може да одобри полагање наредних испита у краћем периоду.

Члан 96.

За **истраживачке и допунске активности** студената одн. академског особља које су израз препознатљивог уложеног рада и које су релевантне за студијски програм одн. за будући научни, стручни и професионални статус студента или академског радника додјељују се ECTS кредит-бодови у следећим категоријама:

- A. Одбрањени и објављени радови;
- B. Учешће на научним или стручним скуповима са или без презентовања радова;
- C. Учешће у научно-истраживачким или стручним пројектима одн. властити истраживачки рад;
- D. Радна, стручна, клиничка и лабораторијска пракса;
- E. Ауторство у иновацијама и патентима;
- F. Менторство и чланство у комисијама;
- G. Остале академске активности;
- H. Завршни радови;

Начин вредновања, износ ECTS кредит-бодова, те процедура и логистика доделе кредит-бодова за истраживачке и допунске активности студената регулишу се детаљније у Правилима студија првог, другог и трећег циклуса, те Правилником о евалуацији знања и постигнућа студената.

Кредит-бодови по основу истраживачких и допунских активности се додјељују само за активности које су извршене или се врше у текућем уписаном циклусу студија.

Студент је дужан да одговарајућим јавним исправама, документима и материјалним артефактима докаже ваљаност и релевантност активности за коју тражи бодовање.

Члан 97.

Семинарски радови као специфичан облик самосталног рада студента са темама које задаје називни професор или ментор из ширих програмских оквира предмета из којег се пише рад представљају извор за стицање ECTS кредит-бодова у изборном програму студента. Семинарским радовима, увјежбава се академска писменост студента и методе и технике истраживања одн. кориштења академских извора, те проширују сазнаја из тематске области семинарског рада. Студент је обавезан да **одбрани** семинарски рад пред академским аудиторијем универзитета да би се рад признао као извор изборног програма.

Семинарски радови који су предмет вредновања и додјеле ECTS кредит-бодова морају задовољити опште методолошке и научно-истраживачке критерије, критерије академске писмености, стандарде коректног цитирања, те захтјеве минималног "обима рада" и захтјеве релевантности "садржаја рада" који се дефинишу од стране ментора одн. предметног наставника приликом задавања теме.

Радови који се вреднују ECTS кредит-бодовима морају да буду већи од минималног обима који износи 20 страница стандардно-форматираног A4 текста. Такође морају бити израђени по прописаној методологији тако да садржајем одговарају захтјевима теме и да обезбјеђују највишу оцјену ("A-10-одличан/изузетан", или "B-9-одличан").

Одговорни наставник може да унапријед селекционише теме или области из којих се могу радити семинарски радови.

Члан 98.

Студенти могу да стичу ECTS кредит-бодове у изборном програму и по основу **објављених радова у категорисаним научним публикацијама** одн. у зборницима радова, уколико је тема и садржај рада везана за научно подручје студијског програма.

Студент је дужан да библиотеци универзитета одн. Центру за издавачку дјелатност Паневропског универзитета приложи публикацију у којој је објављен рад, као и сам рад у електронском облику, уколико није заштитен

ауторским правима код установе која је рад објавила. Студентски радови који су верификовани у изборном програму морају да се трајно чувају и каталогизирају у Библиотеци универзитета.

Члан 99.

Студенти могу да стичу ECTS кредит-бодове у изборном програму и по основу **учешћа и/или презентовања радова на стручним и научним скуповима**. Студент је дужан да на одговарајући начин документује учешће на стручном одн. научном скупу и да документује презентацију рада.

Студент је такође дужан да презентовани рад приложи Библиотеци одн. Центру за издавачку дјелатност Паневропског универзитета у писаном и у електронском облику уколико рад није заштитен ауторским правима. Студентски радови који су верификовани у изборном програму морају да се трајно чувају и каталогизирају у Библиотеци универзитета.

Члан 100.

Радна, стручна, клиничка и лабораторијска пракса чији се садржај односи на научно подручје студијског програма и која је извршена у прописаном обиму, са прописаном методологијом и потврђена прописаном документацијом, представља извор за стицање ECTS кредит-бодова у изборном програму.

Волонтерски рад у локалној заједници или органима управе такође представља извор за стицање ECTS бодова уколико је потврђена прописаном документацијом и обављена у складу са са прописима који регулишу ову област.

Да би остварио право на признавање радне и стручне праксе у изборном програму студент је дужан да приложи прописани Дневник рада о обављеној стручној/радној, клиничкој и лабораторијској пракси који је попуњен и овјерен на прописани начин. Студент такође прилаже и остале документе, публикације и/или радне производе којима доказује квалитет и резултате практичног и стручног рада, уколико је то због карактера радне и стручне праксе могуће.

Члан 101.

Учешће у **научно-истраживачким одн. стручним пројектима одн. властити истраживачки рад** представљају извор за стицање ECTS кредит-бодова у изборном програму у складу са Наставним планом и програмом сваког лиценцираног студијског програма, уколико је учешће верификовано од стране надлежног ментора одн. руководиоца истраживачког пројекта, и

уколико је поткрепљено прописаним Извјештајем о учешћу у стручном или научно-истраживачком пројекту, одн. Планом и програмом истраживања и периодичним извјештајима за властита истраживања.

Студент такође прилаже и остале документе, публикације и/или радне производе којима доказује квалитет и резултате научно-истраживачког одн. стручног пројекта, уколико је то због карактера пројекта могуће.

Члан 102.

Иновације и патенти, техничка рјешења и реализација објеката који су званично признати одн. сертификирани и за које је одговарајућим документима доказано ауторство одн. коауторство могу да буду извор за стицање ECTS кредит-бодова у изборном програму, у складу са Наставним планом и програмом сваког лиценцираног студијског програма, уколико су верификовани од стране надлежног професора одн. ментора.

Члан 103.

Менторство завршних радова и чланство у комисијама за одбрану завршних радова може у случају потребе да се бодује у систему ECTS у складу са Наставним планом и програмом сваког лиценцираног студијског програма, одредбама овог правилника и Правилника о евалуацији знања и постигнућа студената.

Члан 104.

Остале академске активности које су резултат реалног и препознатљивог академског рада и које су релевантне за студијски програм одн. за будући научни, стручни и професионални статус студента или академског радника могу да се бодују у ECTS систему кредит-бодова у складу са Наставним планом и програмом сваког лиценцираног студијског програма. Ове активности обухватају али се не исцрпљују уредништвом научних или стручних часописа и зборника, чланством у научним одборима научних или стручних скупова, рецензијом универзитетских уџбеника и објављених радова, чланством у стручним комисијама, објављеним експертизама и студијама, суптилним преводима, научним полемикама, хрестоматијама, есејима и трактатима.

Члан 105.

ECTS кредит-бодови за **истраживачке и допунске активности** студената додјељују се према групама индикатора, врсти индикатора и тежинском фактору компетентности сваке активности што је разрађено у детаљној

табели која је саставни дио Наставног плана и програма сваког лиценцираног студијског програма.

Укупан број ECTS бодова који студент оствари путем присуствовања научним или стручним скуповима и семинарима не може бити већи од 20.

Укупан број ECTS бодова који студент оствари за присуствовање курсу цјеложивотног учења и усавршавања у земљи и/или иностранству не може бити већи од 20.

Кредит-бодови добијени по основу истраживачких и допунских активности студената не могу да супституишу кредит-бодове из фонда обавезних предмета.

Број бодова којима се исказује завршни рад, односно завршни дио студијског програма улази у укупан број бодова потребних за завршетак студија.

Члан 106.

Студентима се у изузетним случајевима као дио испита одн. предиспитна обавеза могу признати радно искуство и постигнути резултати у пракси за који се сматра да је претпостављено знање које произилази из радног искуства у складу са Наставним планом и програмом лиценцираних студијских програма.

Одлуку о признавању студијског градива на основу искуства и постигнутих резултата у пракси доноси Ректор Универзитета.

10. Правила основних студија првог циклуса

Члан 107.

Статус студента стиче се уписом на одговарајући студијски програм Паневропског универзитета.

Остваривање права и обавеза студента у наставном процесу прати се у оквиру семестра путем дневника рада и матичне књиге.

Студент је приликом уписа у вишу годину студија обавезан да лично достави попуњен и потписан уписни семестрални лист за одговарајућу годину студија (уписни семестрални лист за I, III, V, VII i IX семестар). Потписан уписни семестрални лист је уједно и формално правна изјава студента да жели да настави студиј и упише вишу годину студија. Након доставе уписног семестралног листа, студентска служба утврђује испуњеност законских и других услова прописаних општим актима Универзитета за упис студента у вишу годину студија.

Студент је дужан да најкасније седам дана након почетка пролазног семестра текуће школске године (семестри II, IV, VI, VIII i X) достави попуњен пролазни семестрални лист. Студент попуњава дио података у пролазном семестралном листу на основу података из студентске књижице - индекса и дневника рада за поједине предмете.

Кашњење у достави пролазног семинарског листа не утиче на академски статус студента. Студент који није доставио пролазни семестрални лист има право да похађа наставу и полаже све испите из текуће школске године.

Члан 108.

При упису сваке школске године студент преузима обавезе из Наставног плана и програма за ту школску годину из уписаног студијског програма. Полагањем испита студент стиче одређен број ECTS бодова у складу са Планом и програмом студија на уписаном студијском програму. Студент је дужан да **положи све обавезне предмете** из уписаног студијског програма.

Студент слободно бира **изборне предмете** из студијског програма за којег се одредјелио, или из других студијских програма организованих на Паневропском универзитету, уколико су међусобно компатибилни. Студент који не положи изборни предмет може поново уписати исти или се одредјелити за други изборни предмет.

Обавезни, изборни и факултативни програм, заједно чине јединствен студијски програм академске године студија. Студент је дужан да обавезним предметима студијског програма којег је уписао и изборним програмом за којег се одредјелио, оствари најмање 60 ECTS бодова у школској години.

Члан 109.

Уколико у току трајања студија дође до промјена Наставног плана и програма које су верификоване на Сенату Паневропског универзитета студент има право да студиј заврши према обавезама из Наставног плана и програма школске године у којој је уписао студиј, до истека рока који се одређује у двоструком броју академских година потребних за реализацију студијског програма.

Студент може да заврши студиј и према промјењеном наставном плану и програму под сљедећим условима:

- мора да се одговарајућим поднеском обрати ректорату универзитета;
- обавезан је да до краја школовања кроз диференцијални програм положи сву разлику испита према новом наставном плану.

Диференцијални програм из претходног става може да се полаже и у оквиру изборног програма студија.

Члан 110.

Статус студента престаје:

- a) завршетком студијског програма и добијањем степена за који се студент школује;
- b) исписом са високошколске установе прије завршетка студија;
- c) када студент не упише наредну годину студија, а не мирују му права и обавезе студента;
- d) када студент не обнови упис у исту годину студија у прописаном року, а не мирују му права и обавезе студента
- e) изрицањем дисциплинске мјере удаљавања са студија и престанка студирања од стране дисциплинског органа Паневропског универзитета.
- f) статус редовног студента престаје када студент не заврши студије до истека рока који се одређује у двоструком броју школских година потребних за реализацију студијског програма.

Члан 111.

Студент који продужава студиј након прекида у студирању наставља студиј по Наставном плану и програму који важи у школској години у којој обнавља студиј. Уколико је Наставни план и програм измијењен у односу на програм по којем је студент студирао прије прекида потребно је да студент положи разлику предмета коју утврђује *Комисија за признавање испита и вредновање студијских програма*.

Члан 112.

Студенту се на његов захтјев одобрава **мировање права и обавеза** у случају:

- (a) теже болести,
- (b) боравка на стручној пракси у трајању од најмање три мјесеца, а највише годину дана,
- (c) његе дјетета до годину дана живота,
- (d) одржавања трудноће,
- (e) вршења руководних функција у студентском представничком тијелу у трајању од највише једног мандата
- (f) у другим случајевима предвиђеним општим актом високошколске установе.

Одлуку о мировању права и обавеза студента доноси Ректор универзитета. У случају доношења одлуке о мировању права и обавеза студент је обавезан да измири школарину текуће школске године у цјелости, а у наредној школској години примјењује се ослобађање од плаћање дијела школарине за обновљену годину у складу са *Правилима о висини накнаде за студирање и цијени услуга*.

Члан 113.

Студент који не испуни све предиспитне обавезе, може наставити да похађа наставу у наредном семестру, као и да надокнади предиспитне обавезе под условом да се те обавезе објективно могу испунити. Студент је обавезан да прије почетка испуњавања заосталих предиспитних обавеза подмири све редовне трошкове школарине као и ванредне трошкове у складу са *Правилима о висини накнаде за студирање и цијени услуга*.

Члан 114.

У току школовања студент може **прећи са једног на други студијски програм** унутар Паневропског универзитета о чему одлуку доноси ректор универзитета.

Студент је дужан да положи разлику предмета између наставног плана студијског програма на којег прелази и студијског програма на којем је био уписан коју утврђује **Комисија за признавање испита и вредновање студијских програма**.

Члан 115.

Студент стиче право на упис у наредну годину студија ако је у студијској години у коју је уписан остварио најмање 45 ECTS бодова.

Студент који не испуни услов из става 1 овог члана обнавља текућу годину студија и има право да прати наставу и полаже испите из наредне године студија до броја ECTS бодова које је остварио у претходној години студија.

Научно-наставно вијеће утврђује за студента из претходног става овог члана испите које може слушати и полагати у наредној години студија, о чему се води посебна евиденција. Подаци уписани у евиденцију предмета из наредне године које је студент положио у обновљеној години уписују се у студентску књижицу и матичну књигу након што студент упише годину студија за коју је вођена евиденција.

За обновљену годину студент плаћа дио школарине у складу са *Правилима о висини школарине и цијени услуга*.

Члан 116.

Студенти који су полагали октобарски испитни рок дужни су да упишу наредну годину студија у року од 15 дана од задњег термина испита у овом року. Наставници су дужни да оцјене студенте у октобарском испитном року и доставе испитну документацију у року од 7 дана од термина испита.

Члан 117.

Студент има право да у току студија проведе одређено вријеме (семестар или студијску годину) на другој високошколској установи у земљи или у иностранству посредством програма за размјену и мобилност студената, или на бази билатерарних споразума између високошколских установа. У складу са билатерарним споразумом студенту се признају положени предмети и остварени број ECTS бодова са високошколске установе на којој је боравио.

Члан 118.

Студент који се исписује са Универзитета има право на **поврат уплаћене школарине** према следећим правилима:

- Поврат уплаћеног износа школарине, умањеног за износ манипулативних трошкова ако се захтјев за испис поднесе у року од мјесец дана од дана почетка школске године;
- Поврат половине уплаћене школарине, умањене за износ манипулативних трошкова уколико је студент уплатио цјелокупни износ годишње школарине а захтјев за испис поднесе до краја 1. семестра;

11. Учење на даљину

Члан 119.

Дио наставе на Паневропском универзитету може се организовати учењем на даљину у складу са одредбама Закона о високом образовању Републике Српске које регулишу образовање на даљину, Стандардима за почетну акредитацију студијских програма учења на даљину и Правилником о студију образовања на даљину.

Члан 120.

На Паневропском универзитету примјењује се **адаптирани асинхрони модел** образовања на даљину који је базиран на следећим принципима:

- ✧ Студенти су слободни да уче темпом који им одговара (*асинхрона компонента модела*), али имају фиксне рокове у којима треба да предају рјешења примљених и преузетих задатака/пројеката (*адаптација модела*);
- ✧ Студенти су на почетку академске године упознати са начином извођења наставе путем инструктивног семинара. Сваки студент добија план наставе, где се упућује на медије-изворе знања, а такође се упознаје и са задацима које треба самостално да изради и преда на оцењивање;
- ✧ Педагошку базу образовања на даљину представља педагошко окружење локализованог апликацијског пакета Microsoft MS Teamsa и кластер помоћних програма и дигиталних сервиса за управљање појединим елементима студија образовања на даљину развијених у Лабораторију за информационе технологије и учење на даљину Паневропског универзитета са одговарајучим наставним и осталим образовним садржајима студијских програма Паневропског универзитета.
- ✧ Студентима су на располагању штампани и електронски уџбеници који покривају цјелокупан садржај наставног предмета. Електронски уџбеник је доступан у PDF формату, као и у хипертекстуалном облику. Студентима су на располагању презентације свих предавања у формату електронске презентације, као и снимљена предавања која су доступна на WEB страници у заштитеном модулу учења на даљину и путем друштвених мрежа, као и на опто-медијима. Студентима су на располагању и уџбеници у формату аудио-књига, те предавања у аудио формату;
- ✧ Студентима се у сједишту Паневропског универзитета организују консултације, те факултативна и инструктивна контакт-настава за све студијске програме и све предмете, која се одржава сваке седмице у вријеме викенда;
- ✧ Паневропски универзитет организује практичну наставу, лабораторијску, клиничку, спортску и радну праксу у намјенским установама и организацијама са којима универзитет има потписане Уговоре о академској сарадњи у складу са Наставним планом и програмом тих предмета и распоредом наставних активности.

Уговори о академској сарадњи дефинишу потребну документациону и информативну основу за евиденцију и верификацију практичних наставних облика за студенте, а такође утврђују и ангажман стручних

сарадника и експерата на реализацији циљева у оквиру ових наставних активности.

За студенте за које се не обезбиједи практична настава, лабораторијска, клиничка, спортска и радна пракса у намјенским алопираним установама и организацијама, обезбијеђена је реализација ових програмских активности у кондензованом облику у установама из сједишта Паневропског универзитета у оквиру намјеног зимског и лјетњег семинара/кампуса који се организују у трајању од 7-14 дана у складу са Наставним планом и програмом лиценцираних студијских програма у којима су планиране ове активности.

- ✧ Студентима који практичну наставу из појединих предмета обављају или су обављали као дио своје радне и професионалне активности у оквиру свога запослења одн. свога радног ангажмана, признат ће се практична настава из тих предмета.
- ✧ У наставном плану дефинисане су лекције (*поглавља*) из електронског уџбеника према распореду наставе (*за сваку радну недељу предвиђен је програмиран број лекција*). Када је потребно, студенти се упућују и на један или више класичних уџбеника;
- ✧ Од студената се очекује да студентске задатке/пројекте (*који се дају два пута у семестру*) ураде према програмираном распореду (на вријеме) и предају електронском поштом. Студентски задаци/пројекти се евалуирају, прихватају и оцјењују, враћају на дораду са коментарима професора или прихватају и коментаришу, а студенти се обавјештавају о резултатима. Рјешења студентских задатака постављају се у дискусоне групе.
- ✧ Студенти имају могућност да међусобно размењују знања и постављају питања (колаборативно учење, дискусоне групе и електронска пошта).
- ✧ Самостални студентски пројекти се израђују уз помоћ ментора. Студентски радови се публикују на WEB порталу Универзитета и доступни су за преглед осталим студентима и јавности.

Члан 121.

Студенти посредством локалне мреже са универзитета или путем Интернета приступају свим едукационим садржајима са удаљених локација по принципу **24/7** (*седам дана недељно, 24 часа на дан*) који су структурирани тако да омогућавају:

- Приступ дигитализованим наставним садржајима кроз аудитивне

медије, визуелне медије, текстуалне медије и анимиране лекције;

- Приступ предавањима професора са удаљених локација кроз он-лине видео конференције са више учесника и кроз асинхрони приступ каталогизираним предавањима на рачунарском серверу Универзитета примјеном метода *ВоД – Видео он Деманд*;
- Колаборативни заједнички рад студената на вјежбама, пројектима и кроз консултације са наставним особљем примјеном телекомуникационих медија и интернет технологија.

На Универзитету је обезбјеђена **"on-line" видео комуникација** не само за изабрана предавања професора већ и за видео-конференције (*tele-konferensing*) којима су подржана предавања гостујућих професора, као и за дискусционе панеле, округле столове, научне конференције и вебинаре.

Члан 122.

Примјена **компјутерски подржаног учења** подразумјева да студенти посједују рачунар одговарајућих перформанси, да имају непосредан приступ интернету одн. одговарајућа телекомуникациона средства, која обезбјеђују учење на даљину, да на рачунару имају инсталисан одговарајући системски и комерцијални софтвер и одговарајуће модуле софтвера за подршку учењу на даљину (*Леарнинг манаџмент софтвера*).

Компјутерски подржано учење и образовање на даљину такође подразумјевају да студенти посједују минимум претходних и неопходних знања и вјештина потребних за ефектно кориштење примјењених компјутерских и телекомуникационих технологија. За студенте који не посједују ова знања и вјештине организује се на почетку школске године семинар орјентације на студију.

Члан 123.

Поједини облици наставе у систему учења на даљину организовани су на сљедећим принципима:

1. Примјењују се у цјелости акредитовани наставни план и програм редовних студија са истом процјеном оптеречења предмета;
2. Евиденција студената и испита се врши у складу са постојећом организацијом Универзитета и прописима о вођењу документације;
3. Студенти који су обавили поједине облике наставе учењем на даљину стичу идентичне дипломе као студенти на редовним студијама Универзитета;

4. Студенти могу да слушају теоријску наставу и путем он-лине преноса предавања или видео-пројекција наставе у више учионица и у одјељењима или преузимањем снимљене наставе на WEB страници учења на даљину Паневропског универзитета. Студенти могу да остварују непосредне контакте са наставницима и сарадницима путем планираних он-лине одн. телеконференсинг консултација. Студентима се у иницијалном семинару орјентације на студију у непосредном контакту са одговорним наставним особљем објашњавају методи рада и специфични захтјеви учења на даљину, литература, програмски садржаји и начин евалуације знања;

Студенти који студирају у систему образовања на даљину имају право да учествују у наставном процесу у виду факултативне и инструктивне контакт-наставе и консултација који се намјенски организују у сједишту Паневропског универзитета за све студијске програме и све предмете, и који се за ванредне студенте одржавају сваке седмице у сједишту универзитета;

5. Студенти полажу испите у роковима и терминима који су планирани и за редовне одн. ванредне студенте;
6. Директне консултације са наставником (*он-лине и путем електронске поште*) предвиђене су према програмираном распореду и динамиком као и за остале студенте Универзитета, или свакодневно коришћењем дискусионог форума;
7. Студентима су на располагању питања за самовредновање стеченог знања и прогреса у савладавању и разумјевању градива те задаци за вјежбу у складу са захтјевима наставника, како би се што боље припремили за испит;
8. Студентима су на располагању и мултимедијални дидактички материјали којима се подстиче динамичност и мотивација студената. Ови материјали су архивирани на WEB порталу Универзитета и студент им приступа у било које вријеме (*24/7 систем*);
9. У организацији наставе планиране су и остале форме рада студента чији резултати чине дио коначне оцјене студента а у складу са појединачним студијским програмом.
10. Примјењени систем учења на даљину омогућава сљедеће асинхроне методе комуникације учесника у едукативном процесу који се

примјењују у појединим облицима наставе у систему учења на даљину:

- ✧ дискусионе групе (*форум*);
- ✧ формирање базе често постављених питања (*FAQ – Frequently Asked Questions*);
- ✧ систем електронске поште (*E-mail*);
- ✧ креирање електронских панела "*вијести*" за поједине предмете;
- ✧ електронски подсјетник и календар наставе;

и следеће синхроне методе комуникације:

- ✧ дискусионе "*chat*" сесије;
- ✧ дискусионе "*chat*" консултације;
- ✧ *on-line* видеоконференције.

Члан 124.

У оквиру подршке систему учења на даљину Универзитет обезбјеђује слиједеће технолошке опције:

- ❑ Галерије слика, техничких цртежа, дијаграма, графикана и других мултимедијалних извора, који су транспарентни и доступни студентима путем интернета.
- ❑ Покретне слике у облику видео-клипова, компјутерских анимација/симулација и видео презентација које су доступне студентима по истом принципу као и галерије слика;
- ❑ Асинхрони видео садржаји предавања. Сва предавања на Универзитету се снимају, дигитализирају и каталогизирају на WEB-рачунарском серверу Универзитета и доступна су студентима у било које вријеме (*асинхрони модел*) путем ауторизованог приступа WEB порталу Универзитета на Интернету или у локалној рачунарској мрежи Универзитета.
- ❑ Синхрони видео садржаји (*телецонференцинг*) који се према усвојеном плану организују током семестра у оквиру сваког предмета у виду *он-лине* преноса одн. видеоконференција.
- ❑ Поред књига, приручника и скрипти у електронском облику, студентима ће бити на располагању у електронском облику сви нормативни акти Универзитета, наставни планови и распореди, те каталогизирани студентски радови одн. пројекти.

Електронски уџбеници су публиковани на WEB рачунарском порталу Универзитета и на WEB страници библиотеке универзитета у хипертекстуалном облику и у PDF формату и обезбјеђују непосредну интеракцију студента са наставним садржајима и другим изворима, те иницирају истраживачке активности студента у току савладавања наставног садржаја.

- Студентима су на располагању и листе неопходних докумената за читање, као и све остале књиге одн. литература за коју је Универзитет прибавио ауторска права у електронском облику. Књиге које су у јавном власништву и које су доступне путем интернета, референциране су у виду линкова на WEB порталу универзитета.

Универзитет је претплаћен на одређен број електронских издања часописа као и за приступ библиотекама електронских издања, за које се приступ наплаћује.

12. Завршни рад у студију I циклуса

Члан 125.

Дипломски рад је самосталан рад студента, који под вођством, ментора обрађује задану стручну тему. Сврха дипломског рада је да докаже способност и самосталност студента у рјешавању сложених проблема примјеном теоријске и практичне методологије. Студент самостално рјешава задани проблем користећи сва своја знања и вјештине стечене током универзитетског студија првог циклуса укључујући и способност кориштења стручне литературе и других извора.

Израдом и одбраном дипломског рада студент треба да докаже способности примјене стручно-научних метода у обради задане теме; кориштења туђих релевантних спознаја, ставова и научних чињеница на дозвољен начин; вјештине писања стручних радова, примјене рјешења заданог проблема и способност усменог образлагања документације.

Дипломски рад не мора имати карактер оригиналности. Дипломски/специјалистички рад је завршна обавеза студената Паневропског универзитета на студију првог циклуса у четворогодишњем трајању

Члан 126.

Правилником о дипломском/специјалистичком раду утврђују се процедуре којима се дефинише поступак израде, структура и вредновање завршног рада студената, права и обавезе студента и ментора и услове за менторство, узимајући у обзир специфичности студијског програма, начин избора теме завршног рада, избор и кориштење литературе, основни елементи завршног

рада, примјењена методологија у истраживању теме и обради грађе кориштене за израду завршног рада, формулисање закључка рада, правила писања текста рада и техничка обрада рада, начин употребе референци и правила академског цитирања, предаја рада и поступак одбране рада, право жалбе студента и жалбени поступак

Члан 127.

Завршни (дипломски) рад представља израз стечених знања студента током студија. Дипломски рад се састоји од израде и одбране завршног рада.

Члан 128.

Студент стиче право да одабере или дефинише тему дипломског рада одмах након уписа завршне године студија.

Студент може да ради дипломски рад из научних области свога студијског програма, из стручних предмета који се изучавају на Факултету или у оквирима наставног предмета усмјерења који су од значаја за образовни профил (смер) за који се студент определио, под условом да је студент током студија одслушао и положио тај предмет.

Студенту је омогућено да активно учествује у избору теме свог завршног дипломског рада, тако што може самостално дефинисати и предложити тему уз сарадњу са ментором завршног рада или може да изабере тему са унапријед објављене листе тема у оквиру одабраног наставног предмета. Приједлог теме и ментора студент доставља на одговарајућем захтјеву у деканат факултета.

Листу тема дипломских радова за студијске програме сваког факултета доноси Наставно-научно вијеће факултета на приједлог предметних наставника из студијских области факултета.

У случају да студент самостално дефинише и предлаже тему, неопходно је да тема задовољи критерије релевантности за дату област, актуелности, доступности истраживачких ресурса, извора и времена за обраду. Тема мора бити прецизно дефинисана, не смије бити уопштена али не смије бити ни преуска и појединачна, не смије бити апстрактна, већ конкретна и треба да садржи аспект практичне примјењивости.

Тема рада може да буде разрада одређеног теоријског питања, практично истраживање одређене појаве или анализа случаја из праксе. Детаљнија упутства везана за методолошке аспекте наведена су у "Методологија израде студентских и завршних радова Паневропског универзитета".

Члан 129.

Ментор дипломског рада бира се првенствено из састава одговорног наставног особља Паневропског универзитета за текућу школску годину.

Ментор може да буде наставник којег је студент предложио у свом захтјеву, одговорни наставник за предмет одн. ужу научну област у оквиру које се израђује дипломски рад, наставник којег предложи Ректор универзитета или Декан факултета, наставник којег предложи Вијеће катедре.

Приоритет у избору ментора имају наставници које је предложио студент одн. одговорни наставници за ужу научну област у оквиру које се израђује дипломски рад. Приликом избора ментора мора се водити рачуна о равномјерној заступљености оптерећења при додјели менторства одговорним наставницима Паневропског универзитета.

Менторство на завршним дипломским радовима је саставни дио академске и радне обавезе наставника. Наставник који одбије менторство дужан је дати писмено образложење и може подлијегати дисциплинској одговорности.

Дужност ментора је да помогне студенту при избору теме, да препоручи изворе које ће користити и да га упутити на методологију коју треба примјенити. Ментор ће такође, у случају да се укаже потреба, помоћи студенту у конципирању структуре рада, формулисању наслова и поднаслова, те у рјешавању дилема и потешкоћа које се могу појавити приликом истраживања или разраде одабране тематике. Ментор је дужан да периодично прегледа дипломски рад у фази израде, те да студенту даје упутства за корекцију рада и методолошка упутства везана за истраживање и кориштење извора.

Ментор дипломског/специјалистичког рада може да изврши провјеру рада на плагијаризам у лиценцираној апликацији коју је одобрио универзитет, али та провјера не предвиђа поступак супервизије рада који је прописан у Упутству о утврђивању критерија за задовољење минималних услова потребних за провјеру и процјену оригиналности завршних радова на Паневропском универзитету Апеирон.

Ментор је дужан да завршени рад прегледа и одобри за одбрану у року од 7 дана од предаје дипломског рада од стране студента.

Члан 130.

Тему завршног рада и избор ментора одобрава декан факултета својим рјешењем у року од 15 дана од датума предаје захтјева студента студента.

Истим рјешењем декан именује **Комисију за оцјену и одбрану завршног дипломског рада**, коју чине предсједник и два члана од којих је један члан уједно и ментор кандидата, с тим да је најмање један члан комисије из области на коју се односи тема завршног дипломског рада.

Одбрана завршног дипломског рада се заказује најкасније 15 дана од датума одобрења ментора за одбрану рада.

Члан 131.

Студент има право да тражи промјену одобрене теме завршног дипломског рада, промјену ментора или промјену и ментора и одобрене теме у ком случају подноси образложен захтјев за промјену и нову пријаву теме и ментора Ректору универзитета.

Ментор или тема завршног дипломског рада могу се мијењати само једанпут. О пријави, односно захтјеву за промјену, као и о евентуалним споровима између студента и ментора одлучује Ректор универзитета.

Члан 132.

Завршни дипломски рад мора бити самостални стручни рад у којем студент демонстрира стечено знање и компетенције током студија и способност за истраживачки рад. Завршни рад мора задовољити опште методолошке критерије академске писмености, стандарде коректног цитирања, захтјеве минималног "обима рада" и захтјеве релевантности "садржаја рада" дефинисане са ментором одн. предметним наставником приликом задавања теме.

За израду завршног дипломског рада предвиђа се највише шест месеци. Уколико студент не преда рад у постављеном року, може да поднесе молбу за продужење рока за израду завршног дипломског рада.

Право на одбрану дипломског рада студент стиче ако је писмени дио рада позитивно оцјењен од стране ментора. Услов за приступање одбрани рада је да је студент испунио све остале обавезе везане за наставни план и програм свога студија, те да је испунио све финансијске обавезе у складу са Правилима о висини накнаде за студирање и цијени услуга. Студент је уз захтјев за одбрану завршног дипломског рада дужан да преда у Библиотеку универзитета прописан број укоричених примјерака рада и рад у електронском облику.

Процедура одбране завршног дипломског рада детаљно је регулисана у Правилнику о дипломском/специјалистичком раду.

Члан 133.

На одбрани дипломског рада студент треба да покаже да влада материјом из области из које брани дипломски рад, да образложи закључке и сазнања до којих је дошао и да их одбрани.

Оцјена дипломског испита се формира на основу оцјене писменог дипломског рада и оцјене усмене одбране.

Ако комисија није позитивно оцијенила дипломски рад, или студент не одбрани дипломски рад, дужан је да поново пријави израду дипломског рада. Нови задатак се даје, по правилу, из другог наставног предмета.

Члан 134.

Студенти по правилу немају обавезу да израђују дипломски рад у првом циклусу школовања у трогодишњем трајању, што се за сваки акредитовани студијски прогам утврђује појединачно.

Израда и одбрана завршног дипломског рада је програмска обавеза студената Паневропског универзитета на студију првог циклуса у четворогодишњем трајању. Док студент не испуни ову обавезу нема право на стицање дипломе.

13. Правила студија другог циклуса

Члан 135.

Паневропски универзитет "АПЕИРОН" обавља студиј другог циклуса на лиценцираним студијским програмима по основу рјешења о испуњавању услова и дозволе за извођење студија другог циклуса на одобреним студијским програмима које је издавало Министарство просвјете и културе Републике Српске.

Паневропски универзитет организује **студије другог циклуса** из научних области за које је Универзитет матичан.

Члан 136.

Студије другог циклуса су ефикасане, **индивидуалне** и кредибилне студије, дизајниране по мјери студента, које се изводе системом менторства, вођењем инструктивне и консултативне наставе и вјежби, те организовањем научно-истраживачких пројеката студената.

Основни циљ студија јесте да студент-кандидат мастер студија стекне дубока и специјалистичка знања из ужег подручја у којем кандидат

припрема завршни рад, те да стекне потребно знање коришћења научних метода и истраживачких техника у ужем подручју истраживања, како би се оспособио да креативно рјешава комплексне проблеме из своје праксе, или како би се оспособио за даљи научно истраживачки рад.

Члан 137.

Основни услови студија другог циклуса дефинисани су у поглављу Студије које остварује Паневропски универзитет. Студиј другог циклуса, као студиј континуитета, могу да упишу студенти Универзитета из трогодишњих или четворогодишњих студија одн. кандидати који су раније завршили одговарајући студиј на неком другом Универзитету.

Кредит-бодови нормирани за завршетак студија другог циклуса (*300 ECTS бодова*), акумулирају се по основу кредит-бодова стечених из претходног студија укључујући и бодове додјељене за завршни дипломски рад, бодове додјељене за активности студента-кандидата у изборном и акционо-истраживачком програму који су израз препознатљивог уложеног рада и који су релевантни за садржај студија другог степена и усвојену тему завршног рада, те кредит-бодове стечене током самих студија другог циклуса савладавањем плана и програма студија који укључује и планирани програм истраживања, као и кредит-бодове додјељене за сам завршни рад. Ови елементи су прецизније утврђени Наставним планом и програмом сваког појединачног студијског програма.

У студију II циклуса вреднују се и сљедеће ван-наставне активности: истраживање и научно-истраживачке активности које су везане за израду завршног рада, реферати и кореферати на округлим столовима и трибинама, верификовано учешће на семинарима, конференцијама, радионицама, учешће у раду на стручним и научно-истраживачким пројектима, сертификати и увјерења о положеним курсевима, чија је тема и садржај уско везана за шире научно подручје студија, радови публиковани у научним и стручним часописима и зборницима, чија је тема и садржај уско везана за шире научно подручје уписаног студија, иновације и патенти који су званично признати одн. сертификирани. Ови елементи су прецизније утврђени Наставним планом и програмом сваког појединачног студијског програма.

Члан 138.

Структура наставног програма студија II циклуса подразумева опције двогодишњег (четверосеместралног) студија за студенте који су завршили трогодишњим студиј првог циклуса и стекли 180 ECTS кредит-бодова, односно једногодишњег студија другог циклуса у трајању од два семестра за

студенте који су завршили четворогодишњи студиј првог циклуса и стекли 240 ECTS кредит-бодова.

Наставни програм другог циклуса обухвата компоненте обавезног, изборног, диференцијалног и факултативног наставног програма подјеленог у теоријско-методолошки обавезни блок, специјалистичко-апликативни изборни блок, истраживачко-акциону програмску компоненту, те компоненту приступног и завршног рада.

Обавезни програм обезбјеђује стицање општих, генеричких компетенција студената на нивоу другог циклуса, те специфичних компетенција везаних за теоријско-методолошка, научно-стручна и опште-стручна знања битна за разумјевање садржаја предмета или уже научне области.

По основу **обавезног програма** у првој години студија другог циклуса студент не може да оствари мање од 40 одн. више од 50 ECTS а у другој години студент не може да оствари мање од 15 одн. више од 20 ECTS.

По основу **изборног програма** у првој години студија другог циклуса студент не може да оствари мање од 5 одн. више од 10 ECTS а у другој години студент не може да оствари мање од 15 одн. више од 20 ECTS.

По основу студијских активности у **истраживачко-акционом програму** студија другог циклуса студент не може да оствари мање од 10 одн. више од 30 ECTS, при чему је истраживање у оквиру мастер рада/тезе обавезна студијска активност.

Структура наставног програма студија ИИ циклуса Паневропског универзитета			
Семе- стар	Врста активности	Бр. активн.	Сума ECTS мин/макс.

Прва година мастер студија за студенте са улазним нивоом од 180 ECTS (IV година укупног високошколског образовања)

I (VII)	Обавезни програм	4-5	20-25
I (VII)	Изборни програм	1-3	5-10
II (VIII)	Обавезни програм	4-5	20-25
II (VIII)	Приступни рад	1	5-10

СУМА УКУПНО прва година мастер студија 10-14 60-70

Друга година мастер студија (V година укупног високог образовања) - завршна година

(самостална и завршна година за студенте са улазним нивоом од 240 ECTS)

1/ Теоријско-методолошки обавезни блок

III (IX)	• методологија научно-истраживачког рада	1	5
III (IX)	• обавезни програм из уже научне области	2	10-15
УКУПНО теоријско-методолошки блок		3	15-20

2/ Специјалистичко-апликативни изборни блок

III (IX)	• Изворни изборни програм (1-3 предмета)	1-3	
III (IX)	• Програм из компатибилних студијских група	1-3	
III (IX)	• признати испити положени на другим ВШУ у студију ИИ циклуса	1-3	
УКУПНО специјалистичко-апликативни блок		3-6	15-20

3/ Истраживачко-акциони блок

III-IV	• истраживање у оквиру мастер рада/тезе (укључујући и истраживање извора);		
III-IV	• учешће у стручним или научно-истраживачким пројектима		
III-IV	• објављени радови		
III-IV	• учешће на научно-стручним скуповима		
УКУПНО истраживачко-акциони блок			10-30

4/ Мастер / магистарски рад

IV-V	Мастер/магистарски рад	1	10-15
УКУПНО мастер/магистарски рад			10-15

СУМА	УКУПНО друга година мастер студија	8-15	60-90
-------------	---	-------------	--------------

Члан 139.

Да би се обезбједила потребна ефикасност и кредибилитет студија другог циклуса, те да би се профилисао наставни план и програм завршне године студија, план и програм истраживачког пројекта мастер рада, као и да би се дефинисала и образложила теза од завршни рад, студент-кандидат мастер студија мора да обезбједи **ментора** одмах при упису завршене године студија другог циклуса.

Уз уписну документацију завршне године студија другог циклуса, студент прилаже и *Захтјев за одобравање теме и именовање ментора* у којем се изјашњава о врсти и карактеру студија другог циклуса којег жели да студира, бира ужу научну област свога обавезног студијског програма која је од значаја за професионални профил за који се студент определијелио, наводи

оквирни назив и садржај теме завршног рада, предлаже ментора, предлаже изворе и садржај изборног програма и кандидује за признавање предмета из студија другог циклуса које је положио на другим високошколским установама.

Члан 140.

Задатак ментора је да помогне студенту-кандидату мастер студија у избору и дефинисању теме завршног рада и анализи кредибилитета тезе, да заједно са кандидатом профилише план и програм завршне (пете) године студија, те да дефинише педагошке и дидактичке специфичности изборног програма, да асистира код организације и извођења студија, координира са наставним особљем изборног програма, да пружи помоћ код методолошког профилисања обраде теме која је прихваћена за завршни рад, помоћ у дефинисању, организацији и извођењу истраживања која су предвиђена у оквиру студија другог циклуса, помоћ код избора основне и помоћне литературе и у селекционисању и проналажењу осталих извора потребних за успјешно завршавање рада, да обезбједи координацију са комисијама које су инволвиране у разним фазама студија, да врши ревизију мастер рада по фазама и рецензију готовог рада, те да припреми студента-кандидата мастер студија за одбрану рада.

Ментор је дужан да прегледа завршени мастер рад студента и да мишљење о готовости рада упуту декану факултета ради заказивања одбране. Одбрана рада се заказује у року од 15 дана од предаје завршног мастер рада.

Ментор може у исто вријеме имати највише пет додјелиених менторства.

Члан 141.

Ментор у студију другог циклуса одабере се првенствено из састава одговорног наставног особља Паневропског универзитета под условом да посједује академско звање из научног подручја из којег студент израђује завршни мастер рад.

Ментор може да буде наставник којег је студент предложио у свом захтјеву, одговорни наставник за предмет одн. ужу начуну област у оквиру које се израђује завршни рад, наставник којег предложи Ректор универзитета или Декан факултета, наставник којег предложи Вијеће катедре и наставник са друге високошколске установе са којом Паневропски универзитет има склопљен споразум о академској и научно-истраживачкој сарадњи или споразум о извођењу заједничких студијских програма другог циклуса, или споразум о мобилности наставног особља.

Приоритет у избору ментора имају наставници које је предложио студент

одн. одговорни наставници за ужу научну област у оквиру које се израђује завршни рад. Приликом избора ментора мора се водити рачуна о равномјерном оптерећењу при додјели менторства одговорним наставницима Паневропског универзитета.

Изузетно уколико нема расположивих наставника из реда одговорног наставног особља на Паневропском универзитету, или због образложеног захтјева кандидата, за ментора се може изабрати наставник са других високошколских установа у својству гостујегг наставника, уколико задовољава опште услове за менторство.

Члан 142.

Декан факултета упознаје Наставно-научно вијеће факултета са *Захтјевом за одобравање теме и именовање ментора*, затим са *Рјешењем комисије за признавање испита и вредновање студијских програма*, уколико је комисија доносила такво рјешење за студента-кандидата мастер студија о којем се одлучује, те упознаје Вијеће са осталим званичним кандидатурама за ментора у складу са претходним чланом овог Статута. На основу увида у наведену документацију и образложења декана, Наставно-научно вијеће факултета доноси одлуку о избору ментора и обавезном наставном програму кандидата.

Избор ментора на Наставно-научном вијећу факултета мора да се обави најкасније 15 дана од дана достављања захтјева кандидата.

На одлуку о избору ментора, приговор могу да уложе студент на којег се односи одлука, предложени ментори у поступку, или било која друга заинтересована страна. Приговор се доставља Сенату универзитета који доноси коначну одлуку.

Сједници Наставно-научног вијећа на којој се одлучује о менторству за студента-кандидата мастер студија могу да присуствују сам студент о чијем се захтјеву одлучује, као и наставник који је предложен за ментора.

Члан 143.

Уколико је студент-кандидат незадовољан радом ментора током трајања студија, може да се обрати Сенату Паневропског универзитета са захтјевом за промјену ментора.

Члан 144.

Студент у сарадњи са ментором дефинише детаљан приједлог наставног плана и програма завршне године студија другог циклуса који представља индивидуализирани и персонализиран план образовних и истраживачких

активности и кореспондентних програмских садржаја, чији је циљ стварање педагошких и формално-правних услова за приступање изради и одбрани завршног рада.

План и програм мастер студија узима у обзир и резултате претходног формалног образовања којег је кандидат завршио, али и резултате осталих образовних и сазнајних искустава кандидата у оквиру неформалног образовања којег је кандидат прошао и практичних искустава и сазнања која је стекао кроз своје цјеложивотно радно и стваралачко ангажовање.

Резултати претходног формалног и неформалног образовања, практичног искуства и радног ангажовања квантификују се у ECTS систему кредит-бодова.

Узимајући у обзир квантифициране резултате претходног формалног образовања студента-кандидата мастер студија у првом циклусу, подјелу на научне дисциплине и специфичности знања и вјештина у научној области којој по садржају припада предложена тема завршног рада, те потребна специјалистичка знања и истраживачке активности за израду завршног рада, ментор кандидата у сарадњи са кандидатом дефинише специфичан *План и програм наставних и истраживачких активности студента*. План и програм садржи поред обавезног програма утврђеног наставним планом мастер студија уписаног студијског програма још и сљедеће елементе:

- (a) Циљеве персоналног наставног плана и програма;
- (b) Исоходе наставног програма са дефинисаним општим компетенцијама које треба да добије кандидат након савладавања програма;
- (c) Опис резултата претходног формалног образовања (са ECTS квантификацијама);
- (d) Језик (језици) на којем (којима) се изводи настава и врши оцјењивање одређеног предмета или појединог студијског облика;
- (e) Начин процјене резултата сваког појединог образовног облика и сваког предмета;
- (f) **Изборни програм студента-кандидата** са навођењем изборних предмета и модула, било да су изворни предмети или предмети из компатибилних студијских програма или предмети који су положени на другој високошколској установи. Сваки предмет мора да буде квантифициран у ECTS систему бодовања.

Уз предложене предмете и модуле мора се приложити **наставни програм (суллабус) напредног нивоа** обраде ових предмета, са оквирним и додатним наставним садржајима, циљевима и описом предмета, напредним компетенцијама знања и вјештина, облицима и методологијом извођења

наставе и истраживања, предусловима за обраду поједних предмета и групе предмета, начином евалуације знања, као и списак обавезних уџбеника, приручника, додатне литературе за степен другог циклуса и других извора на основу којих се полаже испит и врши евалуација постигнућа студента.

- (g) Детаљна **спецификација осталих извора вредновања** са ECTS квантификацијама који се предлажу за бодовање у оквиру студија другог циклуса а који могу да садрже:
- Објављене стручне и научне радове (*књиге, монографије, чланке, зборнике, уџбенике, збирке, практикуме и др.*)
 - Семинарске и приступне радове планиране да се израде и одbrane током обраде наставног програма студија другог циклуса;
 - Радове презентоване и објављене на стручним или научним скуповима;
 - Присуствовање научним или стручним скуповима без презентовања рада;
 - Присуствовање курсевима цјеложивотног учења и усавршавања са листом неформалних образовних облика које је кандидат прошао током цјеложивотног образовања, а који су релевантни за постдипломски студиј (*са ECTS квантификацијама*);
 - Учесће у научно-истраживачким или стручним пројектима;
 - Професионална или студентска радна, стручна, клиничка, или лабораторијска пракса
 - Нови производ, технологије или патенти;
 - Уредништво и чланство у стручним или научним одборима
 - Волонтерски рад у локалној заједници или органима управе;
 - Опис и вредновање радног и стручног искуства и постигнутих резултата у пракси који су релевантни за постдипломски студиј (*са ECTS квантификацијама*);
- (h) **План и програм истраживачког пројекта** мастер рада у виду временског дијаграма тока (гантограма) истраживања по фазама и основним методолошким и дидактичким аспектима извођења студија и истраживања са потребним временом за извођење појединих облика истраживања;
- (i) Дијаграм тока **израде завршног рада** по фазама са планом периодичног извјештавања;
- (j) Друга питања од значаја за извођење наставног програма.

Студент-кандидат мастер студија у сарадњи са ментором дужан је да најкасније 15 дана од дана избора ментора заврши наставни план и програм из претходног члана и достави га Наставно-научном вијећу факултета на усвајање.

Члан 145.

План и програм студија другог циклуса за предложеног студента-кандидата разматра и усваја Наставно-научно вијећа факултета. На сједници вијећа присуствују ментор и кандидат који образлажу предложени план и програм.

План и програм кандидата морају да се ставе на дневни ред Вијећа најкасније 30 дана од дана избора ментора

Члан 146.

На основу усвојеног персоналног Плана и програма студија другог циклуса за сваког студента појединачно, стручне службе факултета и универзитета планирају распоред наставних, истраживачких и образовних активности. Уколико се настава из персоналног плана и програма студента изводи и у оквиру другог студијског програма, или се изводи у првом циклусу студија, или се изводи у изборном програму усвојеном на универзитету за текућу школску годину, студент-кандидат мастер студија се слободно укључује у рад интердисциплинарне, мулти-департаманске студентске групе.

Студент-кандидат мастер студија савладава ове предмете на напредном нивоу о чему се непосредно договара са предментим професором, осталим наставним особљем и својим ментором. Да би студент остварио право на напредни ниво у ECTS бодовању ових предмета, наставно особље и ментор морају документовати у дневнику рада додатне одн. проширене образовне садржаје и проширене одн. додатне изворе за учење.

Усвојени План и програм студија другог циклуса реализује се кроз скуп различитих форми рада, ангажованих професора, кандидата и ментора које укључују, али се не ограничавају на редовну наставу, инструктивну и консултативну наставу и семинаре, рад у секцијама, летње и зимске кампове, учешће на округлим столовима и радионицама, израду семинарских и приступних радова и реферата, научно истраживачке активности, те израду завршног-мастер рада.

Настава на студију другог циклуса је интерактивног, инструктивног и консултативног карактера. Испити из обавезних и изборних предмета на студијама другог циклуса полажу се у складу са планираним облицима евалуације из наставног програма предмета и у складу са одредбама Статута које дефинишу и разрађују систем евалуације знања и постигнућа студената на Паневропском универзитету.

Наставни и истраживачки процес на студијама другог циклуса организује се у складу са Правилима студија другог циклуса. У извођењу дијела менторске наставе на мастер студијама могу учествовати и истакнути стручњаци и

научници, професори са других универзитета и професори емеритуси у складу са Законом о високом образовању и одредбама овог Статута.

Члан 147.

Кандидат у сарадњи са ментором дефинише и образлаже предложену **тему завршног-мастер рада** у форми "приступног рада" или у виду "Извјештаја о подобности теме". Приступни рад одн. извјештај садржи:

- 📖 Име и презиме кандидата са кратком биографијом и подацима о току претходних студија са знацима о стеченим звањима у претходном студију;
- 📖 Приједлог назива теме завршног-мастер рада;
- 📖 Образложење приједлога теме које садржи:
 - опис стручног, технолошког или научног проблема, појаве или уже области који се жели истраживати, анализирати или описати;
 - опис циљева који се анализом и истраживањем желе постићи;
 - преглед постојећих сазнања одн. владајућих схватања у литератури;
 - нацрт закључака, кључни елементи анализе рада или хипотеза која се жели провјерити;
 - методологија која ће се примјењивати и
 - назнаку грађе која ће се користити.
- 📖 кратак садржај програма истраживања на којима кандидат треба радити да би дошао до предложених закључака, извршио планирану анализу или доказао предложену хипотезу;
- 📖 Списак објављених стручних и научних радова кандидата укључујући и саме радове у оригиналном издању, копиране или у електронском облику.
- 📖 Списак патената или других открића, односно доказа о постигнутим успјесима у пракси, са препорукама, уколико постоје.

Студент-кандидат мастер студија предлаже тему завршног рада Наставно-научном вијећу факултета најкасније до краја првог семестра завршне

године студија.

Члан 148.

Након што усвоји предложену тему Наставно-научно вијеће факултета доноси одлуку о избору *Комисије за оцјену и одбрану завршног-мастер рада*, коју чине председник и два члана од којих је, један члан ментор кандидата, с тим да су најмање два члана комисије из области на коју се односи тема завршног-мастер рада.

Члан 149.

Завршни-мастер рад мора бити самостални стручни, креативни и истраживачки рад у којем студент демонстрира стечено знање и компетенције током студија и способност за истраживачки рад. Завршни мастер рад мора задовољити опште методолошке критерије академске писмености, стандарде коректног цитирања, захтјева минималног "обима рада" и захтјева "садржаја рада" дефинисане са ментором приликом задавања теме.

Завршни мастер рад представља самостални израз знања, способности, креативности и компетенција студента стечених током студија другог циклуса.

Члан 150.

Ментор подноси најмање један, а по правилу два периодична извјештаја Наставно-научном вијећу факултета о статусу завршног-мастер рада, као и о извршењу плана и програма истраживачког пројекта кандидата који је везан за израду рада. Сједници Наставно-научног вијећа на којој се разматрају периодични извјештаји може да присуствује и студент мастер студија на којег се извјештај односи.

Зависно од извршења програма истраживања и готовости мастер рада у односу на планиране параметре из дијаграма временског тока тих активности усвојеног у наставном плану и програму кандидата, одобравају се аликвотни дијелови укупно планираних кредит-бодова за ове активности. Парцијално бодовање активности кандидата у изради рада и спровођењу плана и програма истраживања одобрава се уколико Наставно-научно вијеће усвоји извјештај ментора.

Наставно-научно вијеће факултета може да одбије усвајање извјештаја у ком случају се не додјељују кредит-бодови за извјештајне активности кандидата. Наставно-научно вијеће факултета може да наложи Комисији за оцјену и одбрану мастер рада да изврши периодичну ревизију статуса завршног рада и истраживања везаних за израду рада. По основу ревизионог извјештаја

Комисије за оцјену и одбрану рада, Наставно-научно вијеће може да донесе акт упозорења због неизвршавања планираних активности, или да предложи доношење других мјера.

Члан 151.

Да би приступио одбрани рада и тиме завршио уписани студиј другог циклуса студент мора да испуни следеће услове:

- ☒ Студент мора да положи све испите из обавезног и изборног програма који су усвојени на Наставно-научном вијећу факултета;
- ☒ Студент мора да заврши и све остале образовне активности планиране у свом наставном плану и програму студија другог циклуса;
- ☒ Студент мора да заврши и све истраживачке и пројектне активности планиране као подршка у изради завршног-мастер рада;
- ☒ Студент мора да обезбједи бар један периодични извјештај на Наставно-научном вијећу факултета о реализацији студија, са парцијалним бодовањем истраживачких и пројектних активности;
- ☒ Студент мора да заврши мастер рад, са позитивним мишљењем ментора и да прође процедуру пријаве рада;
- ☒ Студент је испунио све финансијске обавезе у складу са Правилима о висини накнаде за студирање и цијени услуга;

Ментор кандидата, након што оцјени да је мастер рад завршен, доставља мишљење о готовости рада и испуњености услова из претходног става у писаном облику декану факултета. Декан факултета у координацији са Комисијом за оцјену и одбрану рада покреће процедуру пријаве рада и заказује термин одбране рада.

Одбрана завршног мастер рада је јавна, а датум одбране се објављује на огласној табли и на Интернет страници универзитета најмање **десет дана** прије одбране. Процедура пријаве и одбране рада детаљно је описана у Правилима студија другог циклуса.

Члан 152.

Кандидат је дужан да Универзитету преда 5 (пет) штампаних примјерака завршног-мастер рада и рад у електронском облику. Радови кандидата морају бити изложени јавности у библиотеци универзитета најмање десет дана прије одбране рада.

Члан 153.

Сенат универзитета може одобрити студенту-кандидату мастер студија, на његов захтјев, **продужење рока** за одбрану завршног-мастер рада и законског трајања студија другог циклуса из разлога утврђених за мировање права и обавеза студента, због неповољних услова за експериментално истраживање, због одласка на стручно усавршавање у иностранство, због болести или других разлога више силе, врхунском спортисти због обавеза везаних за такмичења и из других сличних разлога.

Вријеме продужења законом утврђеног рока може да траје док трају разлози због којих је рок продужен.

14. Поступак одбране завршног-мастер рада

Члан 154.

Завршни-мастер рад се брани пред **Комисијом за оцјену и одбрану** рада.

На **одбрани завршног-мастер рада** кандидат треба да покаже да влада материјом из области у којој брани рад, те да образложи и одбрани закључке и сазнања до којих је дошао. На одбрани рада комисија провјерава самосталност рада, основаност његових излагања и вриједност стручних одн. научних закључака.

Процедура одбране мастер рада детаљно је описана у Правилима студија другог циклуса и у Правилнику о дипломском, приступном и мастер раду.

Члан 155.

Чланови комисије за оцјену и одбрану мастер рада, бирају између себе **предсједника** који руководи засиједањем и одбраном.

Члан 156.

Предсједник комисије отвара засиједање и саопштава биографске податке о кандидату, податке о његовом ранијем стручном и истраживачком раду, као и податке о испуњености услова за одбрану мастер рада.

Члан комисије којег одреди предсједник, чита извјештај ментора, одлуку декана о заказивању одбране и одлуку о саставу комисије за оцјену и одбрану мастер рада.

Члан 157.

Пошто су извршене радње из предходног члана овог Статута, **кандидат излаже усмено предмет рада и метод истраживања** и главне стручне одн. научне резултате и закључке рада и даје одговоре на постављена питања од

стране чланова комисије и присутних лица.

На тражење кандидата, предсједник комисије дозволиће кандидату **завршни осврт** на примедбе које су ставили чланови комисије и присутна лица.

Послије завршног осврта кандидата, предсједник комисије проглашава да је поступак одбране завршен, а комисија се повлачи на вијећање о резултату одбране.

Члан 158.

Комисија за оцјену и одбрану мастер рада, на вијећању без присуства других лица већином гласова, доноси одлуку да ли је кандидат одбранио рад, а затим јавно саопштава одлуку.

Одлука комисије гласи "*одбранио*", или "*није одбранио*".

Комисија такође доноси оцјену рада на стандардној скали оцјењивања у систему високог образовања према Закону о високом образовању и у складу са одредбама овог Статута. Оцјена мастер рада се формира на основу оцјене писменог рада и оцјене усмене одбране.

Уколико одлука комисије није једногласно донесена, јавно се констатује изузето мишљење члана комисије и уноси у записник.

Након што је комисија позитивно оцјенила мастер рад и студент одбранио рад пред комисијом, студенту се у одговарајућој јавној исправи уноси назив завршног-мастер рада, постигнута оцјена и имена чланова комисије пред којим је рад одбрањен.

Комисија за оцјену и одбрану рада, кандидатима чији рад то заслужује, може изрећи додатне оцјене и квалификације стручног одн. научног квалитета и доприноса, које се уносе у записник.

Члан 159.

У току одбране рада, води се **записник** који потписују сви чланови комисије. Записник се доставља студентској служби и Сенату универзитета ради информисања.

Члан 160.

Ако комисија у току одбране рада, стекне увјерење да је потребно извршити провјеравање самосталности кандидатовог рада може одбрану **одложити** на три месеца. Овај закључак комисије се јавно саопштава и уноси у записник.

Члан 161.

Ако кандидат не дође на одбрану рада, а изостанак не оправда у року од **30** дана од дана заказаног за одбрану, **обуставиће** се поступак одбране.

15. Докторски студиј трећег циклуса

Члан 162.

Паневропски универзитет у складу са Законом о високом образовању организује на акредитованим студијским програмима докторске студије трећег циклуса у трајању од три године, као шестосеместралне студије које се вреднују са минимално 180 ECTS кредит-бодова тако да у збиру са бодовима првог и другог циклуса износи најмање 480 ECTS кредит-бодова.

Паневропски универзитет организује **студије трећег циклуса** из научних области за које је Универзитет матичан.

Члан 163.

Правилником о докторским студијама ближе се регулишу докторске студије трећег циклуса а нарочито: циљеви студија, научно-образовна дјелатност, приступ студију и начин признавања страних високошколских исправа одн. вредновање страних студијских програма за упис на докторске студије, прелазак са других високошколских установа и продужетак школовања, критеријуми и услови преноса ECTS бодова, начин извођења студија, организација научно-истраживачког и наставно-образовног процеса на докторским студијама, структура наставног плана и програма докторских студија трећег циклуса, евалуација знања, процедуре припреме, израде и одбране докторске дисертације, научна звања у студију трећег циклуса, специфични органи и надлежности осталих органа и тијела високошколске установе у студију трећег циклуса, начин ангажовања академског и стручног особља, права и обавезе докторских кандидата.

16. Научна дјелатност Паневропског универзитета

Члан 164.

Научно-истраживачка дјелатност обухвата фундаментална, апликативна, развојна и експертна истраживања.

Научну дјелатност Паневропски универзитет обавља у складу са Законом о научноистраживачкој дјелатности, годишњим и дугорочним програмима научних истраживања.

Програмом научних истраживања утврђују се појединачни пројекти и

програми истраживања, научни задаци, вријеме трајања истраживања, методи истраживања и састав тимова по областима науке.

Програмом научних истраживања обезбјеђују се услови за оспособљавање кадрова за научна истраживања и укључивање научног подмлатка у научни рад. Научно-наставни и научно-истраживачки рад су равноправне дјелатности Паневропског универзитета.

Члан 165.

Годишњим програмом истраживања конкретизује се остваривање дугорочног програма истраживања у календарској години. Дугорочни програм се израђује по правилу за петогодишњи период.

Извјештај о реализацији и резултатима годишњег програма истраживања усваја Сенат Паневропског универзитета.

Члан 166.

Научна истраживања остварују се кроз индивидуални и тимски рад наставника и истраживача на универзитету, у оквирима докторског студија трећег циклуса или у оквирима Института одн. других специјализираних научно-истраживачких организационих јединица Паневропског универзитета.

У **истраживачке тимове** могу да се укључе и научни радници изван Паневропског универзитета, стручњаци из праксе, као и научни радници са других универзитета и научних установа из земље и иностранства.

У истраживачким активностима могу да се ангажују и студенти првог и другог циклуса Универзитета.

Члан 167.

У оквиру научне дјелатности, Сенат Паневропског универзитета:

- ▣ прати развој науке и усклађује програме студија са научним достигнућима;
- ▣ подстиче развој студената талентованих за научно-истраживачки рад;
- ▣ остварује и подстиче научну сарадњу у земљи и иностранству;
- ▣ стара се о обезбјеђењу опреме и научно-информативне документације;
- ▣ доноси одлуку о организовању научних скупова;
- ▣ предузима друге мјере и активности за систематско унапређивање

научно-истраживачког рада;

- 📖 обавља и друге послове у вези са остваривањем научне дјелатности Паневропског универзитета.

Члан 168.

Ради подстицања научно-истраживачке дјелатности на Паневропском универзитету:

- ☑ организују се међународне и националне научне конференције и други научни и стручни скупови, као и
- ☑ универзитет издаје научне часописе из научних области своје матичности у складу са Правилником о публиковању научних публикација Министарства науке и технологије и Правилима о раду Центра за издавачку дјелатност Паневропског универзитета.

Члан 169.

Научноистраживачки послови који су у функцији подизања квалитета извођења наставе било у практичном или теоријском облику на Паневропском универзитету су:

- ☑ стално стручно и научно усавршавање;
- ☑ праћење домаће и стране литературе;
- ☑ писање уџбеника, приручника, скрипти и друге литературе за потребе студената;
- ☑ објављивање научних и стручних радова;
- ☑ учествовање у раду на научно-истраживачким и развојним пројектима;
- ☑ развијање лабораторија, као и пројектовање лабораторијских инсталација и уређаја;
- ☑ учешће у комисијама за избор наставника и сарадника, и др.

V ЗАШТИТА ПРАВА И ОДГОВОРНОСТ СТУДЕНАТА

Члан 170.

Статус студента стиче се уписом на одговарајући студијски програм на Паневропском универзитету.

Студенти који су примљени и уписани на Паневропском универзитету улазе у **уговорни однос** са Универзитетом у којем се детаљно дефинишу права и обавезе студената и универзитета.

Члан 171.

Студенти Паневропског универзитета уживају **слободу говора, организације и окупљања** у складу са законом и имају право да испитују и тестирају примљено знање и да нуде нове идеје и контроверзна или непопуларна мишљења, а да се тиме не излажу опасности од губитка свог статуса, или губитка других привилегија које уживају у оквиру Универзитета.

Студенти имају права да користе све просторе система Паневропског универзитета намјењене за специфичне врсте рада и активности студената, и да учествују у свим видовима наставних, ван-наставних, изборних, факултативних и слободних активности студената без обзира на тип и врсту студија који је студент уписао.

Студенти имају право да учествују у научно-истраживачком раду и на стручним пројектима Паневропског универзитета, као и да обављају стручну праксу ван универзитета и у иностранству. Услови и начин укључивања студената у истраживачким и стручним активностима регулишу се посебним актом који доноси Сенат универзитета.

Студенти имају право да остварују студиј у свим организационим јединицама за остваривање образовних и других едукативних дјелатности Паневропског универзитета (*факултети и/или студијски програми, институти, катедре, одјељења-филијале и струковне академије*), те да учествују у раду функционалних јединица (*библиотека, лабораторија за информационо-комуникационе технологије и учење на даљину, остали кабинети и лабораторије, центар за издавачку дјелатност, бусинесс инкубациони центар, бусинесс клуб, центар за вођење каријере, центар за односе са јавношћу, спортски центар универзитета*), у складу са Пословницима и правилима о раду тих организационих јединица.

Студенти имају право да Сенату Паневропског универзитета **подносе приговоре** и приједлоге који се односе на квалитет наставног процеса, на организацију и начин извођења наставе, те на повреду било којих специфичних и општих права која произилазе из њиховог статуса.

Сенат универзитета дужан је да размотри приговоре, односно приједлоге из става 1. овог члана и писмено обавјести подносиоца приговора о свом ставу у року који не може бити дужи од 30 дана.

Студент има право на благовремено и тачно информисање о свим питањима која се односе на студиј, да учествује у евалуацији и унапређењу система обезбјеђења квалитета високошколске установе, да учествује на изборима за

студентска представничка тијела у складу са прописима којима се уређује студентско организовање.

Студент континуирано сваке школске године и/или након завршене обраде сваког предмета врши оцјењивање квалитета својих студијских програма, наставе и услова рада путем анкета у складу са процедурама за обезбјеђење квалитета високошколске установе и критеријумима самовредновања

Сви студенти су обавезни да учествују у анкетирању мотивационих и маркетиншких фактора уписа на Паневропски универзитет, оцјењивању студијског програма и организације студија, оцјењивању предмета и академског особља, вредновању рада служби, установе и општих услова студирања и перспектива наставка школовања и изградњу каријере (са процјеном остварених општих компетенција)

Члан 172.

Учесник конкурса који се пријавио на један од облика студија Паневропског универзитета може поднијети **приговор на редослијед кандидата** за упис у прву годину студија. Приговор се подноси Ректору Паневропског универзитета у року од два дана од дана објављивања ранг листе. По приговору учесника конкурса Ректор доноси одлуку у року од три дана од дана пријема приговора. У року од три дана по пријему рјешења учесник конкурса уколико је незадовољан одлуком ректора може поднијети приговор Управном одбору Паневропског универзитета као другостепеном органу. Управни одбор Паневропског универзитета рјешава по жалби у року од 3 дана од дана пријема жалбе. Рјешење Управног одбора је коначно.

Члан 173.

Студент може поднијети приговор одн. поднесак непосредно Ректору Паневропског универзитета:

- на оцјену добијену на испиту ако сматра да испит није обављен у складу са Законом и овим Статутом;
- на акт којим му није дозвољен упис у наредну годину студија, ако сматра да исти није донијет у складу са Законом и овим Статутом.
- захтјев за мировање права и обавеза у случају теже болести, упучивања на стручну праксу, њега дјетета до годину дана, одржавања трудноће и у другим случајевима у којима се оцјени оправданост

Студент подноси приговор Ректору Паневропског универзитета у року од три дана од дана саопштења оцјене, односно пријема акта из става 1. овог

члана.

Ректор доноси рјешење по приговору студента у року од пет дана од дана пријема приговора одн. доноси рјешење о поднеску у року од 10 дана од дана пријема поднеска.

Универзитет односно организационе јединице универзитета поступају по Закону о управном поступку када рјешавају о појединачним правима и обавезама студената.

Члан 174.

Студенти уписани на Паневропском универзитету имају обавезе:

- ✧ да присуствују предавањима, вјежбама, семинарима и другим облицима наставе организованим у оквирима предмета студијског програма, у складу са њиховим статусом,
- ✧ да се придржавају правила која је установила високошколска установа,
- ✧ да указују дужно поштовање према правима особља и других студената
- ✧ да указују дужну и пуну пажњу свом студију и учествују у академским активностима.
- ✧ Да поштују етички кодекс удвојен на Универзитету

Члан 175.

Студент одговара за повреду обавезе у складу са ***Правилником о дисциплинској и материјалној одговорности студената*** којим се пружају правични и непристрасни механизми рјешавања дисциплинских питања.

Правилником о дисциплинској и материјалној одговорности студената утврђују се лакше и теже повреде обавеза студената и дисциплински органи и прописује се дисциплински поступак за утврђивање одговорности.

За лакше повреде обавеза студената изриче се дисциплинска мјера ***"опомена"*** или ***"укор"***, а за теже повреде обавеза студената изриче се дисциплинска мјера ***"строгог укора"*** или ***"искључења"*** са Паневропског универзитета. Искључење може трајати најдуже до једне године.

Дисциплински поступак се не може покренути по истеку шест месеци од дана сазнања за повреду обавезе и учиниоца, односно дванаест месеци од дана када је повреда учињена. Студент одговара за повреду обавезе која је у вријеме извршења била утврђена општим актом високошколске установе.

VI СТАЛНО СТРУЧНО ОБРАЗОВАЊЕ И УСАВРШАВАЊЕ

Члан 176.

Паневропски универзитет најмање сваке пете године на одговарајући начин саопштава нова достигнућа у науци и струци.

Паневропски универзитет по потреби организује и стручно усавршавање и образовање из појединих области.

Садржај и начин реализације програма стручног образовања и усавршавања доноси Сенат.

VII ПРИЗНАВАЊЕ СТРАНИХ ВИСОКОШКОЛСКИХ ИСПРАВА

Члан 177.

Паневропски универзитет врши признавање стране високошколске исправе ради наставка образовања имаоца исправе у систему високог образовања Паневропског универзитета из научних области за које је универзитет матичан и у складу са врстом студија за који је регистрован.

У поступку признавања стране високошколске исправе имаоцу исправе се утврђује право на наставак почетог високог образовања одн. право на укључивање у одређене нивое високог образовања на студијским програмима организованим на Паневропском универзитету.

Члан 178.

Поступак признавања стране високошколске исправе ради наставка образовања подразумјева сљедеће кораке:

- ☒ вредновање страног студијског програма ради утврђивања правног субјективитета стране установе и педагошког легитимитета установе и студијског програма;
- ☒ вредновање стране високошколске исправе ради утврђивања аутентичности исправе;
- ☒ утврђивање матичности страног студијског програма који је позитивно вреднован;
- ☒ упоређивање матичности страног студијског програма са одговарајућим програмом Паневропског универзитета ради утврђивања усклађености;
- ☒ дефинисање диференцијалног програма у случају утврђивања дјелимичне матичности;

- ☒ Издавање одговарајућег рјешења.

Члан 179.

Да би се извршило вредновање страног студијског програма лице које посједује страну исправу дужно је да достави сљедећу документацију:

- a) овјерену фотокопију дипломе, односно друге стране високошколске исправе која има функцију дипломе;
- b) овјерену фотокопију додатка дипломи (уколико је издат студенту);
- c) превод дипломе, односно друге стране високошколске исправе, овјерен од стране овлашћеног судског тумача;
- d) превод додатка дипломи, овјерен од стране овлашћеног судског тумача;
- e) оригинал преписа положених испита са оцјенама издат од стране високошколске установе, или његову овјерену фотокопију;
- f) превод преписа положених испита са оцјенама, овјерен од стране овлашћеног судског тумача;
- g) наставни план и програм студија, односно студијски програм, било оригинал или са интернет странице стране високошколске установе;
Сажетак студијског програма или наставног плана на изворном (оригиналном) језику странка може одштампати са интернет странице високошколске установе, под условом да је на документу јасно наведен линк са којег је преузет, те да је у питању програм/план по којем је странка студирала.
- h) превод наставног плана и програма, односно студијског програма, овјерен од стране судског тумача;
- i) биографију на једном од језика конститутивних народа Босне и Херцеговине, из које мора бити видљив ток образовања и радно искуство;
- j) доказ о уплати накнаде за трошкове поступка признавања у складу са Правилима о висини накнаде за студирање и цијени услуга;
- k) осталу документацију, по накнадном захтјеву Комисије.

Да би се утврдио правни субјективитет и педагошки легитимитет установе и студијског програма стручне службе факултета и универзитета морају прибавити одговарајуће податке из извора доступних на интернету, из међународних јавних база података и јавних регистара, или од *Агенције за високо образовање Републике Српске, Центар за информисање и признавање страних високошколских квалификација*.

Члан 180.

Правни субјективитет установе подразумјева утврђивање да ли је установа званично судски регистрована као правни субјект у земљи у којој има сједиште према прописима о правном субјективитету те земље;

Педагошки легитимитет подразумева утврђивање педагошког статуса установе у систему акредитације и лиценцирања високошколских установа од стране надлежних органа, као и утврђивање позиције коју установа има на основу тог статуса у систему високог образовања земље.

Утврђивање педагошког легитимитета установе подразумева претходно познавање система високог образовања земље у којој установа има сједиште.

Аутентичност високошколске исправе подразумева утврђивање евентуалног фалсификата исправе која је предочена као оригинал одн. као овјерена копија.

Утврђивање матичности страног студијског програма подразумева утврђивање кључних стручних и професионалних компетенција дипломираних студената на тим установама и утврђивање ужих научних области одн. научних поља у оквирима којих су те компетенције стечене.

Упоређивање степена усклађености матичности представља утврђивање међусобне релације два студијска програма у односу на њихову основну матичност:

- ❑ Студијски програми су међусобно матични уколико се стручне и професионалне компетенције у образовним исходима преклапају више од 80 %, одн. уколико оба програма имају подударне кључне компетенције у образовним исходима.
- ❑ Студијски програми су међусобно дјелимично матични уколико се стручне и професионалне компетенције у образовним исходима преклапају више од 60 %, одн. уколико оба програма имају у већем дијелу подударне кључне компетенције.

Дјелимична матичност може да буде последица застарјелости неког од студијских програма или усмјереност на различите образовне профиле у оквиру исте струке.

- ❑ Студијски програми нису матични уколико је преклапање стручних и професионалних компетенција студената мање од 50 %, што је последица позиционирања тих студијских програма у различитим ширим научним областима одн. у удаљеним научним пољима исте научне области.

Дјелимична матичност подразумева усклађивање програма тако што студенти надокнађују недостајуће кључне стручне и професионалне компетенције полагањем диференцијалног студијског програма.

Члан 181.

Вредновање студијског програма је процес у којем се на основу информација о страниј високошколској установи на којој се изводи студијски програм и информација о систему образовања у земљи у којој је стечена страна диплома, утврђују кључне компетенције и исходи образовања студијског

програма. У процесу вредновања се такође утврђује и врста и ниво студија којег је студент завршио, стручни, академски или научни назив и права која та исправа даје њеном имаоцу у земљи у којој је стечена, постигнута знања и вјештине, услови уписа на студијски програм и садржај студијског програма.

На основу сазнања добијених вредновањем студијског програма врши се идентификација састава програма у односу на уже и шире научне области које се изучавају, као и друге чињенице од значаја за признавање.

Признавање стране високошколске исправе је процес проналажења одговарајућег образовног еквивалента у домаћем систему високог образовања са становишта врсте и нивоа студија, као и са становишта стручне и професионалне подударности образовних исхода.

Једном извршено позитивно вредновање одређеног страног студијског програма важи за све наредне случајеве када је ријеч о истом студијском програму.

Члан 182.

Наставно-научно вијеће факултета именује сталну ***Комисију за признавање испита и вредновање студијских програма*** која се састоји од три члана и два замјеника, водећи рачуна да именовани чланови представљају све студијске програме на факултету.

Комисију за признавање испита и вредновање студијских програма обавља следеће послове:

- ☒ врши вредновање страних и домаћих студијских програма;
- ☒ утврђује матичност страних и домаћих студијских програма;
- ☒ врши упоређивање матичности студијских програма других високо-школских установа са одговарајућим програмом Паневропског универзитета ради разграничења програма на матичне, дјелимично матичне и нематичне;
- ☒ доноси мишљење о начину уписа студената са дипломом друге високошколске установе;
- ☒ доноси мишљење о начину преласка студената са друге високошколске установе током студија;
- ☒ дефинише диференцијални програм у првом и другом студијском циклусу;
- ☒ врши признавање страних високошколских исправа ради наставка школовања;
- ☒ врши признавање појединачних испита;

- ☒ припрема издавање одговарајућих рјешења за наведене случајеве.

Члан 183.

На сједницама Комисије води се записник. Записник води административни радник факултета који уједно обавља и стручне послове припреме сједница, обезбјеђења документације за вредновање и признавање, те израду нацрта рјешења.

Члан 184.

Комисија за признавање испита и вредновање студијских програма утврђује правни субјективитет установе провјером судских регистрационих података, вјеродостојност исправе провјером акредитације и/или лиценцирања високошколске установе која је издала ту исправу у регистру лиценцираних високошколских установа земље поријекла, те формалну исправност и ваљаност исправе у смислу уочавања фалсификата.

У поступку упоређивања матичности студијских програма Паневропског универзитета са програмом у оквиру којег је стечена страна високошколска исправа ради наставка образовања, Комисија врши вредновање страних студијских програма у оквирима којих је издана страна високошколска исправа те упоређујући их са студијским програмима Паневропског универзитета утврђује постојање еквивалентног програма, као и степен усклађености програма кроз додјелу **атрибута матичан, дјелимично матичан и нематичан.**

Једном извршено позитивно вредновање студијског програма важи за све наредне случајеве.

Члан 185.

Декан факултета доноси рјешење о захтјеву за признавање стране високошколске исправе на основу образложеног приједлога *Комисије за признавање испита и вредновање студијских програма*. Рјешење потписују и чланови комисије.

Рјешење о признавању високошколске исправе ради наставка образовања садржи: годину студија, семестар, положене испите и извршене друге школске обавезе на страниј високошколској установи, те степен и студијски програм који се признаје на Паневропском универзитету ради наставка школовања. Рјешење може да садржи и диференцијални програм којег студент мора да заврши да би у продужетку школовања на Паневропском универзитету стекао диплому.

Против овог рјешења студент може да поднесе приговор Сенату

Паневропског универзитета у року од 15 дана од пријема рјешења.

Одлука Сената по основу приговора је коначна у управном поступку

VIII ЕВИДЕНЦИЈЕ И ЈАВНЕ ИСПРАВЕ

Члан 186.

На Паневропском универзитету одн. на његовим организационим јединицама воде се следеће **евиденције**:

- **матична књигу студената** за академске и струковне студије првог циклуса, академске студије другог циклуса и академске студије трећег циклуса;
- **регистар уз матичну књигу студената;**
- **студентски досије;**
- **евиденција о издатим јавним исправама** (дипломама, увјерењима о дипломирању и додацима дипломи);
- **евиденција о испитима;**
- **евиденцију о признатим страним високошколским квалификацијама;**
- **евиденцију о извршеним еквиваленцијама раније стечених звања са новим звањима;**
- **друге евиденције** које пропише Министарство;

Документација из прописаних евиденција се трајно чува.

Подаци из евиденција користе се тако да се објезбјеђује заштита идентитета студената.

Општи подаци о студенту у матичну књигу студената првог, другог и трећег циклуса студија уносе се најкасније 30 дана након уписа, а подаци о оцјенама седам дана након полагања испита.

Ближи подаци о садржају појединих евиденција и начину обраде и раду са евиденцијама регисани су Правилником о садржају и начину вођења евиденције коју води високошколска установа који прописује Министарство.

Подаци из евиденција из овог правилника могу се обрађивати и електронски.

Члан 187.

На основу података из евиденције, Паневропски универзитет, те Факултети и Академије у саставу универзитета одн. друге организационе јединице у саставу Паневропског универзитета које су овлаштене од стране Паневропског универзитета воде и издају, јавне исправе, у складу са Законом.

Јавне исправе на Универзитету су:

1. студентска књижица - индекс,
2. диплома о стеченом звању,
3. додатак дипломи,
4. увјерење о положеним испитима,
5. увјерење о стеченом звању,
6. увјерење о еквиваленцији раније стеченог звања са новим звањем,
7. увјерење о завршеном програму цјеложивотног учења,
8. рјешење о академском признавању квалификација,
9. сертификат о завршеном кратком програму студија и стеченим компетенцијама.

Паневропски универзитет издаје јавне исправе на једном од службених језика и службених писама Републике Српске.

Када се настава остварује на неком од свјетских језика, јавне исправе се издају на обрасцу који је штампан двојезично на једном од службених језика у Републици Српској, као и на језику и писму на којем се изводи настава.

Додатак дипломи се издаје на неком од службених језика Републике Српске и на енглеском језику уколико то студент захтијева.

На захтјев студента Универзитет издаје јавну исправу о савладаном дијелу студијског програма која садржи податке о нивоу, природи и садржају студија, као и постигнуте резултате.

Члан 188.

Дипломе и додатак дипломи **потписује** Ректор Паневропског универзитета и Декан факултета у саставу Паневропског универзитета, а овјеравају се сувим жигом.

Члан 189.

Паневропски универзитет издаје дупликат јавне исправе, после проглашења оригиналне јавне исправе неважећом у "Службеном гласнику Републике

Српске", на прописаном обрасцу, на основу постојеће евиденције и у складу са Законом. На новој дипломи се ставља ознака да се ради о дупликату дипломе, која је издата послјије проглашења оригинала дипломе неважећом.

Јавна исправа из става 1. овог члана има значај оригиналне јавне исправе.

Члан 190.

Паневропски универзитет, оглашава ништавом диплому о стеченом академском називу магистра наука ако утврди да магистарска теза није резултат самосталног научног рада.

Паневропски универзитет, оглашава ништавом диплому о стеченом научном степену доктора наука, ако утврди да докторска дисертација није резултат самосталног научног рада кандидата односно да не представља оригинални научни резултат и допринос у одређеној научној области

Паневропски универзитет је сва питања везана за плагијаризам детаљно дефинисао и нормирао у оквиру Правилника о плагијаризму Паневропског универзитета којим се ближе утврђују повреде критеријума коректног академског писања, остали облици преваре у научно-истраживачком раду, научно недолична понашања у области академског писања и научно-истраживачког рада, мјере и поступци за спречавање и предупредивање ових појава, санкције које ће универзитет примјенити према носиоцима ових појава, одговорност органа универзитета, одговорност носиоца универзитетских функција, академског особља и студената за предупредивањем и спречавањем ових појава, као и остала питања из ове области.

Члан 191.

Иницијативу за оглашавањем ништавим диплома стечених на Паневропском универзитету, може поднети Ректор Паневропског универзитета по службеној дужности, те други органи, организације, високошколске установе и заинтересована лица.

Иницијатива мора бити образложена.

Сенат разматра иницијативу и у случају да је иницијатива основана Ректор именује комисију од пет наставника из одговарајуће научне области.

Комисија разматра иницијативу и подноси Сенату универзитета извештај.

Ако комисија утврди да магистарска теза није резултат самосталног рада, односно докторска дисертација не представља оригиналан научни резултат и допринос у одређеној научној области, Сенат доноси одговарајућу одлуку

и диплома се оглашава ништавом.

IX АКАДЕМСКО ОСОБЉЕ УНИВЕРЗИТЕТА

1. Звања наставника и сарадника

Члан 192.

Образовну и научну дјелатност на Паневропском универзитету обављају **наставници и сарадници** одређени да испуњавају визију, мисију и циљеве Паневропског универзитета, који поштују клаузулу о недискриминацији, поштују слободу образовног и научног стваралаштва, право на слободно и критичко мишљење и слободу говора, аутономију дјелатности и неповредивост простора Универзитета, који прихватају педагошке принципе на којима је заснован рад на Универзитету, специфичне методе наставно-едукативног процеса које се примјењују на Универзитету, специфичне начине процјене знања и оцјењивања студената који се примјењују на Универзитету, који прихватају да њихов рад буде предметом објективног процјењивања и евалуације, који прихватају права и обавезе што призилазе из Статута универзитета и осталих општих аката донесених на Универзитету, који прихватају и све наставне и остале ваннаставне обавезе које произилазе из уговорног односа са Универзитетом, кодекс наставничке етике који се примјењује на Универзитету, те који сматрају да су одговорни како за квалитет и ниво знања који преносе студентима тако и за степен пролазности студената.

Члан 193.

Научно-наставна звања на Паневропском универзитету јесу: доцент, ванредни професор и редовни професор.

Звање наставника страног језика на Паневропском универзитету је лектор и наставник страног језика и вјештина.

Сарадничка звања на Паневропском универзитету јесу: асистент, виши асистент и лектор.

Сенат Паневропског универзитета може да додијели на приједлог научно-наставног вијећа факултета или друге организационе јединице звање **професора емеритуса** пензионисаном редовном професору који се посебно истакао својим научним радом, стекао међународну репутацију и постигао резултате у обезбјеђивању наставно-научног кадра у области за коју је изабран.

Професор емеритус може учествовати у извођењу наставе на другом и трећем циклусу, учествовати у изради истраживачких пројеката и бити члан

комисије за избор у звања, бити члан комисије за одбрану мастер рада и докторске дисертације а не може бити одређен за одговорног наставника.

Професор емеритус може остваривати права у том звању најкасније до навршене 75. године.

Услови и начин стицања звања професора емеритуса прецизније се дефинишу *Правилником о условима, начину стицања и додјеле почасних звања, признања и награда на Паневропском универзитету.*

Члан 194.

Приликом избора у звање узимају се у обзир само резултати остварени у посљедњих пет, односно шест година, у зависности од трајања посљедњег изборног периода.

Избор у звање наставника на високошколској установи заснива се на оствареним и мјерљивим резултатима рада кандидата, који се вреднује у оквиру следећих елемената:

☒ обавезни услови:

- ☐ наставни рад и доказане наставничке способности,
- ☐ научноистраживачки рад;

☒ допунски услови:

- ☐ стручно-професионални допринос,
- ☐ допринос академској и широј заједници,
- ☐ сарадња са другим високошколским, научноистраживачким институцијама у земљи и иностранству.

Критеријуми за остваривање допунских услова дефинисани су у Правилнику о Условима за избор у научно-наставна, умјетничко-наставна, наставна и сарадничка звања којег доноси Министар.

2. Услови за стицање звања наставника и сарадника

Члан 195.

Звање доцента може да стекне лице које има:

- ☐ научни степен доктора наука из одговарајуће научне области;
- ☐ најмање три (3) научна рада из области у којој се бира објављена у научним часописима и зборницима са рецензијом од којих је најмање један објављен у научном часопису међународног значаја или научном скупу међународног значаја;

- 📖 показане наставничке способности.

Доцент се бира на период од пет година, са могућношћу једног поновног избора

Члан 196.

Звање ванредног професора може да стекне лице које има:

- 📖 проведен најмање један изборни период у звању доцента;
- 📖 најмање пет (5) научних радова из области за коју се бира, објављених у научним часописима и зборницима са рецензијом након избора у звање доцента;
 - најмање један научни рад објављен у истакнутом научном часопису међународног значаја, након избора у звање доцента, и
 - најмање један научни рад објављен у научном часопису међународног значаја или научном скупу међународног значаја, након избора у звање доцента;
- 📖 има најмање једну научну монографију (са ИСБН бројем) из научне области за коју се бира или универзитетски уџбеник (са ИСБН бројем);
- 📖 доказане наставничке способности кандидата, а доказом се сматра:
 - позитивна оцјена високошколске установе, или
 - позитивна оцјена педагошког рада у студентским анкетама током цјелокупног претходног изборног периода;
- 📖 да је био члан комисије за одбрану мастер или магистарског рада или докторске дисертације, или успјешно реализовано менторство кандидата на другом или трећем циклусу студија
- 📖 доказ да је остварио најмање један од три допунска услова

Ванредни професор се бира на период од шест година, са могућношћу једног поновног избора.

Члан 197.

Звање редовног професора може да стекне лице које има:

- 📖 проведен најмање један изборни период у звању ванредног професора;
- 📖 најмање осам научних радова из области за коју се бира објављених у научним часописима и зборницима са рецензијом, након стицања

звања ванредног професора;

- најмање један научни рад објављен у истакнутом научном часопису међународног значаја, након избора у звање ванредног професора
- најмање два научна рада објављена у научном часопису међународног значаја или научном скупу међународног значаја, након избора у звање ванредног професора;

📖 има цитираност научних радова;

📖 има најмање двије публикације из научне области за коју се бира (са ИСБН бројем) које се категоришу као научна монографија или универзитетски уџбеник;

📖 доказане наставничке способности кандидата, а доказом се сматра:

- позитивна оцјена од високошколске установе, или
- позитивна оцјена педагошког рада у студентским анкетама током цијелокупног претходног изборног периода;

📖 да је био члан комисије за одбрану мастер, магистарског рада или докторске дисертације, или има успјешно реализовано менторство кандидата на другом или трећем циклусу студија;

📖 доказ да је остварио најмање два од три допунска услова.

Редовни професор се бира на неодређено вријеме

Члан 198.

Звање асистента може да стекне лице које има завршен први циклус студија у одговарајућој области са најмање 240 ECTS бодова и најнижом просјечном оцјеном осам (8) или еквивалент. Асистент се бира на на период од четири године без могућности поновног избора.

Звање вишег асистента може да стекне лице које

📖 има завршен степен другог циклуса са најнижом просјечном оцјеном и на првом и на другом циклусу студија од 8,0.

📖 има научни степен магистра наука у одговарајућој области са најнижом просјечном оцјеном на основном студију и постдипломском студију 8,0 или еквивалент

Виши асистент се бира на период од пет година, са могућношћу једног поновног избора.

Звање лектора страног језика може да стекне лице које има објављене стручне и научне радове и има:

- 📖 има завршен степен другог циклуса са најнижом просјечном оцјеном и на првом и на другом циклусу студија од 8,0 односно кандидат који има научни степен магистра наука.
- 📖 има научни степен магистра наука у одговарајућој области са најнижом просјечном оцјеном на основном студију и постдипломском студију 8,0 или еквивалент.

Лектор се бира на период од пет година, са могућношћу једног поновног избора.

За **наставника страног језика и вјештина** може бити биран кандидат који има:

- 📖 завршен други циклус студија у одговарајућој области са најнижом просјечном оцјеном и на првом и на другом циклусу студија 8,0 или еквивалент или научни степен магистра наука у одговарајућој области са најнижом просјечном оцјеном и на основном и на постдипломском студију 8,0 или еквивалент и
- 📖 објављена најмање два стручна или научна рада.

Наставник страног језика и вјештина се бира на период од пет година, са могућношћу једног поновног избора.

Наставник страног језика и вјештина се бира по истој процедури као и лектор одн. виши асистент.

Члан 199.

Приликом избора у научно-наставна звања узима се у обзир и вредновање наставничких способности у оквиру система квалитета универзитета.

Члан 200.

Истакнути научник или стручњак одн. експерт може бити позван на Паневропском универзитету да учествује као **стручни сарадник** у остваривању дијела наставе на предмету.

За потребе реализације дијела практичне наставе која се реализује на универзитету или ван универзитета, може бити ангажовано лице које је запослено у правном лицу са којим високошколска установа има закључен споразум о сарадњи

Начин избора и вријеме трајања избора стручних сарадника, као и остала питања везана за ангажман стручних сарадника регулише се ближе Правилником о стицању академских звања и заснивању радног односа академског особља Паневропског универзитета.

Члан 201.

Наставник или сарадник који је правоснажном пресудом осуђен за кривично дјело против полног интегритета, фалсификовања јавне исправе коју издаје високошколско-школска установа или примања мита у обављању послова у високошколској установи, као и лице које је теже прекршило кодекс професионалне честитости у складу са Законом о високим образовањем, не може бити бирано у звање наставника, односно сарадника на Паневропском универзитету.

3. Избор у звање академског особља

Члан 202.

Сенат универзитета доноси годишњи план избора у звања на основу приједлога листа одговорних наставника чланица универзитета.

Годишњи планови избора у звања доносе се најкасније осам мјесеци прије почетка академске године. У складу са годишњим планом Паневропски универзитет расписује конкурсе за избор у звања.

За одговорне наставнике и сараднике на универзитету предлажу се наставници и сарадници који имају избор у одговарајуће звање у складу са законом.

У приједлогу листе одговорних наставника и сарадника за сваког наставника и сарадника обавезно се наводи трајање изборног периода.

Високошколска установа дужна је да спроведе процедуре избора у звања у року од шест мјесеци од дана расписивања конкурса, а уколико конкурс за избор у звање из објективних разлога није окончан у року, високошколска установа је дужна да исти оконча најкасније два мјесеца након истека рока.

Члан 203.

Наставници и сарадници **бирају се у звање**, или у виша звања или се поновно бирају у исто звање у складу са Законом о високом образовању, Законом о раду, Правилником о стицању академских звања и заснивању радног односа академског особља Паневропског универзитета, Правилником о организацији рада и систематизацији радних места на Паневропском универзитету и Правилником о радним односима.

Наставници и сарадници бирају се на **изборни период** који је регулисан Законом о високом образовању. Наставник страног језика и вјештина бира се на период од 5 (пет) година са могућношћу поновног избора. Приликом избора у исто или више звање узима се у обзир испуњење услова у времену од последњег избора.

Члан 204.

Наставник и сарадник имају право на мировање рокова за избор у академска звања и на мировање права и обавеза из радног односа у вријеме док обављају дужност проректора на Паневропском универзитету или док обављају другу јавну функцију.

Наставнику или сараднику који се налази на породичком одсуству или је спријечен за рад по основу боловања дужем од шест мјесеци, изборни период се на лични захтјев продужава за то вријеме.

Наставнику и сараднику, на лични захтјев, сенат универзитета на приједлог Научно-наставног вијећа факултета, може одобрити плаћено одсуство у трајању од једне школске године ради научног, умјетничког или стручног рада или усавршавања.

Наставнику и сараднику, на лични захтјев, сенат на приједлог Научно-наставног вијећа факултета, може одобрити неплаћено одсуство у трајању од најдуже четири године ради даљег усавршавања, у складу са статутом високошколске установе.

Члан 205.

Поступак стицања научно-наставних и сарадничких звања, избора у звање, ангажовања академског особља са других високошколских установа и заснивања радног односа, избор наставника страних језика и вјештина, те ангажовање истакнутих научника или стручњака, ближе се регулише Правилником о стицању академских звања и заснивању радног односа академског особља Паневропског универзитета;

Члан 206.

Кандидат за избор у научно-наставно звање, који се први пут бира и који раније није изводио наставу у високошколским установама, дужан је да пред комисијом коју формира Научно-наставно вијеће факултета одржи предавање из наставног предмета уже научне области за коју је конкурисао. Универзитет је дужан да јавно огласи вријеме одржавања овог предавања.

Члан 207.

Избор академског особља врши се на основу **јавног конкурса**. Сенат универзитета расписује конкурс **за избор у звање**, или у виша звања или поновни избор у исто звање наставника и сарадника на приједлог Наставно-научног вијећа факултета у складу са годишњим планом избора у звања.

Конкурс за избор наставника и сарадника у виша звања или поновни избор у исто звање објављује се најкасније шест **(6)** мјесеци прије истека периода на који је наставник односно сарадник биран.

Избор у звање наставника и сарадника Паневропски универзитет обавља најкасније у року од шест **(6)** мјесеци од дана објављивања конкурса. У случају да процедура избора академског особља није завршена у наведеном року, неће се покретати поступак раскида уговора о раду са академским особљем из претходног става, до окончања поступка избора.

Наставници и сарадници којима је истекао изборни период могу учествовати у наставном процесу као одговорни наставници и сарадници, најдуже два мјесеца након истека изборног периода.

Члан 208.

Конкурс из претходног члана садржи сљедеће елементе: назнаку уже научне области и наставничког звања за које се расписује, опште и посебне услове које кандидат треба да испуни, назнаку о врсти радног ангажовања одн. радног односа, рок за пријављивање и документа која кандидат прилаже као доказ да испуњава услове. Конкурс може да садржи и друге додатне елементе

Кандидат обавезно мора да приложи сљедећа документа: своју биографију, оригиналне или овјерене преписе диплома, списак радова и саме радове који су услов за избор у звање. Конкурсом се од кандидата могу тражити и други додатни документи.

Конкурс је отворен **15** дана од дана објављивања.

Кандидате који уз пријаву нису поднијели потребну документацију Ректор ће по истеку рока за завршетак процедуре писмено обавјестити да њихови захтјеви неће бити разматрани.

Члан 209.

Научно-наставно вијеће факултета у року од **8** дана по завршетку конкурса именује *Комисију за процјену кандидата*.

Комисија се састоји од најмање три наставника из научног поља, од којих је

најмање један из уже научне области за коју се наставник, односно сарадник бира, од којих најмање један члан комисије мора бити у радном односу на другој високошколској установи.

Чланови комисије су у истом или вишем звању од звања у које се кандидат бира.

Члан 210.

Извјештај комисије о резултатима расписаног конкурса и пријављеним кандидатима садржи: биографске податке, преглед и мишљење о досадашњем научном одн. стручном раду сваког пријављеног кандидата и о наставном раду кандидата, податке о објављеним радовима, мишљење о испуњавању других услова утврђених Законом о високом образовању, те испуњавање других елемената прописаних Правилником о стицању академских звања и заснивању радног односа академског особља Паневропског универзитета и овим Статутом.

Комисија за процјену кандидата даје приједлог за избор одређеног кандидата у звање наставника одн. сарадника у складу са расписаним конкурсом.

Комисија је дужна да извјештај о пријављеним кандидатима достави Ректору у року од **30** дана од дана пријема рјешења о именовању.

Члан 211.

Избор кандидата у звања наставника и сарадника обавља Сенат универзитета, на основу извјештаја Комисије за процјену кандидата, приједлога Научно-наставног вијећа Факултета и мишљења Вијећа одговарајуће научне области. Одлука о избору у звање доноси се већином гласова укупног броја чланова сената.

Ректор је дужан да у року од 8 дана од дана доношења одлуке обавјести све учеснике конкурса о резултату конкурса.

Кандидат може поднијети захтјев за преиспитивање одлуке о избору у научно-наставно звање, Сенату универзитета, у року од 15 дана од дана пријема обавјештења о одлуци сената. Одлука сената, по захтјеву за преиспитивање, је коначна и против исте се може покренути управни спор.

Члан 212.

Рјешење о избору наставника страних језика и вјештина и рјешење о ангажовању истакнутог научника одн. стручњака са дефинисаним програмом ангажовања доноси Ректор универзитета на приједлог Управног

одбора универзитета. Наставно-научна вијећа факултета или Сенат универзитета могу да поднесу Управном одбору иницијативу за ангажовање истакнутих научника одн. стручњака.

Ангажовање лица из претходног става врши се у складу са Законом о раду и Правилником о стицању академских звања и заснивању радног односа академског особља Паневропског универзитета.

За ангажовање ових лица се не расписује јавни конкурс осим уколико ова лица заснивају радни однос.

4. Заснивање радног односа и ангажовање академског особља

Члан 213.

Академски радници обављају креативне послове највише сложености који се односе на наставни процес, консултантски рад са студентима, припреме за наставу, те процес евалуирања знања и постигнућа студената у свим планираним облицима и планираним роковима на предметима на којима су распоређени као одговорно академско особље у складу са овим Статутом и законским прописима који регулишу област високог образовања.

Академски радник обавља и научно-истраживачки одн. научно-публицистички рад у матичним подручјима на којима има избор, те активности везане за објављивање резултата рада.

Академски радник ће обавезе из претходног става извршавати у оквирима оптеречења дефинисаних стандардима за акредитацију и Правилника о расподјели Паневропског универзитета.

Специфичан режим посла академског радника подразумева транспарентан рад у учионицама, кабинетима, лабораторијама, библиотеци и код куће, рад у академским и стручним комисијама и другим радним тијелима Паневропског универзитета, рад на научним и стручним пројектима, те учешће на научним и стручним скуповима.

Члан 214.

Сенат утврђује листу одговорних наставника и сарадника за извођење наставе у наредној академској години најкасније мјесец дана прије почетка академске године коју је високошколска установа дужна да јавно објави.

Члан 215.

Академско особље заснива радни однос на Паневропском универзитету са пуним или са непуним (скраћеним) радним временом на одређено или на неодређено вријеме.

На студијским програмима из области медицинских и здравствених наука, наставници клиничких грана медицинских наука, који су на високошколској установи у радном односу са непуним радним временом, а имају закључен уговор о раду са пуним радним временом са здравственом установом која је наставна база високошколске установе, сматрају се наставницима са пуним радним временом.

Паневропски универзитет на основу листе одговорних наставника и сарадника ангажује недостајуће наставнике и сараднике који имају избор у звање, са других универзитета из БиХ или иностранства, уз обавезу да наставни процес организује на квалитетан, рационалан и ефикасан начин. Универзитет доноси акт о преузимању звања гостујућег наставника или сарадника након прибављања документације о избору на другој високошколској установи.

Уколико је избор у звање ангажованог наставника извршен на појединачном предмету, Паневропски универзитет доноси акт о нивелацији и еквиваленцији избора у звање према ужим наставним областима у складу са Законом о високом образовању и овим Статутом.

Ангажовани наставници могу да буду одређени за одговорне наставнике на Паневропском универзитету.

Члан 216.

Наставнику престаје радни однос на високошколској установи на крају академске године у којој је навршио 68 година живота.

редовни професор може бити уговорно ангажован у настави до годину дана, на приједлог сената високошколске установе, уколико по претходно расписаном конкурс у није изабран одговарајући кандидат, са могућношћу продужења до краја академске године у којој је навршио 70 година живота по истој процедури.

Лице пензионисано у складу са прописима Федерације БиХ, Брчко Дистрикта БиХ или друге државе не може изводити наставу на високошколским установама у Републици.

Пензионисани наставници у звању редовног професора могу бити чланови комисија за одбрану мастер односно магистарског рада и докторске дисертације до навршене 75. године.

Члан 217.

Наставник, односно сарадник високошколске установе може закључити уговор о допунском раду на другој високошколској установи у складу са

одредбама Закона о раду.

Послови које радник обавља код другог послодавца не смију да ремете распоред радних обавеза, као ни да умање предвиђени квалитет и обим послова које академски радник има на Паневропском универзитету у складу са општим актима Паневропског универзитета.

Процедура давања саласности за допунски рад наставника и сарадника Паневропског универзитета на другим високошколским установама регулише се Правилником о стицању академских звања и заснивању радног односа академског особља Паневропског универзитета;

Члан 218.

Паневропски универзитет може отказати академском раднику уговор о раду у следећим случајевима:

- ☒ ако радник изврши тежу повреду радне обавезе у складу са Законом о раду, за дјело које је у вријеме када је почињено општим актима Паневропског универзитета предвиђено као повреда радне обавезе и за које је предвиђена мјера за повреду радне обавезе,
- ☒ ако академски радник грубо нарушава углед високошколске установе,
- ☒ ако је наставник или сарадник правоснажном пресудом осуђен за кривично дјело против полног интегритета, фалсификовања јавне исправе коју издаје високошколска установа или примања мита у обављању послова у високошколској установи.
- ☒ ако закључи уговор о допунском раду одн. академском ангажовању на другој високошколској установи без знања Паневропског универзитета;
- ☒ ако приликом евалуације квалитета на предметима на којима је распоређен као одговорни наставник добије лошу одн. негативну оцјену у складу са Правилником о осигурању квалитета Паневропског универзитета;
- ☒ у случају да својим понашањем теже крши одредбе Кодекса академске етике Паневропског универзитета, а нарочито кодекс академске честитости, истраживачке честитости и наставничке честитости;
- ☒ ако је теже прекршио кодекс професионалне честитости у складу са Законом о високом образовању,
- ☒ због других тежих повреда кодекса академске и професионалне честитости због којих не може бити биран у звање наставника,

односно сарадника и недостојан је да обавља професију академског радника,

- ☒ ако се из економских, организационих и техничких разлога укаже потреба за престанком рада академског радника под условом да послодавац не располаже другим одговарајућим радним мјестима на које би радник могао бити распоређен;
- ☒ ако академски радник с обзиром на своје стручне и радне способности не може успјешно извршавати обавезе из овог Уговора,
- ☒ ако радник има неоправдан изостанак у трајању од 3 дана у току календарске године.

Академска честитост у складу са Законом о високом образовању подразумева истраживачку честитост у планирању, спровођењу и објављивању резултата истраживања, наставничку честитост у менторству, раду са студентима и другим сарадницима у настави, односно професионалност која се огледа у поштовању међународних академских норми, закона и достојанства особе.

Повреде истраживачке честитости су неетичке праксе приликом спровођења и објављивања резултата истраживања као што су плагирање, измишљање, кривотворење, злоупотреба ауторства, двоструке публикације, селективно извјештавање.

Повреде наставничке честитости огледају се у неетичким праксама приликом рада са студентима и наставницима као што су неизвршавање наставничких обавеза, нарушавање достојанства личности, укључујући застрашивање, уцјењивање, примање мита и изнуђивање економске користи.

Академски радник има право на отказни рок у складу са Правилником о раду Паневропског универзитета осим у случају теже повреде радне обавезе.

Члан 219.

У случају да академски радник који је закључио уговор о раду на неодређено вријеме, не буду изабран у исто или више звање, покренуће се поступак раскида уговора о раду у складу са одредбама Закона о високом образовању. Обавеза спровођења поновног избора престаје након што наставник буде изабран у звање редовног професора на универзитету.

5. Права, обавезе и одговорности наставника и сарадника

Члан 220.

Академско особље Паневропског универзитета ужива **слободу говора** и има право да испитује и тестира примљено знање и да нуди нове идеје и контроверзна или непопуларна мишљења, а да се тиме не излаже опасности од губитка запослења, или губитка других привилегија које ужива у оквиру Универзитета.

Академско особље има право на **слободу организовања** и окупљања у складу са законом.

Члан 221.

У погледу осталих права, обавеза и одговорности из радног односа академских радника и других запослених на Паневропском универзитету примјењује се Закон о радним односима, Закон о високом образовању, одредбе овог Статута и одредбе осталих општих аката донесених на Универзитету.

Међусобни односи наставника и сарадника са Универзитетом у погледу права и обавеза који произилазе из радног односа регулишу се **Уговором о раду** којег у виду појединачног правног акта склапају Универзитет као послодавац и наставник одн. сарадник као послопримац.

Члан 222.

Обавезе академског радника су:

- ☑ Да прихвата педагошке принципе на којима је заснован рад на Универзитету и специфичне методе наставно-едукативног процеса које се примјењују на Универзитету, те да за предмете одн. научне области на којима је распоређен разрађује стваралачку примјену тих метода;
- ☑ Да активно ради на дизајнирању и прилагођавању Наставних планова и програма из предмета на које је распоређен у складу са савременим и иновираним научним сазнањима и процесима реформе високог образовања;
- ☑ Да образовну и научну дјелатност на Паневропском универзитету обавља према усвојеном Наставном плану и програму који ће реализовати у виду дијалог система интерактивне наставе са менторским вођењем студента;
- ☑ Да стриктно поштује обавезе према студентима и установи које произилазе из договореног и усвојеног распореда наставних и

испитних активности и рада на Паневропском универзитету, који укључују све планиране наставне и ваннаставне активности, планиране консултације са студентима, те планиране форме евалуације знања и постигнућа студената, што подразумева испуњавање свих квантитативних параметара планиране метрике наставног предмета (*броја часова по свим планираним основама наставног и педагошког рада*) и испоруку свих планираних наставних садржаја студентима.

- ☑ Да прихвата специфичне начине процјене знања и оцјењивања студената који се примјењују на Универзитету, те да их разрађује и прилагођава специфичности предмета на које је изабран;
- ☑ Наставник је у обавези да изврши све планиране облике евалуације знања студената (*предиспитне и испитне обавезе студената и остале специфичне форме евалуације знања и вјештина*) према Наставном програму предмета на који је изабран, Статуту Паневропског универзитета и Правилнику о евалуацији знања и постигнућа студената, те да у коначној оцјени сумира активно знање и вјештине, али и цјелокупан рад и активности студената уложене у савладавању наставног предмета.
- ☑ Да у складу са ресурсима универзитета уводи студенте у научно-истраживачки рад;
- ☑ Да учествује у менторству и одбрамама студентских завршних радова: дипломских и мастер радова и докторских дисертација;
- ☑ Да прихвата да је одговоран, како за квалитет и ниво знања који преноси студентима, тако и за укупну ефикасност студијског процеса одн. за степен пролазности студената,
- ☑ Да прихвата да његов рад буде предметом периодичног објективног процјењивања и евалуације у складу са Правилником о осигурању квалитета на Паневропском универзитету и Правилником о студентском вредновању и анкетирању те законским одредбама које се односе на осигурање квалитета на високошколској установи;
- ☑ Да оствари активну и кооперативну сарадњу са сарадницима ангажованим у настави на предметима на којима је изабран;
- ☑ Да прихвата права и обавезе што призилазе из Статута универзитета и осталих општих аката донесених на Универзитету;
- ☑ Да прихвата и упражњава кодекс наставничке етике који се примјењује на Универзитету;

- ☑ Да прихвата и све остале наставне и ван-наставне обавезе које произилазе из уговорног односа са Универзитетом, као и обавезе учешћа у раду академских и осталих тијела, комисија и органа универзитета као што су учешће у раду катедре, вијећа научних области, наставно-научног вијећа, изборног вијећа, Сената универзитета, и других стручних и академских органа и комисија факултета и универзитета;

Члан 223.

Академски радник се обавезује да ће у периоду у којем је засновао радни однос активно радити на:

- 📖 властитом научном напредовању и стручном усавршавању из области на којима је изабран;
- 📖 на изради одговарајућих извора за учење студената који су прилагођени захтјевима наставних програма и процесима реформе високог образовања у областима на које је изабран;

Члан 224.

Академски портфолио одговорног наставника на изабраним предметима чини:

- 📖 Наставни програм предмета на којима је академски радник изабран за одговорног наставника;
- 📖 Писани извори за учење одн. за самосталан рад студената, који укључују основни уџбеник, скрипту или систематски компендијум извора;
- 📖 Електронска презентација предметних садржаја и остали наставни дигитални извори;
- 📖 Видео снимци предавања уобличени у систем видео-лекција;
- 📖 Аудио извод предавања и основног уџбеника;
- 📖 База испитних питања

Одговорни наставник је дужан да као дио свог академског портфолија на изабраним предметима дефинише испитна питања којих по свим основама не може бити мање од **50** и више од **300** те да студенте на почетку наставе упозна са специфичним захтјевима и методологијом организације наставе, праћења и оцјењивања, карактером и садржином завршног испита, структуром укупног броја поена и начином формирања оцјене.

Члан 225.

Све учионице и остали простори у којима се изводи едукативни процес и наставне активности на универзитету су покривене средствима за видео и аудио аквизицију и дигитализацију података (камере високе дефиниције, студијски микрофони, оптички мрежни прикључци и радне станице за примарну обраду података), што омогућава цјелодневно снимање свих активности. Снимљени садржаји се едитују и обрађују у систему подршке образовању на даљину у Лабораторији за информационо-комуникационе технологије и учење на даљину.

Рад наставника и сарадника у образовном процесу се прати на дневном нивоу реализације планираних педагошких активности према Распореду наставних и испитних активности. Наставници су у обавези да за сваки блок наставе, осталих едукативних активности и испита попуне одговарајући протокол који се доставља у надлежну службу. Рад наставника и сарадника према протоколу се савиђује са снимљеним садржајима и формира извјештај о реализацији наставних и осталих едукативних активности за сваки предмет. Извјештај се просљеђује менаџменту универзитета и службама задуженим за обрачун личних примања радника.

Члан 226.

О појединачним правима, обавезама и одговорностима из радног односа наставника и сарадника одлучује Ректор. Ректор Паневропског универзитета доноси одлуку о **повредама радне обавезе наставника и сарадника** уз претходну консултацију са Наставно-научним вијећем факултета, Управним одбором, директором и Сенатом универзитета.

О појединачним правима, обавезама и одговорностима из радног односа других запослених на Паневропском универзитету одлучује директор.

О појединачним правима, дужностима и одговорностима Ректора одлучује Управни одбор.

Наставници и сарадници одговарају за повреду својих радних и других обавеза из рада као и због грубог нарушавања угледа Паневропског универзитета "АПЕИРОН" у складу са одредбама овог Статута и Правилника о радним односима.

Управни одбор одлучује о приговору запослених на одлуке тијела високошколске установе који су у првом степену одлучивали о правима, обавезама и одговорностима запослених из радног односа.

6. Услови и поступак за избор истраживача

Члан 227.

У зависности од показаних резултата у научноистраживачком раду могу се стећи истраживачка звања: истраживач-сарадник и истраживач-виши сарадник и научна звања: научни сарадник, виши научни сарадник и научни савјетник.

Звања утврђена овим законом одговарају звањима утврђеним Законом о високом образовању, и то:

- ☐ звање истраживач-сарадник - звању асистент,
- ☐ звање истраживач-виши сарадник - звању виши асистент,
- ☐ звање научни сарадник - звању доцент,
- ☐ звање виши научни сарадник - звању ванредни професор,
- ☐ звање научни савјетник - звању редовни професор.

Истраживачи у научноистраживачким звањима: научни сарадник, виши научни сарадник и научни савјетник могу учествовати у остварењу дијела наставе на високо-школској установи у складу са Законом о високом образовању.

Услови за стицање научних звања утврђују се Критеријумима за стицање научних звања, које доноси министар науке и технологије.

Научноистраживачко и истраживачко звање може се стећи, у складу са одредбама Закона о научноистраживачкој дјелатности и Критеријума за стицање научноистраживачких звања, у институту, односно на универзитету за научну област за коју универзитет организује други и трећи циклус високог образовања.

Члан 228.

Поступак за стицање научног и истраживачког звања на Паневропском универзитету покреће Институт Паневропског универзитета или Сенат, група научних радника или заинтересовано лице.

Процедура избора у научно-истраживачка звања регулисана је Законом о научноистраживачкој дјелатности.

Х ОРГАНИЗАЦИЈА Паневропског универзитета

1. Опште одредбе

Члан 229.

У зависности од наставно-научних и педагошких захтјева одн. захтјева обима и врсте посла, Паневропски универзитет може основати различите типове организационих јединица у свом саставу и то: **организационе јединице** за остваривање образовне и научно-истраживачке дјелатности, организационе јединице за логистику и функционалне јединице.

Као организационе јединице за **остваривање образовних научно-истраживачких и других едукативних дјелатности** Паневропски универзитет на основним студијима првог и другог циклуса и докторским студијима трећег циклуса организује факултете и/или студијске програме, институте, катедре, одјељења (филијале) и струковне академије.

Организационе јединице за остваривање образовне дјелатности немају својство правног лица. У правном промету наступају под заједничким називом Паневропског универзитета допуњен својим називом и користе печат и штампил универзитета допуњен својим називом.

Као **логистичке организационе јединице** Универзитет организује Ректорат и стручну службу.

Као **функционалне јединице** Универзитет организује:

- 📖 Библиотеку;
- 📖 Лабораторију за информационо-комуникационе технологије и учење на даљину: (*Laboratory for ICT-information & communication technologies & DL-distance learning*);
- 📖 Центар за издавачку дјелатност;
- 📖 *Бусинесс* инкубациони центар;
- 📖 *Business Club*;
- 📖 Центар за осигурање квалитета;
- 📖 Центар за вођење каријере (*Career Guidance Centre*);
- 📖 Центар за односе са јавношћу Универзитета (*Public Relation Centre*);
- 📖 Спортски центар Универзитета (*Sports Centre*).

Паневропски универзитет може образовати и друге организационе јединице (заводе, центре, лабораторије и др.) у свом саставу.

Одлуку о броју и врсти организационих јединица доноси Управни одбор Универзитета.

Ради комерцијализације резултата научноистраживачког и стручног рада Паневропски универзитет може основати самосталне екстерне профитне јединице које имају својство правног лица, као што су научни институти, иновациони центри, центри изврсности, центри за трансфер технологија, пословно-технолошке инкубаторе, научнотехнолошке паркове и друге организационе облике за обављање иновационе дјелатности и комерцијализацију резултата истраживања, у складу са законом.

Одлуку о образовању и регистрацији таквих јединица и структури оснивача доноси Управни одбор Универзитета.

Члан 230.

Иницијативу за оснивањем организационих јединица за остваривање образовне дјелатности разматра Сенат универзитета на приједлог Ректора у складу са овим Статутом.

Одлуком о образовању организационе јединице уређују се послови, овлашћења, унутрашња организација, начин рада, управљање, увођење и начин употребе печата и штамбиља, финансирање и обављање стручно-административних послова организационе јединице, те питања у вези са отварањем трансакционог подрачуна организационе јединице.

Организационе јединице имају Правила о организацији и раду којима се у циљу промоције иницијативе јединица, прецизира на који начин и у ком омјеру јединице имају академска и финансијска овлашћења и преузимају одговорност унутар установе, начин наступа организационих јединица на тржишту, начин располагања новчаним средствима која се остваре на тржишту, путем донација или на други начин.

2. Катедра

Члан 231.

Паневропски универзитет, по потреби наставног процеса, организује катедру.

Катедру чине наставници, сарадници и лаборанти ангажовани на групи предмета који припадају истој катедри.

Катедра се може организовати за најмање једну ужу наставно-научну област под условом да има најмање 3 члана у завању наставника и сарадника у радном односу на Паневропском универзитету са пуним или скраћеним

радним временом, од којих су најмање 2 наставника.

Сенат Паневропског универзитета утврђује уже наставно-научне области и дисциплине које припадају катедри и доноси одлуку о испуњењу услова Катедре из овог Члана.

Члан 232.

Катедра има **руководиоца**, Вијеће катедре и секретара.

Ректор именује руководиоца катедре из наставничког кадра катедре, на период од две године.

Руководилац катедре је по функцији предсједник Вијећа катедре.

Секретара катедре именује руководилац катедре из реда сарадника, на период од две године.

3. Институт

Члан 233.

Паневропски универзитет, по потреби развоја научно-истраживачке дјелатности на универзитету и у складу са Законом о научноистраживачкој дјелатности Републике Српске, може основати институте у саставу универзитета и виртуелне институте.

Институт у саставу универзитета је самостална организациона јединица која обавља научно-истраживачку и истраживачко-развојну дјелатност на Паневропском универзитету, учествује у вођењу и развоју пројеката и научноистраживачког рада, ангажује наставнике са више факултета и катедри и самосталне експерте, те учествује у унапређивању научно-наставног процеса на универзитету. У оквиру Института обављају се поједини послови из научноистраживачке и стручне дјелатности Паневропског универзитета.

Институт користи простор, опрему и друга средства Паневропског универзитета потребна за остваривање научноистраживачких програма и пројеката. Институт такође користи простор опрему и лабораторијску технику установа и других института са којима има склопљене споразуме о научно-истраживачкој пословној и техничкој сарадњи.

Институт Паневропског универзитета има ангажоване истраживаче компетентне за истраживање у матичним научним областима Паневропског универзитета који су запослени са пуним радним временом на универзитету у звању редовног или ванредног професора, као и ангажовани истраживачи, научни сарадници и научни савјетници са научноистраживачким звањима.

Члан 234.

Виртуелни институт је научноистраживачка организациона форма коју уговором оснива Паневропски универзитет и група истраживача са научним звањем ради реализације одређеног научно-технолошког пројекта или реализације специфичног научног рада.

Уговором из претходног става се дефинишу сва битна питања везана за односе између уговорача, међусобна права и обавезе, начин финансирања пројеката или дјелатности, расподела комерцијалних резултата рада, те лице које заступа виртуелни институт.

Члан 235.

Научноистраживачки институт Паневропског универзитета је добио одобрење за рад и уписан у књигу регистра научноистраживачких установа Рјешењем Министарства науке и технологије у Бањој Луци број **06/6-040/050-3/08** од **11.03.2008.** године.

Правилником о унутрашњој организацији научноистраживачког института Паневропског универзитета детаљно је регулисана организациона структура и функције сваке организационе јединице института. Правилник је заведен под Инт. бројем AISER.I-01.00/15, протоколисан под бројем 100/15 од 19.01.2015. год.

Члан 236.

Институт може остваривити дио акредитованих студијских програма у другом и трећем циклусу на Паневропском универзитету.

Студијске програме који се реализују на Институту утврђује Сенат Паневропског универзитета у оквиру *Одлуке о наставном плану и програму факултета и студијских програма на Паневропском универзитету* која се усваја почетком школске године.

Члан 237.

Научноистраживачки институт у саставу Паневропског универзитета је посебна организациона цјелина са правима и обавезама у правном промету и посебним обрачуном резултата пословања у оквиру књиговодства универзитета и у складу са законским прописима. Институт нема статус правног лица.

Рад научноистраживачког института финансира се из прихода остварених

реализацијом научноистраживачких програма и пројеката и других извора.

Члан 238.

Институтом руководи директор. Директор института координира рад института, те заступа институт у саставу универзитета и одлучује о другим питањима од важности за рад института у складу са оснивачким актима института и Законом о научноистраживачкој дјелатности.

Члан 239.

Директора института именује Управни одбор Универзитета, на период од четири године. Директор Института се може разријешити по поступку по коме је и именован.

4. Факултети и студијски програми

Члан 240.

Паневропски универзитет, по потреби наставног и научно-истраживачког рада, може основати **Факултете** као научно-наставне организационе јединице Паневропског универзитета које развијају научно-истраживачки рад као основ наставне дјелатности и представљају скуп акредитованих студијских програма из сродних научних области.

На Паневропском универзитету, даном ступања на снагу овог Статута постоје слиједећи Факултети са кореспондентним студијским програмима првог, другог и трећег циклуса:

01.07.	Факултети/Студијски програми	Факс
01.07.100.	Факултет пословне економије	ФПЕ
01.07.101.	Деканат	ФПЕДек
01.07.103.	Управни одбор	ФПЕУО
01.07.110.	Студијски програм "Предузетнички менаџмент - 180 ECTS"	ФПЕПМ1-180
01.07.115.	Студијски програм "Предузетнички менаџмент - 240 ECTS"	ФПЕПМ1-240
01.07.120.	Студијски програм "Менаџмент банкарства, финансија и трговине - 180 ECTS"	ФПЕБФТ1-180

01.07.125.	Студијски програм "Менаџмент банкарства, финансија и трговине - 240 ECTS"	ФПЕБФТ1-240
01.07.130.	Студијски програм "Менаџмент јавне управе - 180 ECTS"	ФПЕЈУ1-180
01.07.135.	Студијски програм "Менаџмент јавне управе - 240 ECTS"	ФПЕЈУ1-240
01.07.160.	Мастер студијски програм "Предузетнички менаџмент - 120 ECTS" II циклус	ФПЕПМ2-120
01.07.165.	Мастер студијски програм "Предузетнички менаџмент - 60 ECTS" II циклус	ФПЕПМ2-60
01.07.170.	Мастер студијски програм "Менаџмент банкарства, финансија и трговине - 120 ECTS" II циклус	ФПЕБФТ2-120
01.07.175.	Мастер студијски програм "Менаџмент банкарства, финансија и трговине - 60 ECTS" II циклус	ФПЕБФТ2-60
01.07.190.	Докторски студијски програм "ЕКОНОМИЈА-Пословно управљање у логистици - 180 ECTS" III циклус	ФПЕПУЛ3-180
01.07.200.	Факултет правних наука	ФПН
01.07.201.	Деканат	ФПНДек
01.07.203.	Управни одбор	ФПНУО
01.07.210.	Студијски програм "Опште право - 180 ECTS"	ФПНОП1-180
01.07.215.	Студијски програм "Опште право - 240 ECTS"	ФПНОП1-240
01.07.220.	Студијски програм "Пословно право - 180 ECTS"	ФПНПП1-180
01.07.225.	Студијски програм "Пословно право - 240 ECTS"	ФПНПП1-240

01.07.260.	Мастер студијски програм "Опште право - 120 ECTS" II циклус	ФПНОП2-120
01.07.265.	Мастер студијски програм "Опште право - 60 ECTS" II циклус	ФПНОП2-60
01.07.300.	Факултет информатичких технологија	ФИТ
01.07.301.	Деканат	ФИТДек
01.07.303.	Управни одбор	ФИТУО
01.07.310.	Студијски програм "Пословна информатика - 180 ECTS"	ФИТПИ1-180
01.07.315.	Студијски програм "Пословна информатика - 240 ECTS"	ФИТПИ1-240
01.07.320.	Студијски програм "Наставничка информатика - 180 ECTS"	ФИТНИ1-180
01.07.325.	Студијски програм "Наставничка информатика - 240 ECTS"	ФИТНИ1-240
01.07.330.	Студијски програм "Рачунарска мултимедија и графика - 180"	ФИТРМГ1-180
01.07.340.	Студијски програм "Инжењеринг информатичких технологија - 180 ECTS"	ФИТИИТ1-180
01.07.341.	Студијски програм "Инжењеринг информатичких технологија - 180 ECTS" - усмјерење "програмирање и софтверско инжењерство"	ФИТИИТ1-про- 180
01.07.343.	Студијски програм "Инжењеринг информатичких технологија - 180 ECTS" - усмјерење "рачунарска безбједност и заштита информација"	ФИТИИТ1-фор- 180

01.07.345.	Студијски програм "Инжењеринг информатичких технологија - 240 ECTS"	ФИТИИТ1-240
01.07.347.	Студијски програм "Инжењеринг информатичких технологија - 240 ECTS" - усмјерење "програмирање и софтверско инжењерство"	ФИТИИТ1-про- 240
01.07.349.	Студијски програм "Инжењеринг информатичких технологија - 240 ECTS" - усмјерење "рачунарска безбједност и заштита информација"	ФИТИИТ1-фор- 240
01.07.360.	Мастер студијски програм "Пословна информатика- Инжењеринг информатичких технологија - 120" II циклус	ФИТИИТ2-120
01.07.365.	Мастер студијски програм "Пословна информатика- Инжењеринг информатичких технологија - 60" II циклус	ФИТИИТ2-60
01.07.390.	Докторски студијски програм "Информатичке системе у комуникацијама и логистици- 180 ECTS"	ФИТИС3-180
01.07.400.	Факултет здравствених наука	ФЗН
01.07.401.	Деканат	ФЗНДек
01.07.403.	Управни одбор	ФЗНУО
01.07.410.	Студијски програм "Сестринство -180 ECTS"	ФЗНСС1-180
01.07.415.	Студијски програм "Сестринство -240 ECTS"	ФЗНСС1-240
01.07.420.	Студијски програм "Физиотерапија и радна терапија - 180 ECTS"	ФЗНФТ1-180

01.07.425.	Студијски програм "Физиотерапија и радна терапија - 240 ECTS"	ФЗНФТ1-240
01.07.426.	Студијски програм "Физиотерапија - 180 ECTS"	ФЗНФТ1-180
01.07.427.	Студијски програм "Физиотерапија - 240 ECTS"	ФЗНФТ1-240
01.07.430.	Студијски програм "Санитарни инжењеринг - 180 ECTS"	ФЗНСИ1-180
01.07.435.	Студијски програм "Санитарни инжењеринг - 240 ECTS"	ФЗНСИ1-240
01.07.440.	Студијски програм "Лабораторијско-медицински инжењеринг - 180 ECTS"	ФЗНЛМИ1-180
01.07.445.	Студијски програм "Лабораторијско-медицински инжењеринг - 240 ECTS"	ФЗНЛМИ1-240
01.07.450.	Студијски програм "Менаџмент у здравству - 180 ECTS"	ФЗНМ31-180
01.07.455.	Студијски програм "Менаџмент у здравству - 240 ECTS"	ФЗНМ31-240
01.07.460.	Мастер студијски програм "Сестринство - 120 ECTS" II циклус	ФЗНСС2-120
01.07.465.	Мастер студијски програм "Сестринство - 60 ECTS" II циклус	ФЗНСС2-60
01.07.470.	Мастер студијски програм "Санитарни инжењеринг - 120 ECTS" II циклус	ФЗНСИ2-120
01.07.475.	Мастер студијски програм "Санитарни инжењеринг - 60 ECTS" II циклус	ФЗНСИ2-60
01.07.480.	Мастер студијски програм " Менаџмент у здравству - 120 ECTS" II циклус	ФЗНМ32-120

01.07.485.	Мастер студијски програм " Менаџмент у здравству - 60 ECTS" II циклус	ФЗНМ32-60
01.07.500.	Факултет спортских наука	ФСН
01.07.501.	Деканат	ФСНДек
01.07.503.	Управни одбор	ФСНУО
01.07.510.	Студијски програм "Спортски менаџмент - 180 ECTS"	ФСНСМ1-180
01.07.515.	Студијски програм "Спортски менаџмент - 240 ECTS"	ФСНСМ1-240
01.07.520.	Студијски програм "Спортски тренер - 180 ECTS"	ФСНСТ1-180
01.07.525.	Студијски програм "Спортски тренер - 240 ECTS"	ФСНСТ1-240
01.07.530.	"Педагошко-наставни студијски програм у спорту - 240 ECTS"	ФСНСН1-240
01.07.560.	Мастер студијски програм "Спорт у циљаним групама - 60 ECTS" II циклус	ФСНСЦГ2-60
01.07.570.	Мастер студијски програм "Спортски менаџмент - 120 ECTS" II циклус	ФСНСМ2-120
01.07.575.	Мастер студијски програм "Спортски менаџмент - 60 ECTS" II циклус	ФСНСМ2-60
01.07.600.	Факултет филолошких наука	ФФН
01.07.601.	Деканат	ФФНДек
01.07.603.	Управни одбор	ФФНУО
01.07.610.	Студијски програм "Руски језик - 240 ECTS"	ФФНРУ1-240
01.07.620.	Наставно-преводиљачки студијски програм руског језика - 180 ECTS	ФФННПР1-180
01.07.660.	Мастер студијски програм "Руски језик - 60 ECTS"	ФФНРУ2-60

01.07.690.	Докторски студијски програм "Руски језик и књижевност - 180 ECTS"	ФФНРУЗ-180
01.07.700.	Саобраћајни факултет	СФК
01.07.701.	Деканат	СФКДек
01.07.703.	Управни одбор	СФКУО
01.07.710.	Друмски саобраћај и транспорт - 180 ECTS	СФКДСТ1-180
01.07.715.	Друмски саобраћај и транспорт - 240 ECTS	СФКДСТ1-240
01.07.760.	Мастер студијски програм "Саобраћај и транспорт - 120 ECTS"	СФКСТ2-120
01.07.765.	Мастер студијски програм "Саобраћај и транспорт - 60 ECTS"	СФКСТ2-60
01.07.900.	Факултети - у иностранству	ФакЕх
01.07.901.	Деканат	ФехДек
01.07.903.	Управни одбор	ФехУО
01.08.	Одјељења (филијале) - регионална	Одј
01.08.100.	Одјељење у Бијељини	ОдјБљ
01.08.110.	Студијски програм "Предузетнички менаџмент" Бијељина	БљПМ1
01.08.115.	Студијски програм "Менаџмент банкарства, финансија и трговине" Бијељина	БљБФТ1
01.08.120.	Студијски програм "Опште право" Бијељина	БљОП1
01.08.125.	Студијски програм "Пословна информатика" Бијељина	ФИТПИ1
01.08.200.	Одјељење у Новом Граду	ОдјНГ
01.08.210.	Студијски програм "Предузетнички менаџмент" Нови Град	НГПМ1

01.08.215.	Студијски програм "Менаџмент банкарства, финансија и трговине" Нови Град	НГБФТ1
01.08.220.	Студијски програм "Опште право" Нови Град	НГОП1
01.08.225.	Студијски програм "Пословна информатика" Нови Град	НГПИ1

Члан 241.

Органи Факултета су: декан и научно-наставно вијеће факултета.

Декана факултета именује и разрјешава ректор Паневропског универзитета на приједлог Наставно-научног вијећа факултета. Мандат декана траје четири године са могућношћу једног поновног избора на функцију декана.

За декана чланице универзитета може бити именован наставник у научно-наставном звању ванредног или редовног професора, који је запослен са пуним радним временом на универзитету.

Декан представља факултет и одговара за законитост рада факултета, планира и разрађује распореде академског особља ангажованог на студијским програмима који су организовани на Факултету, издаје радне налоге ангажованом академском особљу и стара се о одвијању наставно-научног процеса на Факултету и доноси појединачне акте у складу са законом и статутом Паневропског универзитета.

Декан за свој рад одговара Ректору, Научно-наставном вијећу факултета и другим органима универзитета, у складу са статутом универзитета.

Декан може бити разрјешен дужности прије истека периода на који је именован:

- ☒ ако буде осуђен за кривично дјело које га чини неадекватним за вршење функције декана;
- ☒ ако нестручно или несавјесно вршу функцију декана;
- ☒ ако не извршава задатке предвиђене законом и овим Статутом или прекорачи овлаштења и тиме нанесе штету Паневропском универзитету;
- ☒ због спријечености објективне природе да у дужем времену обавља дужност декана.

Продекана факултета именује и разрјешава декан. Мандат продекана је усклађен са мандатом декана, тако што истеком мандата декану или у случају разрјешења декана прије истека мандата, престаје мандат и продекану.

5. Одјељење (филијала)

Члан 242.

Одјељење (филијала) је дислоцирана организациона јединица која покрива одговарајуће географско подручје у којој је обезбјеђена одговарајућа дозвола за обављање образовних дјелатности за које је Универзитет лиценциран од стране надлежног органа и у којој се организује образовни процес.

Члан 243.

У оквирима одјељења одвија се цјелокупни образовни процес укључујући и полагање испита. Одјељења су и логистички центри за организовање дијела образовног процеса учења на даљину.

Члан 244.

Радам одјељења управља **руководилац одјељења**.

Одјељење може да организује према потреби посла и властиту стручну службу. Одлуку о организовања стручне службе одјељења броју и врсти запослених стручних радника доноси Управни одбор Универзитета.

6. Струковна академија

Члан 245.

Паневропски универзитет може за потребе развоја цјеложивотних студија и сталног стручног образовања и усавршавања да развије одговарајуће **струковне академије** и ван оквира студијских програма за које је добио дозволу за рад.

Универзитет ће струковне академије организовати самостално или у оквиру споразума са другим академијама, универзитетима и универзитетима из земље и иностранства, за које ће пружати кадровске, техничке и организационе услуге.

Члан 246.

Лица која су обухваћена образовним процесом струковних академија немају статус студената. По завршетку струковних образовних циклуса, ова лица ће добити одговарајућа свједочанства/сертификате о завршеном стручном

образовању и усавршавању.

Члан 247.

Наставни планови и програми струковних академија ће се развијати у сарадњи са привредним и струковним коморама, цеховским струковним организацијама у земљи и иностранству те установама за обезбјеђење незапослених лица.

Организацију сваке струковне академије ће на основу одговарајућег елабората потврдити Управни одбор Универзитета, а у доношењу наставног плана и програма ће учествовати стручна тијела академије.

7. Ректорат

Члан 248.

Паневропски универзитет, по потреби посла а ради разматрања и заузимања ставова о питањима из дјелаокруга универзитета може образовати **Ректорат** и **Академски колегијум**.

Ректорат чине: Ректор и проректори.

Колегијум чине Ректорат, Боард декана и Боард директора организационих јединица Паневропског универзитета.

Ректор сазива сједнице Ректората и/или Академског колегијума по потреби ради разматрања питања значајних за рад и функционисање Паневропског универзитета и његових организационих јединица.

Сједница колегија се сазива и на захтјев Управног одбора Паневропског универзитета.

8. Стручна служба

Члан 249.

Паневропски универзитет, по потреби посла, може оснивати **стручне службе**.

Стручну службу чине запослени на Паневропском универзитету који обављају аналитичке, правне, финансијско-рачуноводствене, студентске и друге стручне послове као и запослени који обављају техничке и помочне послове одн. послове одржавања.

Члан 250.

Стручном службом руководи **директор** Паневропског универзитета.

Директор Паневропског универзитета је радник са посебним овлашћењима и одговорностима, који обавља послове утврђене општим актом о систематизацији послова и радних задатака.

9. Функционалне јединице

Члан 251.

Дјелатности функционалних јединице које организује Универзитет су:

📖 **Библиотека** – која врши послове систематског прикупљања библиотекарске грађе из научних области за које је Универзитет матичан и обезбјеђује приступ релевантним електронским стручним медијима и базама података.

Радници библиотеке обезбјеђују ефикасан и транспарентан приступ библиотекарској грађи свим студентима и радницима Универзитета за потребе одвијања студија и за научно-истраживачки рад.

Начин рада библиотеке ближе се регулише Правилима рада библиотеке Паневропског универзитета.

📖 **Лабораторија за информационо-комуникационе технологије и учење на даљину:** (*Laboratory for ICT& DL*) - обезбјеђује функционисање и одржавање информационог система Универзитета укључујући и одржавање WEB портала Универзитета, изградњу образовних садржаја система учења на даљину, развој екстерних пројеката софтверског реинжињеринга, WEB и графичког дизајна, и интернет послова, те подршку имплементацији Универзитета као тестног и едукативног центра.

📖 **Центар за издавачку дјелатност**–обезбјеђује логистичко-документационо-правну подршку у припреми за штампу свих издања Универзитета (*уџбеника и стручних одн. научних књига које се објављују на Универзитету*) у оквиру регистрационих лиценци Универзитета као издавачке куће што укључују и обраду и прибављање ИСБН кодова, те дјелатности штампања и умножавања књига и других публикација у дигиталној штампарији Универзитета.

Центар за издавачку дјелатност ће систематски публиковати дипломске, магистарске и докторске радове студената, наставника и сарадника Универзитета у папирном и електронском издању.

Центар за издавачку дјелатност се стара и о координацији са уредништвима научно-стручних часописа које издаје Паневропски универзитет и штампању одн. дистрибуцији тих часописа.

Начин рада Центра и издавачка дјелатност Паневропског универзитета ближе се регулишу Правилима о раду Центра за издавачку дјелатност.

- **College Business инкубациони центар** - намјењен је за иницијализацију студентских предузетничких пројеката у форми виртуелног бизниса и малог бизниса који има за циљ да за своје академске кориснике обезбједи педагошке радионице у области микропредузетништва, да даје подршку наставном модулу "Иновативно предузетништво у пословним инкубационим центрима" те да за најбоље пројекте обезбједи агрегацију микрофинансијске подршке. Студентски самостални пословни подухвати развијени и управљани од стране студентских група ће бити имплементирани у оквирима инкубационог центра у складу са профилима утврђеним на *Катедри за иновативно предузетништво* Универзитета.
- **Business Club** - као етаблирана организациона јединица Универзитета подстиче неформалне облике културних и пословних веза кроз организацију неформалних и формалних сусрета студената, професора, пословних људи и осталих носилаца друштвеног живота настојећи да омогући креативно посредовање. Различите локалне и међународне асоцијације ће добијати могућност за формалну и неформалну размјену мишљења и идеја кроз клубске активности ВИП - панела и округлих столова.
- **Центар за осигурање квалитета** – надлежан је за осигурање и унапређење квалитета на Универзитету. Центар прати, предлаже, имплементира и контролише примјену Стандарда и смјерница за осигурање квалитета у високом образовању. У оквиру Центра развијају се поступци унутрашњег и вањског вредновања, методе за истраживање различитих аспеката унапређења квалитета у области образовања, прикупљају се, анализирају и обрађују информације свих заинтересованих страна и корисника система. Центар за осигурање квалитета сарађује са свим организационим јединицама, стручним службама Универзитета те представницима студентског тијела Универзитета.
- **Центар за вођење каријере (College Career Guidance Centre)** – развија у оквиру информационог система Универзитета базу података о интелектуалним и професионалним способностима сваког студента, модулима теоријског и практичног знања који су примили и етаблираним вјештинама које су научили, како би се омогућило организовано и систематско посредовање у промоцији

студената Универзитета код најбољих компанија и институција било у организацији радне праксе било у њиховом даљем школовању и запошљавању у земљи и иностранству.

📖 **Центар за односе са јавношћу Универзитета** (*College Public Relation Centre*) – обезбјеђује ангажовање студената на ПР активностима Универзитета у форми интерне праксе. У оквиру овог центра студентима ће бити омогућено уређивања властитог периодичног часописа

📖 **Спортски центар Универзитета** (*College Sport Centre*). обезбјеђује студентима бављење спортским и рекреативним активностима на бази извршених анкета (*фитнесс, тенис, пливање, спортске игре...*) за које Универзитет обезбјеђује материјалну и стручну подршку. Универзитет такође обезбјеђује систематски тренинг и подршку за властите спортске екипе и такмичења.

📖 **Назив и статус Универзитетске клинике / клиничког центра /лабораторије и наставне базе** за студијске програме у области медицинских и биотехничких наука може се додијелити здравственој одн. стручној установи која на основу позитивних законских прописа има статус клинике или клиничког центра, одн. овлашћеног лабораторија, под условом да испуњава све прописане педагошке, стручне и научне критерије за извођење наставе и научно-истраживачког рада на универзитетским студијама.

Однос установе која има статус наставне базе и Паневропског универзитета ближе се уређује уговором о научно-наставној и пословној сарадњи. Назив и статус из претходног става додијељује се одлуком Сената.

XI АКАДЕМСКА ТИЈЕЛА Паневропског универзитета

Члан 252.

Академска тијела Паневропског универзитета су Сенат Паневропског универзитета, Научно-наставно вијеће факултета, Вијеће катедре и Вијеће за докторске студије.

1. Сенат Паневропског универзитета

Члан 253.

Сенат Паневропског универзитета је академски и стручни орган који представља највише академско тијело Универзитета, које има одговорност за академска питања рада Универзитета и које се као стручни орган брине за

остваривање основне едукативне и академске дјелатности Универзитета, остваривање научно-истраживачких функција универзитета, планирање развоја и остваривање његове друштвене мисије.

Сенат Паневропског универзитета чине ректор, проректори, декани факултета, директор научноистраживачког института и студенти универзитета.

У саставу сената мора бити најмање 15% чланова из реда редовних студената који су први пут уписали годину студија, са свих циклуса студија који се организују на Паневропском универзитету.

Представнике студената бира Предсједништво студентског парламента Паневропског универзитета. Уколико на Универзитету није формирана студентска организација, представници студената у Сенату бирају се према дефинисаној структури на студентским вијећима по годинама студија.

Ректор Паневропског универзитета по функцији предсједава сједницама Сената. У случају одсутности или спречености Ректора, Сенатом предсједава Проректор за наставу.

Ректор универзитета, бира се на основу јавног конкурса на период од четири године, са могућношћу још једног избора. Истеком мандата ректору или у случају разрјешења ректора прије истека мандата, престаје мандат и проректорима.

Ректора универзитета, сенат може разријешити дужности и прије истека мандата тајним гласањем, већином гласова од укупног броја чланова.

Мандат члановима Сената Паневропског универзитета који су постављени по функцији траје док траје избор на одговарајућу функцију одн. радни однос члана. Мандат студената траје док траје њихов избор у студентским представничким тијелима одн. док имају статус студента.

Члан 254.

Сенат Паневропског универзитета врши сљедеће **послове**:

- 1) одлучује о наставној, научној и стручној дјелатности високошколске установе,
- 2) доноси статут универзитета, уз претходно прибављено мишљење управног одбора и уз сагласност Министарства,
- 3) даје сагласност на статуте чланица универзитета,
- 4) доноси опште акте у складу са законом и статутом високошколске установе,

- 5) сенат универзитета, на приједлог научно-наставног вијећа, доноси кратке програме студија, студијске програме првог, другог, трећег циклуса студија, интегрисане студијске програме и програме цјеложивотног учења,
- 6) бира и разрјешава ректора универзитета, односно директора високе школе,
- 7) именује и разрјешава проректоре на приједлог ректора,
- 8) именује чланове управног одбора из реда академског и административног особља,
- 9) сенат универзитета именује вијећа научних области по научним областима на приједлог вијећа чланица универзитета,
- 10) доноси одлуку о расписивању конкурса за изборе у наставничка и сарадничка звања у складу са општим актом високошколске установе,
- 11) сенат универзитета врши избор академског особља на приједлог научно-наставног вијећа чланице универзитета и мишљења вијећа научних области,
- 12) сенат универзитета даје сагласност на извјештаје у поступку стицања научног звања доктора наука,
- 13) сенат универзитета, на приједлог научно-наставног вијећа, додјељује почасно звање професор емеритус и почасни доктор наука,
- 14) доноси правила студирања,
- 15) предлаже управном одбору годишњи програм рада високошколске установе, на приједлог научно-наставних вијећа чланица универзитета,
- 16) сенат универзитета на приједлог научно-наставних вијећа чланица универзитета усваја листу одговорних наставника и сарадника,
- 17) усваја извјештај о самовредновању високошколске установе,
- 18) даје приједлог управном одбору за оснивање и укидање факултета и других чланица универзитета,
- 19) доноси програм научних истраживања Паневропског универзитета;
- 20) рјешава приговоре и приједлоге студената који се односе на наставу и организацију наставног и образовног процеса;
- 21) одлучује о садржају и начину реализације програма стручног образовања наставника и сарадника;
- 22) доноси одлуку о ништавости јавних високошколских исправа;
- 23) доноси годишњи план уџбеника и основне литературе

- 24) даје мишљење о броју студената који се уписују у прву годину основних студија првог циклуса и студија другог циклуса Министарству за научнотехнолошки развој и високо образовање;
- 25) утврђује мјере за подстицање развоја изразито успјешних и даровитих студената;
- 26) доноси "Кодекс академске етике Паневропског универзитета";
- 27) обавља и друге послове у складу са законом и статутом високошколске установе.

Чланови сената који су представници студената могу одлучивати у стварима из тачака 1), 2), 3), 4), 5), 6), 14), 15), 16), 17) и 19) овог члана.

Члан 255.

Сенат може **пуноважно да ради и одлучује** ако сједници присуствује или у раду сједнице учествује више од половине чланова Сената, а одлуке доноси већином присутних чланова Сената.

У свом раду и приликом одлучивања Сенат може да узме у обзир примједбе приједлоге и мишљења који су добијени од Управног одбора универзитета, Наставно-научних вијећа факултета, Вијећа за докторске студије, стручних органа универзитета, односно других организационих јединица, као и других органа високошколске установе.

Начин рада и друга питања значајна за рад Сената Паневропског универзитета утврђују се **Пословником о раду Сената**.

2. Научно-наставно вијеће факултета

Члан 256.

Научно-наставно вијеће факултета је стручни орган факултета и уједно представља **савјетодавно тијело** Сената Паневропског универзитета.

Научно-наставно вијеће факултета чине наставници и сарадници у радном односу са пуним радним временом који изводе наставу на студијским програмима на тој организационој јединици и представници студената. У саставу чланице универзитета мора бити најмање 15% чланова из реда редовних студената.

Чланови вијећа који су представници студената бирају се непосредним изборима на Факултету из реда редовних студената.

Члан вијећа може бити и наставник у научно-наставном звању и сарадник у сарадничком звању из клиничких грана медицине, који је у допунском раду на универзитету, а има закључен уговор о раду са пуним радним временом

са здравственом установом која је наставна база универзитета.

Један наставник или сарадник може бити члан вијећа само једне чланице универзитета. Изузетак су организационе јединице у којима има мање од пет наставника и сарадника у радном односу са пуним радним временом, у којима један наставник или сарадник може бити члан вијећа у више организационих јединица под условом да изводи наставу на студијским програмима у тим организационим јединицама.

Научно-наставним вијећем факултета руководи Декан факултета.

Члан 257.

Надлежност Научно-наставног вијећа Факултета је:

- 1) доноси статут факултета, уз претходно прибављено мишљење управног одбора,
- 2) доноси правилнике којима се регулише рад факултета, на приједлог декана,
- 3) даје мишљење и приједлоге сенату о академским, научним, и стручним питањима, у складу са статутом Паневропског универзитета,
- 4) доставља сенату приједлог листе и приједлог коначне листе одговорних наставника и сарадника на Факултету,
- 5) предлаже сенату студијске програме првог, другог и трећег циклуса, односно промјене у структури и садржају студијских програма и наставних метода,
- 6) даје приједлог сенату за избор професора емеритуса,
- 7) предлаже ректору именовање и разрјешење декана,
- 8) даје приједлог ректору у вези са радним статусом академског особља,
- 9) даје ректору мишљење на приједлог правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста, у дијелу који се тиче те организационе јединице,
- 10) именује продекане на приједлог декана,
- 11) предлаже програм развоја Факултета,
- 12) предлаже сенату расписивање конкурса за изборе у звања наставника и сарадника,
- 13) формира комисију за подношење извјештаја за избор у научно-наставно звање и утврђује приједлог одлуке о избору кандидата,

- 14) предлаже сенату чланове вијећа научних области,
- 15) разматра и усваја извјештаје о самовредновању студијских програма,
- 16) именује комисије за израду завршног рада на првом, другом и докторске дисертације на трећем циклусу студија,
- 17) именује Комисију за признавање испита и вредновање студијских програма,
- 18) обавља и друге послове у складу са статутом и другим општим актима универзитета и факултета.

Чланови вијећа који су представници студената могу одлучивати у стварима по тачкама 1), 5), 7), 11), 15).

Члан 258.

Вијеће утврђује специфичне критеријуме за вредновање студијских програма, изједначавање програма стечених по ранијим прописима и стечених на другим високошколским установама са наставним програмима који се изводе на Паневропском универзитету.

Члан 259.

Сједнице Научно-наставно вијеће факултета одржавају се по потреби и могу да се одржавају ако сједници присуствује већина чланова, а одлуке се доносе већином гласова присутних чланова Вијећа.

3. Вијеће катедре

Члан 260.

Паневропски универзитет, по потреби посла, може основати **Вијеће катедре**.

Вијеће катедре чине сви наставници и сарадници катедре. Вијеће катедре:

- предлаже наставни програм наставних предмета катедре;
- разматра састав катедре са становишта предмета који улазе у катедру;
- предлаже Научно-наставном вијећу факултета расподелу предмета међу наставницима који чине катедру;
- даје мишљење о програму научних истраживања и о научним радовима у којима учествују наставници и сарадници катедре;
- одговара за уредно обављање наставног процеса из области за које

је катедра основана;

- организује предавања из актуелних истраживања својих чланова;
- даје стручна мишљења органима Паневропског универзитета;
- покреће поступак за избор у звања и заснивање радног односа наставника и сарадника на предметима катедре;
- учествује у сарадњи катедри у земљи и иностранству.
- предлаже ангажовање истакнутог стручњака односно научног радника за остваривање дијела наставе на предметима у саставу катедре;

Вијеће катедре разматра и друга питања из надлежности Сената Паневропског универзитета везана за образовање и научни рад из дјелатности Паневропског универзитета за коју је организована катедра.

Сједнице Вијећа катедре се одржавају по потреби и могу се одржати ако сједници присуствује више од половине чланова, а одлуке се доносе већином гласова свих чланова Вијећа катедре.

4. Вијеће за докторске студије

Члан 261.

Вијеће за докторске студије одређеног студијског програма је академско тијело чији су задаци да обезбиједи **претходни поступак и да координира наставни, научни и истраживачки процес** на докторским студијама одређеног студијског програма како би тај процес био ефикасан и ажуран и како би се обезбиједио квалитет и кредибилитет докторских студија трећег циклуса.

Вијеће за докторске студије претходно разматра и даје препоруке Сенату Паневропског универзитета по свим питањима везаним за докторске студије као и за процедуру оцјењивања, одобравања и израде докторских дисертације.

Члан 262.

Вијеће за докторске студије одређеног студијског програма се састоји од председника Вијећа, замјеника председника Вијећа, декана матичног факултета који је носилац докторског студијског програма и свих наставника матичног факултета који учествују у извођењу докторског студијског

програма, а који су у радном односу на Паневропском универзитету.

Мандат председника Вијећа и замјеника председника Вијећа је 4 године.

Члан 263.

Сенат Паневропског универзитета именује председника Вијећа за докторске студије и његовог замјеника из састава самог Вијећа. Председник Вијећа је уједно и руководилац докторског студија. Председник Вијећа и његов замјеник су редовни или ванредни професори одговарајућег научног подручја.

Председник Вијећа за докторске студије председава Вијећем.

Члан 264.

Председник Вијећа саставља општи програм докторских студија и саставља списак наставног особља које ће бити непосредно ангажовано у извођењу докторских студија одн. списак наставног особља за чланство у комисијама за оцјену подобности теме докторског студија и оцјену и одбрану докторског рада према критеријуму научне и педагошке компетентности.

Члан 265.

Осим општих задатака описаних у претходном члану, Вијеће за докторске студије врши и следеће **послове**:

- По потреби, даје мишљење о предложеном наставном програму појединачних предмета уведених на докторском студијском програму;
- Разматра извјештаје о самовредновању и оцјени квалитета докторских студијских програма и наставног особља које изводи докторски студиј и даје препоруке Сенату Универзитета;
- Разматра годишњи извјештај о реализацији докторског студијског програма и доноси мјере за унапређење студијског програма;
- Доноси рјешење о признавању ECTS бодова магистру наука по свим основама и о упису на више године докторског студија на основу приједлога Комисије за признавање испита и вредновање студијских програма;
- Одобрава кандидовање теме докторског рада студента који прелази са докторског студија друге установе;
- Доноси одлуку о признавању и бодовању семинарских и других радова докторског кандидата који прелази са докторског програма друге високошколске установе, објављених радова у научној периодици,

учешћа у научним скуповима, те научно-истраживачког рада извршеног у докторском студију на другој високошколској установи;

- Доноси одлуку о избору ментора и по потреби коментора докторског кандидата;
- Разматра извјештај уводног истраживања са приједлогом теме докторског рада;
- Предлаже Сенату Универзитета састав Комисије за оцјену теме докторског рада;
- Разматра извјештај Комисије за оцјену теме докторског рада и упућује извјештај Сенату Универзитета;
- Разматра извјештаје (два извјештаја) ментора о реализацији докторског студија кандидата;
- По захтјеву Наставно-научног вијећа или према властитој процјени формира Комисију за ревизију докторских студија докторског кандидата, разматра извјештај ревизије и упућује извјештај са закључцима и приједлогом мјера за побољшање ефикасности студија Наставно-научном вијећу матичног факултета;
- Предлаже Сенату Универзитета састав Комисије за оцјену и одбрану рада и предсједника Комисије из састава саме Комисије;
- Разматра извјештај Комисије за оцјену и одбрану рада и упућује Сенату Универзитета мишљење о докторском раду кандидата;
- Разматра захтјеве за продужење рока за израду докторске дисертације;
- Разматра и друге захтјеве докторских кандидата.

ХП СТРУЧНИ ОРГАНИ Паневропског универзитета

Члан 266.

Стручни органи Паневропског универзитета су Директор, Ректор и Управни одбор.

1. Директор/финансијски директор

Члан 267.

Директор је **пословодни орган** Паневропског универзитета. Заједно са Ректором а у оквиру својих надлежности утврђених законом и овим Статутом руководи радом Паневропског универзитета.

Избор и разријешење директора Универзитета врши Управни одбор Универзитета.

За директора може бити именовано лице које поред општих услова предвиђених Законом, испуњава и следеће **посебне услове**:

- да има завршен први циклус образовања у четворогодишњем трајању или други циклус образовања у областима за које је Универзитет матичан према члану 11. став 1. и 3. Статута. Предност имају кандидати који имају завршен други циклус образовања,
- да има искуства на пословима руковођења од најмање једну годину при чему је предност одговарајуће искуство у раду са привредним субјектима,
- да врло добро познаје један свјетски језик при чему се предност даје њемачком и енглеском језику;
- да има изразите организационе и комуникационе способности
- да има изразите способности за тимски рад;
- да има смисла за педагошки и научно истраживачки рад

Члан 268.

У остваривању **функције руковођења** директор Универзитета:

- представља и заступа Универзитет и своје функције остварује у интересу Универзитета, директор може пуномоћјем пренијети поједина овлашћења за заступање на друга лица само уз сагласност Управног одбора Универзитета;
- организује и руководи процесом рада стручних служби и води пословање Универзитета непосредно и преко радника са посебним овлашћењима и одговорностима;
- на основу упутстава и одлука Управног одбора, самостално и у консултацијама са Ректором, те у складу са Законом, Планом пословања и Програмом развоја доноси одлуке, рјешења и друге законске акте и закључује уговоре;
- потписује колективне уговоре осим оних који су у надлежности Управног одбора;
- даје појединачну или заједничку прокуру уз сагласност Управног одбора;
- Стара се о законитости рада и одговара за законитост рада Универзитета обустављајући све акте Универзитета од примјене и извршења ако су противни Закону, овом Статуту, општим актима и интересу Универзитета;
- учествује у раду Управног одбора;

- активно учествује у креирању основа пословне политике, израде нацрта програмских, планских и развојних документа и израде нацрта општих аката;
- извршава одлуке Управног одбора Универзитета;
- доноси одлуке о запошљавању и одлучује о распоређивању радника стручних служби на послове и радне задатке;
- одлучује о правима и дужностима запослених у стручним службама Универзитета (о распореду и прерасподјели радног времена, о одсуствовању радника);
- одлучује о упућивању радника стручних служби на специјализацију и преквалификацију;
- процјењује допринос у раду радника стручних служби;
- одлучује о дисциплинској и материјалној одговорности радника стручних служби у складу са Законом и колективним уговором;
- одлучује о удаљавању радника стручних служби са послова које обавља на друге послове или из Универзитета у случајевима и на начин утврђен Законом и колективним уговором;
- доноси организационе прописе и даје упутства за рад;
- одобрава службена путовања у земљи и иностранству.
- замјењује Ректора у његовом одсуству;
- разматра законе и акте других органа, те на основу анализе и увида даје приједлоге и мишљења;

Члан 269.

Директор Универзитета **извршава:**

- одлуке Управног одбора;
- закључке и одлуке Сената и других стручних органа Универзитета из свога дјелокруга рада и овлаштења;
- правоснажне судске одлуке;
- обезбјеђује спровођење мјера обезбјеђења, заштите ауторских права и заштите тајности података.

Члан 270.

Директор Универзитета редовно **извјештава** Управни одбор Универзитета:

- Подноси скраћени писани извјештај о материјалним и финансијским резултатима пословања Управном одбору Универзитета квартално,

- Подноси писмени и усмени извјештај и анализу резултата пословања са билансним извјештајима Управном одбору универзитета два пута годишње на основу периодичних полугодишњих и закључних годишњих књиговодствених обрачуна;
- Припрема материјале из различитих извора, извјештаје, акта и другу аналитичку документацију за редовне и ванредне сједнице Управног одбора

Члан 271.

Директор Универзитета **сноси материјалну одговорност** за одлуке из својих овлаштења и свога дјелокруга рада, а којима је нанесена штета Универзитету. Директор Универзитета је материјално одговоран за доказану штету почињену Универзитету намјерно, злоупотребом положаја, прекорачењем или пропуштањем овлаштења.

Одговорност директора утврђује Управни одбор у складу са овим Статутом и Законом.

Директор Универзитета може бити разријешен дужности ради неизвршавања уговорених или законских обавеза, неостваривања пословних резултата, сукоба интереса са Универзитетом, злоупотребе положаја или других активности, којима је нанесена непосредна материјална штета или штета по интересе Универзитета.

2. Ректор

Члан 272.

Ректор **руководи** радом Паневропског универзитета заједно са директором, а у оквиру својих овлаштења дефинисаних Законом и овим Статутом.

За ректора може бити изабран наставник у научно-наставном звању редовног професора који се на Паневропском универзитету налази у радном односу с пуним радним временом.

Ректор универзитета бира се на вријеме од четири године и може бити поново изабран.

Члан 273.

Ректор има права и дужности утврђене Законом, а нарочито:

- ☐ заступа и представља високошколску установу у академској области,
- ☐ организује и руководи радом високошколске установе и одговоран је за законитост рада,
- ☐ доноси појединачне акте у складу са законом и статутом

- високошколске установе,
- ☐ предлаже проректоре сенату универзитета,
 - ☐ именује и разрјешава декана, на приједлог научно-наставног вијећа,
 - ☐ предлаже опште акте у складу са законом и статутом високошколске установе,
 - ☐ предлаже органима високошколске установе мјере за унапређивање рада,
 - ☐ предлаже управном одбору мјере за ефикасно и законито обављање дјелатности високошколске установе,
 - ☐ предлаже план рада и развоја високошколске установе управном одбору,
 - ☐ предлаже управном одбору правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста, по претходно прибављеном мишљењу чланица универзитета,
 - ☐ извршава одлуке управног одбора и других органа високошколске установе,
 - ☐ одлучује о коришћењу средстава до износа утврђеног статутом високошколске установе,
 - ☐ одлучује о правима, обавезама и одговорностима академских радника из радног односа,
 - ☐ подноси управном одбору извјештај о финансијском пословању високошколске установе,
 - ☐ учествује у раду Ректорске конференције Републике Српске (у даљем тексту: Ректорска конференција) и Ректорске конференције БиХ, односно у раду Конференције високих школа Републике Српске (у даљем тексту: Конференција високих школа),
 - ☐ одговара за остваривање образовне и научне дјелатности и руководи стручним радом на Универзитету;
 - ☐ активно учествује у креирању основа пословне политике, и креирању програмских, планских и развојних документа;
 - ☐ утврђује организацију извођења наставе у току школске године по семестрима;
 - ☐ рјешава захтјеве за прелазак студента са другог истородног факултета или са једног на други студијски програм унутар Универзитета и одлучује о признавању испита приликом преласка са друге високошколске установе;
 - ☐ доноси рјешење о поништавању испита на захтјев студента;

- ☐ одлучује о захтјевима за испуњавање заосталих предиспитних обавеза;
- ☐ одлучује по приговорима студената на уписне листе, приговорима на оцјене и рјешењу о преласку у наредну годину студија;
- ☐ потписује дипломе свих студијских циклуса;
- ☐ предлаже годишњи програм рада и план развоја;
- ☐ извршава одлуке Управног одбора из своје надлежности и свог дјелокруга;
- ☐ подноси годишњи извјештај о наставно-научном раду факултета;
- ☐ покреће иницијативу и предлаже рјешења о питањима од значаја за вршење дјелатности Паневропског универзитета;
- ☐ координира и надзире рад проректора;
- ☐ предлаже тијелима високошколске установе мјере за унапређење рада;
- ☐ предлаже управном одбору мјере за ефикасно и законито обављање дјелатности високошколске установе;
- ☐ извршава одлуке управног одбора и Сената Паневропског универзитета;
- ☐ обавља и друге послове у складу са законом и статутом високошколске установе и другим општим актима Паневропског универзитета..

Ректор може обуставити од извршења одлуку декана и директора чланице универзитета ако је у супротности са овим законом и статутом универзитета.

Ректор ради проучавања питања из своје надлежности може образовати комисије

Ректор може поједине задатке и послове пренијети проректорима и радницима са посебним овлашћењима и одговорностима.

Против одлуке ректора може се поднијети приговор управном одбору високошколске установе. Одлука управног одбора је коначна, а против исте се може покренути управни спор пред надлежним судом.

Члан 274.

Ректор је **самосталан** у обављању послова из свог дјелокруга и за свој рад у домену академских питања одговара Сенату Паневропског универзитета, а у домену пословања одговара Управном одбору Паневропског универзитета.

Ректор може бити разрјешен дужности прије истека периода на који је именован:

- ☒ ако буде осуђен за кривично дјело које га чини неадекватним за

вршење функције ректора;

- ☒ ако нестручно или несавјесно вршу функцију ректора;
- ☒ ако не извршава задатке предвиђене законом и овим Статутом или прекорачи овлаштења и тиме нанесе штету Паневропском универзитету;
- ☒ због спријечености објективне природе да у дужем времену обавља дужност ректора.

Члан 275.

Паневропски универзитет, по потреби посла, има **проректоре**, и то:

- ✎ Проректора за наставу;
- ✎ Проректора за научни рад и међународну сарадњу;
- ✎ Проректора за осигурање квалитета и развој;

Члан 276.

Проректор за наставу:

- ☐ замјењује Ректора у његовом одсуству;
- ☐ помаже Ректору у координацији и обједињавању одржавања наставе;
- ☐ стара се о организационим и техничким условима наставе;
- ☐ координира са студентском службом, студентима, наставницима и сарадницима;
- ☐ предузима мјере ради спровођења одлука Сената Паневропског универзитета у вези наставе;
- ☐ рјешава конкретне захтјеве студената везане за наставу за које нису надлежни Ректор и Сенат Универзитета;
- ☐ координира рад издавачке дјелатности везане за наставу;
- ☐ врши и друге послове за које га овласти Ректор.

Члан 277.

Проректор за научни рад и међународну сарадњу:

- ☐ предлаже начин остваривања међународне сарадње;
- ☐ помаже Ректору у пословима везаним за научни рад и међународну сарадњу Паневропског универзитета;
- ☐ предузима мјере ради спровођења одлука Сената Паневропског универзитета, Ректора и Управног одбора у вези научног рада и међународне сарадње;

- ☐ обавља и друге послове одређене овим Статутом и другим актима Паневропског универзитета или које му Ректор повјери.

Члан 278.

Проректор за осигурање квалитета и развој:

- ☐ помаже у припреми материјала за сједнице Управног одбора и Сената Паневропског универзитета;
- ☐ предузима мјере ради спровођења одлука Управног одбора у вези развоја;
- ☐ предлаже мјере за рационално трошење материјалних средстава;
- ☐ стара се да Паневропски универзитет остварује своја права у органима путем којих се финансира дјелатност универзитета;
- ☐ предлаже висину школарине и других трошкова које сnose студенти;
- ☐ обавља и друге послове у одређеним областима за које га Ректор овласти;

Члан 279.

Проректори за свој рад одговарају Ректору.

Члан 280.

Проректори могу бити **разријешени дужности** и прије истека времена на које су бирани:

- у случају да дође до престанка радног односа због примјене законских прописа који регулишу радне односе;
- на сопствени захтев, или ако су спријечени да у дужем временском периоду врше права и дужности;
- ако својом кривицом нанесу штету универзитету;
- ако својом кривицом повриједе углед Паневропског универзитета;
- ако не извршавају задатке утврђене овим Статутом.

Проректор може бити разријешен дужности прије истека времена на којег је биран и ако у вршењу повјерених послова изазове случај због којег Ректор може бити разријешен дужности прије истека времена и ако повјерене послове врши противно овлашћењу или упутствима.

3. Управни одбор

Члан 281.

Управни одбор Универзитета је орган управљања високошколске установе, формиран оснивачким актима универзитета у складу са Законом о високом образовању.

Управни одбор има **10** чланова. Чланове Управног одбора универзитета чине представници академског и административног особља, студената, привреде и оснивача.

Оснивачи универзитета који посједују више од 30 % оснивачког улога именују по два члана Управног одбора, док остали оснивачи именују по једног члана. Правна лица - оснивачи универзитета именују своје представнике одлуком својих Управних одбора. Сенат универзитета именује једног члана Управног одбора из реда академског особља запосленог на Паневропском универзитету и једног члана неакадемског особља у поступку јавне конкуренције на основу интреног конкурса. Сенат именује једног представника студената према приједлогу студентског представничког тијела. Представник привреде се бира јавним конкурсом. Селекцију пријављених кандидата за представника привреде врши управни одбор у свом актуелном саставу путем јавне расправе и гласања.

Мандат чланова Управног одбора траје четири године, са могућношћу још једног избора. Мандат представника студената траје једну годину.

Члан управног одбора који је представник студената мора бити редован студент који је први пут уписао годину студија.

Члан 282.

Управни одбор обавља слиједеће **послове**:

- даје мишљење о статуту високошколске установе,
- доноси правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста, а на приједлог ректора,
- утврђује планове финансирања и развоја,
- доноси годишњи програм рада високошколске установе, на приједлог сената високошколске установе,
- доноси финансијски план и усваја годишњи извјештај о финансијском пословању високошколске установе,
- разматра финансијски план и извјештај о финансијском пословању чланице универзитета,

- утврђује висину школарине и уписнине за студенте сва три циклуса студија који самофинансирају своје школовање, ванредне студенте и студенте стране држављане,
- усмјерава, контролише и оцјењује рад ректора или директора у домену финансијског пословања,
- предлаже сенату разрјешење ректора универзитета, односно директора високе школе,
- одлучује о коришћењу средстава преко износа утврђеног статутом високошколске установе,
- одлучује у другом степену о приговору запослених на одлуке ректора, односно директора из радног односа,
- доноси одлуку о формирању и укидању чланица универзитета,
- даје сагласност на статут чланица универзитета у складу са својим надлежностима,
- доноси опште акте из области материјално-финансијског пословања и из области рада и радних односа, у складу са законом и статутом високошколске установе и
- доноси појединачна и општа акта из своје надлежности;
- доноси одлуку о образовању нових унутрашњих организационих јединица на приједлог сената универзитета;
- разматра нацрте аката које доносе други органи и тијела на Универзитету;
- доноси Правила о висини накнаде за студирање и цијени услуга, и Одлуку о висини накнада за студирање на универзитету за сваку школску годину;
- усваја планове развоја Универзитета и предузима мјере за њихово спровођење;
- доноси финансијски план и усваја годишњи обрачун;
- доноси годишњи програм рада Универзитета, на приједлог Сената Паневропског универзитета,
- одлучује о свим ванредним захтјевима корисника услуга Универзитета који директно утичу на остваривање прихода Универзитета;
- доноси Правилник о расподјели на Паневропском универзитету и појединачне одлуке о висини различитих накнада наставном и другом особљу Универзитета за редовне и ванредне радне активности и послове обављене на Универзитету;
- усмјерава, контролише и оцјењује рад ректора или директора у

домену финансијског пословања

- одлучује о кориштењу средстава преко износа утврђеног благајничким максимумом а посебно о кориштењу средстава за инвестиције;
- доноси финансијски план Паневропског универзитета на приједлог директора и врши надзор над његовом реализацијом;
- усваја извештаје о пословању и годишњи обрачун Паневропског универзитета;
- доноси годишњи програм рада на приједлог Сената;
- прати примјену општих аката и стара се о законитости и јавности рада на Паневропском универзитету;
- креира основе пословне политике и утврђује образовну, научно-истраживачку и развојно-инвестициону политику Паневропског универзитета;
- најмање једном годишње подноси оснивачу извјештај о пословању Паневропског универзитета;
- одлучује о питањима која се односе на општи и материјални положај Паневропског универзитета и његових радника;
- одлучује о приговору запослених на одлуке тијела Паневропског универзитета који су у првом степену одлучивали о правима, обавезама и одговорностима запослених из радног односа;
- именује сталне и повремене комисије из свог домена рада и одговорности;
- доноси одлуке о именовању и разрјешавању лица са посебним овлашћењима и одговорностима;
- именује и разрјешава директора;
- разматра приједлог за избор Ректора и проректора универзитета и упућује га Сенату универзитета;
- даје пуномоћја из своје надлежности овлашћеним радницима Универзитета и трећим лицима;
- обавља друге послове прописане законом, статутом и општим актима високошколске установе.

За питања која су од непосредног интереса за академско особље Управни одбор Паневропског универзитета мора прибавити **мишљење Сената** универзитета одн. Научно-наставног вијећа факултета.

За питања која су од непосредног интереса за студенте мора да се прибави мишљење студентског представничког тијела.

Члан 283.

Управни одбор може пуноважно да ради ако сједници присуствује више од половине чланова Управног одбора. Управни одбор **одлучује већином гласова** од укупног броја чланова.

Изузетно, Управни одбор одлучује једногласно о расподјели добити и о покрићу губитака, о задужењу установе и о давању кредита, о удруживању са другим установама и о измјенама и допунама дјелатности. Уколико нама сагласности, одлучује се већином гласова под условом да оснивачи који гласају за одлуку имају двије трећине оснивачког улога.

О статусним питањима и о повећању или смањењу оснивачког капитала – улога, Управни одбор одлучује једногласно.

Чланови управног одбора могу о питањима из надлежности Управног одбора да се изјасне писменим путем.

Начин рада, као и друга питања значајна за рад Управног одбора, утврђују се **Пословником о раду Управног одбора**.

Члан 284.

Предсједник Управног одбора припрема и сазива сједнице Управног одбора у сарадњи са директором и Ректором универзитета.

Предсједник Управног одбора води сједнице, стара се о реду на сједницама, потписује акта и одлуке донесене на сједници Управног одбора.

Предсједник Управног одбора Паневропског универзитета може да буде **професионално лице** у радном односу или лице везано одговарајућим уговором, којему се поред послова из претходног става додјељују и послови везани за развој и институционалну изградњу Паневропског универзитета и које за свој рад добија одговарајућу надокнаду.

ХИИ СТУДЕНТСКО ПРЕДСТАВНИЧКО ТИЈЕЛО ПАНЕВРОПСКОГ УНИВЕРЗИТЕТА

Члан 285.

Студентску Унију Паневропског универзитета чини асоцијација студентских организација факултета и других организационих јединица у саставу Паневропског универзитета. Рад студентске уније, студентских организација и органа на Паневропском универзитету регулише се *Статутом Студентског парламента Паневропског универзитета*.

Студентски парламент Паневропског универзитета је највише представничко тијело студената универзитета, који представља Студентску унију Паневропског универзитета и који се састоји од изабраних представника студената свих факултета/организационих јединица Паневропског универзитета.

Број представника и састав Студентског парламента Паневропског универзитета дефинисан је у *Статуту Студентског парламента Паневропског универзитета*.

У циљу цјеловитог заступања интереса и потреба студената Паневропског универзитета Студентски парламент оснивају секције, комисије и форуме чија је функција, број и састав дефинисана у *Статуту Студентског парламента Паневропског универзитета*.

Члан 286.

Студентским парламентом Паневропског универзитета руководи Предсједништво парламента и Предсједник студентског парламента који је уједно и предсједник Студентске уније Паневропског универзитета. Предсједништво студентског парламента Паневропског универзитета је основни извршни орган сатудентског парламента.

Предсједништво студентског парламента се формира од по три представника са сваког факултета/организационе јединице Паневропског универзитета. Предсједништво тајним гласањем бира Предсједника студентског парламента и замјеника предсједника

Ради остваривања права и заштите интереса студената, Предсједништво студентског парламента на конституирајућој сједници такође бира и два представника студената у Сенат универзитета водећи рачуна да представљају други и трећи образовни циклус који су организовани на Универзитету. Предсједништво бира и једног представника студената у Управни одбор Паневропског универзитета.

Предсједништво студентског парламента бира и представнике студената Паневропског универзитета у Унију студената Републике Српске.

Студентски парламент Паневропског универзитета, Предсједништво и Предсједник Студентске Уније заступају интересе студената и дају допринос друштвеним, културним, академским и физичко-рекреативним потребама студената.

Члан 287.

Секретара студентског парламента Паневропског универзитета бира скупштина Студентског парламента из редова студентских представника. Мандат секретара Студентског парламента износи годину дана.

Секретар студентског парламента сакупља и дистрибуише све релевантне информације о члановима и осталим институцијама, води записник са сједница свих органа Уније студената Паневропског универзитета, обавјештава чланове органа о мјесту и времену одржавања сједница, води архиву, одржава просторије намјењене Унији студената Паневропског универзитета, подноси извјештај о свом раду Предсједнику Студентског парламента, одлази редовно са Предсједником студентског парламента на састанке, те обавља и друге послове у складу са одлукама органа Уније студената Паневропског универзитета.

Члан 288.

Студентску организацију факултета/организационе јединице чине сви студенти уписани на факултету/организационој јединици којима није престао статус студента.

Студентска организација факултета/организационе јединице има скупштину и предсједништво.

Скупштину студентске организације факултета чине сви уписани студенти. Скупштина Студентске организације ради путем Вијећа студената организованих по годинама студија и студијским програмима. Радом Вијећа студената руководи радно предсједништво које се бира непосредно јавним гласањем на сједници Збора студената. Збор године кандидује и тајним гласањем бира представнике за Предсједништво студентске организације факултета/организационе јединице. Број кандидованих студената мора да буде већи од броја изабраних студената. Радно предсједништво Вијећа године је истовремено и гласачки одбор. Радно предсједништво Вијећа студената мора да води рачуна о националној, полној, старосној, струковној и интересној структури предложених студената приликом кандидовања за Предсједништво Студентске организације факултета, како би изабрани чланови Предсједништва у највећем мјери одразили структуру, потребе и интересе студената факултета.

Члан 289.

Предсједништво студентске организације факултета је основни представнички и извршни орган Студентске организације факултета/организационе јединице. Чине га представници свих година одн.

студијских програма на факултету/организационој јединици који се бирају сваке године тајним и непосредним гласањем путем Зборова студената. Предсједиштво има три члана.

Састав предсједништва одражава националну, полну старосну, струковну и интересну структуру студената факултета/организационе јединице. Састав и број чланова Предсједништва Студентске организације факултета/организационе јединице дефинише се Статутом Студентског парламента Паневропског универзитета.

Предсједништво Студентске организације факултета/организационе јединице улази у састав Предсједништва студентског парламента Паневропског универзитета.

Члан 290.

Студентски парламент финансира активности Уније студената Паневропског универзитета из извора Паневропског универзитета, спонзорством, конкурсашем пројеката за финансирање код факултета, универзитета, државних органа или фондација и из осталих извора у складу са законом.

Члан 291.

Мандат свих чланова студентских представничких тијела на Универзитету и Факултетима одн. организационим јединицама траје годину дана. Избор чланова студентских представничких тијела одржава се сваке године најкасније до 30. новембра, тајним и непосредним гласањем. Нико не може више од два пута бити биран на исту функцију.

XIV СТИЦАЊЕ СРЕДСТАВА

Члан 292.

Паневропски универзитет **стиче приход** вршењем дјелатности, на основу Уговора са оснивачима, на основу Уговора са корисницима услуга, као и из средстава која обезбјеђује влада из буџета и средстава донатора у складу са Законом.

Паневропски универзитет може стицати средства од школарине, од пружања услуга трећим лицима, као других извора (поклон, донација, спонзорство и др.).

Приход Паневропског универзитета је јединствен.

Универзитет такође може стицати средства:

1. остваривањем програма научних истраживања,
2. из накнаде коју плаћају студенти, полазници постдипломских студија и докторских студија
3. остваривањем програма стручног образовања и усавршавања
4. из средстава која обезбеђује влада из буџета
5. из издавачке и информативне дјелатности,
6. из прихода по основу ауторских права и патената
7. из консалтинг и менаџмент послова
8. из послова израде пројеката у областима за које је универзитет матичан;
9. из послова посредовања у области образовања
10. из поклона и завјештања,
11. из камата и дивиденди
12. из других извора насталих обављањем дјелатности

Члан 293.

Средства из претходног члана овог Статута, Паневропски универзитет може користити, у складу са годишњим програмом рада за:

- ☒ трошкове пословања;
- ☒ зараде запослених у складу са Законом, Правилником о расподјели и Колективним уговором;
- ☒ набавку опреме и некретнина;
- ☒ рјешавање стамбених питања радника;
- ☒ обављање научног рада, који је у функцији подизања квалитета наставе;
- ☒ научно и стручно усавршавање наставника и сарадника;
- ☒ подстицање развоја наставног подмлатка;
- ☒ рад са даровитим студентима;
- ☒ међународну сарадњу;
- ☒ изворе информација и информационе системе; и
- ☒ друге намјене у складу са Законом.

Распоређивање и управљање средствима Паневропског универзитета, као

и регулисање начина формирања и исплате зарада запослених, регулисани су посебним општим актима Паневропског универзитета.

Члан 294.

Новчана средства Паневропског универзитета су сва средства која је по основи обављања дјелатности прибавио Универзитет путем уговора или других правних радњи.

Члан 295.

Резултати пословања Паневропског универзитета утврђују се периодичним и годишњим обрачуном у складу са Законом о рачуноводству.

Периодични и годишњи обрачун предлаже директор Управном одбору.

Члан 296.

Паневропски универзитет је је непрофитна организација и обавља своју дјелатност као јавну службу, а добит коју остварује обављањем дјелатности високог образовања користе искључиво за развој и унапређење властите дјелатности високог образовања.

XV ИЗДАВАЧКА ДЈЕЛАТНОСТ

Члан 297.

На Паневропском универзитету се у образовно-научном раду користе основни **уџбеници**, помоћни уџбеници и **скрипта**:

- Основни уџбеник по правилу обухвата најмање 90% садржаја предмета утврђених наставним планом и програмом.
- Помоћни уџбеници су: атласи, дијаграми, литература - одабрани текстови, практикуми, збирке задатака, ријечници и други садржаји којима се доприноси остваривању наставних планова и програма.
- Скрипта су ауторизована предавања која се, по правилу, издају у случају када не постоји одговарајући основни уџбеник. На универзитету је обезбјеђена уџбеничка литература, док се скрипта користе изузетно.

На Паневропском универзитету се у образовно-научном раду користе такође и електронски и мултимедијални носиоци информација, односно *"он-лине"* методе дисеминације информација кориштењем Интернета, рачунарских мрежа и мултимедијалих средстава.

Члан 298.

Паневропски универзитет одобрава и у складу са расположивим средствима, издаје основне уџбенике, помоћне уџбенике, скрипта и монографије. Средства за издавачку дјелатност се планирају и обезбјеђују у оквиру годишњих буџета Паневропског универзитета.

Члан 299.

Сенат Универзитета, по потреби посла, именује **Издавачки савјет** на четири године из реда наставника и сарадника Паневропског универзитета.

Издавачки одбор за публикације Универзитета чине: главни и одговорни уредник издавача који је уједно и руководиоца Центра за издвачку дјелатност Паневропског универзитета, од једног до три члана из реда наставника и од једног до два члана из реда сарадника које именује Сенат Паневропског универзитета.

Члан 300.

Издавање и уређивање зборника радова, као заједничке публикације наставника, студената и сарадника Паневропског универзитета, уређује се у складу са Законом.

Члан 301.

Сенат Паневропског универзитета доноси Годишњи план којим утврђује врсту и број потребних основних уџбеника, као и који се помоћни уџбеници и скрипта (*у даљем тексту: уџбеник*) могу користити за остваривање програма студија на универзитету.

За избор уџбеника одговоран је предметни наставник.

Уз захтев за одобравање уџбеника прилаже се рецензија.

Члан 302.

Стандарде које треба да задовољи уџбеник, начин прибављања и одобравања рукописа за уџбеник, као и његово праћење и оцјењивање утврђује Сенат посебним правилником.

Одобрењем уџбеника из става 1. овог члана стиче се право да се на насловној страни истакне заштитни знак и логотип Паневропског универзитета и назив *"Универзитет европских знања"*.

Члан 303.

Сенат Паневропског универзитета објављује списак одобрених уџбеника и

приручника, до 31. маја текуће године, који ће се користити по образовним профилима и годинама студија у наредној школској години.

Члан 304.

Наставник на испиту нема право да испитује студенте по уџбенику који није у *Списку одобрених уџбеника и помоћних средстава*.

XVI ОБАВЈЕШТАВАЊЕ СТУДЕНАТА И ЗАПОСЛЕНИХ РАДНИКА

Члан 305.

Органи и стручни органи Паневропског универзитета дужни су да обезбједе **јавност свога рада** према субјектима који имају правни интерес за праћење рада и пословања Паневропског универзитета, када то није противно интересу Паневропског универзитета, а у складу са Законом.

Члан 306.

Обим и начин обезбјеђивања јавности рада органа и стручних органа Паневропског универзитета утврђују се Пословником о раду колективних органа и појединачним колективним уговором.

XVII ПОСЛОВНА ТАЈНА

Члан 307.

Пословном тајном сматрају се исправе и подаци чије би саопштење неовлашћеном лицу било противно интересима или би штетило интересима и пословном угледу Паневропског универзитета.

Пословну тајну дужни су да чувају сви запослени који на било који начин сазнају за исправу или податак који се сматра пословном тајном и по престанку радног односа на Паневропском универзитету.

XVIII ОПШТА АКТА Паневропског универзитета

Члан 308.

Органи Универзитета доносе одлуке, правила, правилнике, пословнике, упутства, препоруке и друге опште акте, у складу са њиховим надлежностима.

Под општим актима подразумевају се:

- Уговор о оснивању;
- Статут универзитета и статuti факултета;
- Правилници/правила;

- Пословници;
- Методологије и класификације;
- Кодекси;
- Стратегије и политике;
- Регистри и каталози;
- Административне процедуре;
- Одлуке којима се на општи начин уређују односи, у складу са законом, статутом и дјелатношћу Паневропског универзитета;

Тумачење Статута и других општих аката даје орган Паневропског универзитета који је овлаштен за његово доношење.

Члан 309.

Општа акта Паневропског универзитета су:

Правилници/правила:

- ☒ Правилник о систематизацији послова и организацији Паневропског универзитета;
- ☒ Правилник о опису послова и радних процедура на Паневропском универзитету;
- ☒ Правилник о радним односима на Паневропском универзитету;
- ☒ Правилник о расподјели;
- ☒ Правила о висини накнаде за студирање и цијени услуга;
- ☒ Правилник о рачуноводству и рачуноводственим политикама;
- ☒ Правилник о канцеларијском и архивском пословању;
- ☒ Правила студија првог циклуса;
- ☒ Правила студија другог циклуса;
- ☒ Правилник о докторским студијама;
- ☒ Правилник о студију образовања на даљину;
- ☒ Правилник о континуитету студија;
- ☒ Правилник о евалуацији знања и постигнућа студената;
- ☒ Правилник о стицању академских звања и заснивању радног односа академског особља Паневропског универзитета;
- ☒ Правилник о дисциплинској и материјалној одговорности студената;
- ☒ Правилник о квалификационом испиту и упису на Паневропски универзитет;

- ☑ Правилник о признавању испита и вредновању студијских програма;
- ☑ Правилник о мобилности студената;
- ☑ Правилник о студентском волонтирању и пракси;
- ☑ Правилник о осигурању квалитета на Паневропском универзитету;
- ☑ Правилник о студентском вредновању и анкетавању;
- ☑ Правила о раду Центра за издавачку дјелатност;
- ☑ Правила рада библиотеке Паневропског универзитета;
- ☑ Правилник о условима, начину стицања и додјеле почасних звања, признања и награда на Паневропском универзитету;
- ☑ Правилник о финансирању и суфинансирању научно-истраживачких пројеката;
- ☑ Правилник о дипломском, приступном и мастер раду;
- ☑ Правилник о плагијаризму;

Пословници:

- ☑ Пословник о раду Сената Паневропског универзитета;
- ☑ Пословник о раду Управног одбора Паневропског универзитета;
- ☑ Пословник о раду Наставно-научног вијећа факултета;
- ☑ Пословник о раду Вијећа за докторске студије;
- ☑ Пословник о раду катедри
- ☑ Пословник о раду вијећа научних области

Методологије и класификације:

- ☑ Класификација научних области на Паневропском универзитету;
- ☑ Номенклатура стручних, академских и научних назива који се стичу на студијским програмима Паневропског универзитета;
- ☑ Критерији компететности академског особља;
- ☑ Методологија израде студентских и завршних радова;
- ☑ Стандарди за израду, прибављање, праћење, оцјењивање и одобравање уџбеника;

Кодекси:

- ☑ Кодекс академске етике Паневропског универзитета;
- ☑ Кућни ред установе

Стратегије и политике:

- ☒ Изјава о мисији;
- ☒ Стратегија развоја Паневропског универзитета;
- ☒ Стратегија осигурања квалитета на Паневропском универзитету;
- ☒ Политика квалитета на Паневропском универзитету;

Регистри и каталози:

- ☒ Регистар опшгих аката;
- ☒ Регистар уговора;
- ☒ Регистар уговора о ауторским правима;
- ☒ Каталог статусно-регистрационе документације;
- ☒ Каталог пројеката;
- ☒ Каталог маркетинг извора;
- ☒ Остали регистри за евиденције које се службено воде на универзитету;
- ☒ Регистри јавних исправа које издаје универзитет;
- ☒ Архивски регистри;

На Паневропском универзитету, по потреби посла, доносе се и друга општа акта.

Управни одбор, по указаној потреби може донијети и друга општа акта везана за регулисање права и обавеза из радних односа.

Члан 310.

Општа акта која регулишу раличита академска питања и односе на Паневропском универзитету доноси Сенат универзитета, док акта која регулишу пословни процес, радне односе, организацију и акта везана за финансирање и потрошњу регулише Управни одбор универзитета.

Управни одбор разматра у претходном поступку и акта везана за академске односе на универзитету и доставља Сенату своје мишљење и приједлоге, обзиром да поједина академска питања могу да битно утичу на резултате пословања Универзитета.

Приликом доношења аката из своје надлежности, Управни одбор је у претходном поступку дужан да прибави мишљење Сената, а након доношења акта, обавезно упознаје Сенат универзитета са коначним садржајем акта.

Пословнике о раду доносе органи на које се акт односи.

Општа акта објављују се на огласној табли и на интернет страници

Универзитета, а ступају на снагу осмог дана од дана објављивања, уколико самим актом није другачије одређено.

Изворници општих аката чувају се у посебној документацији Универзитета. О општим актима се води засебан регистар.

XIX ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 311.

Одредбе општих аката које су се примјењивале до ступања на снагу овог Статута, а нису у супротности са Законом о високом образовању и Статутом, примјењиваће се до усаглашавања тих аката са Статутом.

Члан 312.

Усаглашавање општих аката на Паневропском универзитету извршиће се у року од 60 дана од дана ступања на снагу овог Статута.

Члан 313.

Управни одбор Паневропског универзитета је на својој сједници од 21.09.2023. године усвојио приједлог Статута универзитета.

Сенат универзитета је усвојио приједлог статута на својој 198. сједници одржаној дана 29.09.2023. под бројем 1.3-745-2/23.

Министарство за научнотехнолошки развој и високо образовање Републике Српске дало је сагласност на овај Статут својим актом бр. 19.040/023-15-1/23 од 23.11.2023. године.

Овај Статут је објављен на огласној табли Паневропског универзитета дана 1.12.2023. године под бројем А/инт-01.00.000.521.

Даном ступања на снагу овог Статута престаје да важи Статут универзитета од 15.07.2011. године.

ОВЈЕРА АКТА

Број протокола:

1.3-950-1/23

Ознака акта:

A/инт-01.00.000.521.

Датум протокола:

01.12.2023.

Датум ступања:

8.12.2023.

Одговорно лице/потпис:

- (1) *име и презиме*
Санел Јакуповић
титула и звање
Проф. др, редовни проф.

п о т п и с

- (2) *име и презиме*
Дарко Уремовић
титула и звање
ЦЕО пројект менаџер, дипл.инж

п о т п и с

Функција потписника:

- (1) Ректор
- (2) Предсједник управног одбора

Званични печат:

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна и универзитетска библиотека
Републике Српске, Бања Лука

061.23:378.6(497.6)(060.13)

ПАНЕВРОПСКИ универзитет Апеирон за мултидисциплинарне
и виртуелне студије (Бања Лука)

Статут Паневропског универзитета Апеирон / [уредник
Александра Видовић]. - 1. изд. - Бања Лука : Паневропски
универзитет Апеирон, 2023 (Бања Лука : Маркос десигн&принт
студио). - 185 стр. ; 20 см. - (Едиција Нормативна акта ; књ. 3)

На врху насл. стр.: Паневропски универзитет Апеирон за
мултидисциплинарне и виртуелне студије = Pan-European
University for Multidiscipline & Virtual Studies. - Тираж 200.

ISBN 978-99976-87-28-9

а) Паневропски универзитет Апеирон (Бања Лука) -- Статути

COBISS.RS-ID 139452929

ISBN 978-99976-87-28-9

